

vergadering **21**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 13 januari 2016

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	6
VERONTSCHULDIGINGEN	6
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	6
VOORSTEL VAN DECREET van Cathy Coudyser, Karin Brouwers, Marnic De Meulemeester, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken en Ann Soete houdende het toeristische logies – 499 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 5 Voorstel tot verwijzing naar de commissie	6
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het initiatief van de katholieke onderwijskoepel om in katholieke scholen met veel moslimjongeren het examenrooster aan te passen aan de ramadan	6
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de uitsluiting van de inschakelingsuitkering voor jongeren met individueel aangepast onderwijscurriculum	
ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de inschakelingsvergoeding voor schoolverlaters die in het kader van het M-decreet les volgen in het reguliere onderwijs	9
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de vergelijking van de energietarieven door de CREG en de efficiëntie van de Vlaamse energiewinstcalculatoren	14
ACTUELE VRAAG van Jelle Engelbosch aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het terugdringen van het aantal uithuiszettingen in Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van Vera Jans aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het terugdringen van het stijgend aantal uithuiszettingen in Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het voorkomen van uithuiszettingen	17
ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het overleg met de Brusselse Regering betreffende de verplichte inburgering in de hoofdstad	23

ACTUELE VRAAG van Sonja Claes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de toeleiding van werkzoekenden in de sociale economie	
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de problemen bij de instroom van werkzoekenden in de sociale economie	26
ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over financiële en budgettaire stabiliteit voor de Vlaamse steden en gemeenten	
ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van de taxshift op de gemeentefinanciën	31
ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het voorstel voor een variabele snelheid op auto-snelwegen en het overleg ter zake met de gewesten	
ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de eventueel variabele snelheid op autosnelwegen en het overleg ter zake met de gewesten	36
ACTUELE VRAAG van Caroline Croo aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de inzet van meer middelen voor het preventieve gezondheidsbeleid, naar aanleiding van de soms tegenvallende indicatoren uit het rapport 2008-2013 van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE)	39
ACTUELE VRAAG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een ondersteunend beleid voor de glastuinbouwsector, naar aanleiding van de goedkeuring van het Interreg-project 'De blauwe keten: algen onder glas'	43
ACTUELE VRAAG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de mogelijke discriminatie ten aanzien van de verschillende levensbeschouwingen door de VRT wegens de wekelijkse uitzending van religieuze diensten op de openbare omroep	46
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	49
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013	
– 478 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	49
Artikelsgewijze bespreking	50
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Montenegro inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 9 juni 2010	

- 479 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	50
Artikelsgewijze bespreking	50
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2015 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de overdracht van toegewezen eenheden naar de gewesten voor de periode 2008-2012	
- 493 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	50
Artikelsgewijze bespreking	51
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag betreffende grensoverschrijdende samenwerking inzake wegvervoersinspectie, gedaan te Luik op 3 oktober 2014	
- 548 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	51
Artikelsgewijze bespreking	52
VOORSTEL VAN DECREET van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Rik Daems, Tine Soens en Wouter Vanbesien houdende wijziging van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelings-samenwerking	
- 556 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	53
Artikelsgewijze bespreking	55
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Ingeborg De Meulemeester, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Tine Soens en Wouter Vanbesien betreffende onderwijs in ontwikkelingssamenwerking	
- 439 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	55
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Herman De Croo, Karim Van Overmeire, Johan Verstreken en Karl Vanlouwe betreffende conflictmineralen	
- 552 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4	
Bespreking	59
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine Vermeulen, Bart Dochy, Herman De Croo, Jelle Engelbosch, Jos De Meyer en Sofie Joosen betreffende antibioticagebruik bij nutsdieren	
- 572 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	65
VOORSTEL VAN DECREET van Cathy Coudyser, Karin Brouwers, Marnic De Meulemeester, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken en Ann Soete houdende het toeristische logies	
- 499 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 5	
Voorstel tot verwijzing naar de commissie	68
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	68
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013	
- 478 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	68

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Montenegro inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 9 juni 2010 – 479 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	69
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2015 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de overdracht van toegewezen eenheden naar de gewesten voor de periode 2008-2012 – 493 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	69
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag betreffende grensoverschrijdende samenwerking inzake wegvervoerinspectie, gedaan te Luik op 3 oktober 2014 – 548 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	69
VOORSTEL VAN DECREET van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Rik Daems, Tine Soens en Wouter Vanbesien houdende wijziging van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelings-samenwerking – 556 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	70
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Ingeborg De Meulemeester, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Tine Soens en Wouter Vanbesien betreffende onderwijs in ontwikkelingssamenwerking – 439 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	70
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Herman De Croo, Karim Van Overmeire, Johan Verstreken en Karl Vanlouwe betreffende conflictmineralen – 552 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4 Stemmingen over de amendementen Hoofdelijke stemming	71 72
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine Vermeulen, Bart Dochy, Herman De Croo, Jelle Engelbosch, Jos De Meyer en Sofie Joosen betreffende antibioticagebruik bij nutsdieren – 572 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	72
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	72
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	72
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	74
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	74

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Mercedes Van Volcem: ambtsverplichtingen;

Tine van der Vloet: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 60/13)

VOORSTEL VAN DECREET van Cathy Coudyser, Karin Brouwers, Marnic De Meulemeester, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken en Ann Soete houdende het toeristische logies – 499 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 5

Voorstel tot verwijzing naar de commissie

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft mevrouw Cathy Coudyser bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, dames en heren, de indieners van het voorstel van decreet houdende het toeristische logies hebben in december gevraagd om de behandeling in de plenaire vergadering on hold te zetten. Ondertussen willen de indieners een aantal extra amendementen toevoegen aan het decreet. Deze zijn gisteren ingediend in het parlement. Namens de meerderheidspartijen en Groen vraag ik om die amendementen samen met het amendement dat sp.a al had ingediend, opnieuw te bespreken in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed. We vragen dan ook de verwijzing naar die commissie.

De voorzitter: We zullen daarover in de loop van deze vergadering beslissen.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het initiatief van de katholieke onderwijskoepel om in katholieke scholen met veel moslimjongeren het examenrooster aan te passen aan de ramadan

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, de koepel van het katholieke onderwijs heeft te kennen gegeven dat scholen met veel moslimleerlingen

best rekening houden bij het opstellen van het examenrooster met de islamitische ramadan. Die valt dit jaar in juni in de examenperiode, en dus wil men geen zware examens op vrijdag in de namiddag en dergelijke meer. Het verbaasde mij natuurlijk om dergelijke uitspraken te horen van de top van het katholiek onderwijs omdat ik er in al mijn naïviteit van uitga dat katholiek onderwijs inderdaad katholiek is en dat diegenen die dergelijk onderwijs volgen, zich conformeren aan het katholieke onderwijsproject, en dat ook moslims zich daaraan aanpassen. Dat blijkt steeds minder het geval.

Het is toch werkelijk onaanvaardbaar dat men er alleen nog maar aan denkt om een examenrooster aan te passen aan de religieuze voorschriften van de islam. We hadden al halaleten in onze scholen. Moslims hebben vrijaf op islamitische feestdagen. Nu is er ook nog eens een vraag om het examenrooster aan te passen aan de ramadan. Wat zal de volgende stap zijn? Wat zal de volgende eis zijn? Wat wordt de volgende toegeving?

Ik hoop dat u nu hier vanuit het Vlaams Parlement een krachtig signaal geeft en dat u duidelijk zegt dat in elk geval het officieel onderwijs neutraal is en dat er geen sprake van kan zijn dat men dingen gaat aanpassen aan islamitische voorschriften. Ik hoop tegelijkertijd dat u samen met mij en vele Vlamingen zich luidop afvraagt waar in godsnaam het katholiek onderwijs mee bezig is.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Janssens, u weet dat het organiseren van examens en de manier waarop examens worden geprogrammeerd, tot de vrijheid behoort van elke school, niet van koepels en van netten, maar van elke school.

Er zijn bijvoorbeeld scholen die de dag van Waregem Koerse een halve dag sluiten. Mijnheer Van Dijck, ik kan me voorstellen dat als Witgoor Dessel kampioen zou spelen, de scholen de dag erna een halve dag dicht zouden zijn. Elke school in Vlaanderen heeft dus de kans en gelegenheid om een verlofdag te plannen en om ook de examens te organiseren op de manier zoals ze dat willen. Elke school moet dat ook doen, rekening houdende met de leerlingenpopulatie.

Ik zou het bijzonder vreemd gevonden hebben als de topman van het katholiek onderwijs zou hebben opgeroepen aan alle scholen om zich te organiseren op de ramadan. Dat heeft hij niet gedaan. Hij heeft gezegd dat ze scholen willen ondersteunen die er rekening mee willen houden. Ik heb me afgevraagd wat zo'n ondersteuning dan wel kan betekenen. Het gaat erover dat examens bijvoorbeeld 's ochtends worden geprogrammeerd, wat in heel veel scholen al gebeurt. Het gaat erover dat zware examenblokken op maandagmorgen worden gepland. Het zijn dus helemaal geen specifieke zaken, maar zaken waar heel veel scholen vandaag al rekening mee houden.

Ik vind dus dat elke school in Vlaanderen maximaal rekening moet houden met de leerlingenpopulatie en moet zorgen voor een goede examenspreiding, zodat jongeren maximaal en in de beste omstandigheden hun examen kunnen afleggen.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik had een ander, krachtig signaal van u verwacht, of had althans daarop gehoopt. Als u vindt dat scholen hun examenroosters en dergelijke meer moeten aanpassen naargelang de moslimpopulatie in die scholen toeneemt, vraag ik mij luidop af of iedereen zich dan maar als gevolg van de aanwezigheid van steeds meer moslims in onze samenleving moet beginnen aan te passen aan islamitische regels en voorschriften. Dat noemt mijn partij islamisering, minister. En die islamisering neemt hier in Vlaanderen dag na dag toe. We zien het in scholen, we zien het in andere aspecten van de samenleving, we zien het zelfs in Keulen, waar, wanneer vrouwen aangerand worden, ze nadien het advies krijgen dat ze een armlengte

afstand van mannen moeten houden. Bij al die oorzaken, bij al die gevolgen, is er één ding wat ik niet hoor, namelijk dat moslims zich eindelijk eens aanpassen aan ons.

Daarom betreur ik, minister, dat u en de Vlaamse Regering, mijnheer Van Dijck, geen afstand neemt van de islamisering van ons katholiek onderwijs.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Aangezien ik zowel door de vraagsteller als door de minister tweemaal bij naam genoemd word, wens ik te reageren – en ik hoop dat Witgoor Dessel vroeg of laat nog eens kampioen speelt.

Ik hoor woorden als empathie en dergelijke. Toen ik dat bericht las, heb ik ook even mijn wenkbrauwen gefronst, omdat het in eerste instantie wel overkwam als een advies, een richtlijn van een koepel. Ik sta in dezen op de autonomie van scholen om zaken te organiseren, te programmeren, en dergelijke. De autonomie van de instelling blijft bij mij in dezen toch wel primordiaal.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Ook voor ons is het van groot belang dat de scholen en schoolbesturen de vrijheid blijven behouden om zelf te bekijken hoe ze hun examens en hun school organiseren. Ook in het kader van het M-decreet heeft het Parlement duidelijk gesteld dat het heel belangrijk is om rekening te houden met noden, met beperkingen, met mogelijkheden van leerlingen en te kijken hoe een school daar het best mee omgaat. Ik denk dat het van belang is om over de gehele lijn, en dus niet alleen met betrekking tot leerbehoeften, rekening te houden met de situatie van leerlingen en om te bekijken hoe de school daar het best mee omgaat. Ook als het gaat over het beleven van een religie kan dat een element zijn waarvoor de school aandacht kan hebben, omdat het belangrijk is dat wij respect tonen voor iedereen in deze samenleving.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Ik had hierover een vraag ingediend om in alle rust een discussie te hebben in de commissie. De school heeft inderdaad de vrijheid om bepaalde beslissingen te nemen. Ik ga ervan uit dat alle beslissingen die de school neemt, het belang van de leerling dienen. Daarom denk ik dat we een onderscheid moeten maken tussen een feest dat een dag duurt en het gegeven ramadan. Ik denk dat daarover een serene discussie moet worden gevoerd op respectvolle wijze, een eerlijke discussie. Ramadan is geen feest, het is een heel zware vastenperiode, die verre van gezond is, zeker voor jonge mensen die moeten studeren of moeten werken. Daarom denk ik dat scholen goed moeten nadenken – niet dat wij hier kunnen zeggen wat ze wel en niet moeten doen op dat vlak – op welke eisen ze ingaan en op welke eisen ze niet ingaan, en dit steeds in het belang van de leerling, de prestaties en de gezondheid van de leerling. Dit is volgens mij een discussie en overleg waard met de koepel van het katholiek onderwijs.

Minister Hilde Crevits: Ik herhaal nogmaals wat ik daarnet heb gezegd: voor mij is het bepalen van het examenrooster de verantwoordelijkheid van de school. Ik vind het cruciaal dat scholen daarin autonomie hebben en dat ze, uiteraard, rekening houden met de schoolpopulatie.

Mijnheer Janssens, ik kan uw associatie met Keulen absoluut niet smaken, want het gaat hier over scholen die dag in, dag uit alles in het werk stellen om het maximum te bieden aan de leerlingen die bij hen schoollopen en inderdaad ook rekening houden met de specificiteit van de leerlingen. Het is ons eigen Vlaams, Nederlandstalig onderwijs dat van heel hoge kwaliteit is, en daarover is iedereen het eens.

Als je examens houdt, mag je rekening houden met een specifieke context. Het gaat hier niet over bijzondere zaken. Het gaat over het uur waarop je een examen organiseert. Heel veel scholen organiseren de examens sowieso al 's morgens. Andere scholen doen dat systematisch 's namiddags. Dat hangt af van de geplogenheden die er op de school bestaan. Het moet goed overlegd zijn met de leerlingen, het moet op voorhand worden meegedeeld, maar elke keuze die de school maakt, dient maar één belang – hierin volg ik mevrouw Brusseel – en dat is het belang van de leerlingen, om die in de meest optimale omstandigheden toe te laten hun diploma te halen, en dus lessen te volgen en examens af te leggen.

Nog eens, ik zou het niet aanvaarden als hierover eisen worden gesteld aan scholen. Dat is absoluut not done, het kan ook niet. De school zelf is verantwoordelijk en heeft een vrije keuzemogelijkheid om dat op de meest optimale manier te organiseren.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik maak de associatie met problemen die gepaard gaan met steeds meer islamitische migranten in onze samenleving, omdat het geen losstaand feit is. Het is geen fait divers dat examenroosters worden aangepast aan islamitische voorschriften. Het is een zoveelste illustratie dat onze samenleving steeds meer toegeeft aan de eisen van de aanhangers van die ene godsdienst, van die politieke religie die gekend is om haar onverdraagzame voorschriften, om haar onaanpasbaarheid aan onze samenleving, om haar steeds toenemend terrorisme. Daarom vind ik dit niet kunnen.

Onze regering en de West-Europese regeringen zijn al ver genoeg gegaan. Het wordt tijd dat we stoppen met toegeven aan de islam, dat de islam zich eindelijk eens aanpast aan onze Europese, westerse manier van leven. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de uitsluiting van de inschakelingsuitkering voor jongeren met individueel aangepast onderwijscurriculum

ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de inschakelingsvergoeding voor schoolverlaters die in het kader van het M-decreet les volgen in het reguliere onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, exact een jaar geleden voerden we in de plenaire vergadering de discussie over een federale beslissing die het hebben van een diploma koppelde aan het recht op een wachtuitkering voor jonge schoolverlaters. We vonden dat toen, samen met een aantal collega's, onder anderen mijnheer De Ro en mevrouw Helsen, een vreemde vereiste omdat we eigenlijk durfden vast te stellen dat een kwetsbare groep jongeren, die zonder diploma van de school komen, verder in de armoede dreigden te worden geduwd op het moment dat ze wilden toetreden tot de arbeidsmarkt.

Minister, u zei toen dat u het daarmee eens was, dat u het federale koninklijk besluit onzorgvuldig opgesteld vond. U hebt ook gezegd dat we twee dingen moeten doen, en daar hebben we u volledig in gesteund. Een: de strijd tegen de ongekwificeerde uitstroom opvijzelen. Twee: het federale koninklijk besluit opkuisen.

U hebt overleg gehad met federaal minister Peeters en minister Milquet voor de andere gemeenschap. Wat blijkt? Federaal minister van Werk Peeters zegt dat we

nu een heel zorgvuldig samengestelde lijst hebben die uitzonderingsvoorwaarden maakt voor kwetsbare jongeren die wel een diploma of getuigschrift behaalden, en die dus wel recht hebben op die wachtuitkering. Vandaag kopt een Vlaamse krant: "Meest kwetsbare jongeren geen recht op een uitkering."

Het gaat meer bepaald niet over jongeren die we willen aanmoedigen om hun diploma te halen, maar dat niet willen. Het gaat over jongeren die hun kans grijpen om in het kader van inclusief onderwijs een getuigschrift of diploma te behalen, die daarvoor ook een volledig onderwijstraject afleggen, maar die nu niet op de lijst blijken te fungeren.

Minister, dat is geen goede zaak. Mijnheer De Meyer, we hopen dat u dat ook met ons vindt. Daarom zouden we willen oproepen om toch geen kwetsbare jongeren verder in de miserie te helpen op het moment dat ze toetreden tot de arbeidsmarkt. Kunt u die uitzonderingscategorie toevoegen en ervoor zorgen dat die jongeren na hun onderwijsloopbaan in aanmerking komen voor een wachtuitkering?

De voorzitter: De heer de Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, eventjes een nuance om het probleem nog scherper te stellen. Leerlingen in OV3, in het buso, maken kans op een getuigschrift. Indien ze een getuigschrift behalen, maken ze ook kans om later recht te hebben op een inschakelingspremie. Er zijn ook leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die het gemeenschappelijke curriculum volgen in het gewone onderwijs. Zij hebben kans om een getuigschrift of een diploma te behalen en ze hebben recht op een inschakelingspremie. Daarnaast zijn er leerlingen die toegang zouden hebben tot OV3, maar voor een individueel curriculum kiezen in het gewone onderwijs. Zij kunnen een attest van verworven bekwaamheden behalen. Zij hebben dan geen getuigschrift of diploma tenzij de klassenraad beslist om hen een getuigschrift of diploma toe te kennen. In het eerste geval hebben ze geen recht op een inschakelingspremie, in het tweede geval wel.

Dit alles heeft minder te maken met het M-decreet, maar meer met de federale maatregel. Oorspronkelijk was bepaald dat een inschakelingspremie gekoppeld was aan een diploma. Op vraag van de gemeenschapsministers voor onderwijs is dat sterk verruimd. Dat is de situatie vandaag.

Minister, u hebt verklaard dat de groep leerlingen die ik als laatste heb geschetst, u zeer nauw aan het hart ligt. Vandaar mijn suggestie en vraag: zou het niet goed zijn – als u in februari de juiste cijfers hebt over het aantal leerlingen – te evalueren en na te gaan of er eventueel opnieuw overleg moet komen met uw federale collega?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik dank beide collega's voor de vraag. Collega De Meyer heeft het goed uitgelegd, maar ik zou iedereen toch willen vragen om nog eens goed te luisteren, om goed de filosofie achter de huidige toestand te proberen begrijpen. Ik kan vandaag onmogelijk zeggen: "Ja! Die groep jongeren zullen we ook in aanmerking laten komen voor een inschakelingsuitkering." Ik zal zeggen waarom.

Het M-decreet heeft als filosofie om zo veel mogelijk jongeren naar het gewone onderwijs te laten gaan. Veel meer jongeren dan vroeger krijgen dus geen verslag buitengewoon onderwijs meer, maar een gemotiveerd verslag om les te volgen in het gewoon onderwijs. Dat betekent dat al die jongeren, als ze het traject hebben afgelegd, gewoon een diploma krijgen en in aanmerking komen voor een inschakelingsuitkering.

Er is een groep jongeren die een verslag krijgt om buitengewoon onderwijs te volgen. Dat zijn er al veel minder dan vroeger. Jongeren met een visuele beperking bijvoorbeeld, gaan doorgaans naar het gewone onderwijs. Zij krijgen een gemotiveerd verslag om gewoon in ons reguliere onderwijs les te volgen. Er is echter nog een groep jongeren die de raad krijgt om buitengewoon onderwijs te volgen. We hebben daarvoor types buitengewoon onderwijs, opleidingsvorm 3 en 4, die er specifiek op gericht zijn om die jongeren de kans te geven op een maximale integratie in het normale arbeidscircuit. Dat is ook de reden waarom we voor jongeren die die opleiding voltooien, ook de deur openzetten voor een inschakelingsuitkering.

Een klein groepje daarvan, dus van de groep jongeren die een verslag krijgen om naar het buitengewoon onderwijs te gaan, gaan ondanks dat verslag toch naar het gewone onderwijs. Dat is niet verboden. Zij volgen daar dan een individueel aangepast onderwijscurriculum. Het is mogelijk dat de klassenraad op het einde beslist hun een diploma te geven. Het is ook mogelijk dat de klassenraad beslist hun geen diploma te geven. Ik kan onmogelijk sowieso zeggen dat die groep gelijkgesteld wordt aan hen die het volledige traject afleggen in opleidingsvorm 3 of 4, omdat je anders natuurlijk een route creëert waardoor jongeren gewoon een individueel aangepast programma gaan vragen omdat ze toch een diploma krijgen op het einde van de rit. Dat kan je niet zomaar doen.

We zullen dus op 1 februari nagaan wie in die groep zit. Kwalificeren die trajecten even goed als opleidingsvorm (OV)3 en OV4 van het buitengewoon onderwijs? Als dat zo is, dan heb ik er geen problemen mee om een bijkomende vraag te stellen. Maar die garantie heb ik vandaag niet. Ik zal niet toelaten dat de goede opleidingsvormen van het buitengewoon onderwijs die jongeren goed voorbereiden om zich in het normale arbeidscircuit in te schakelen en zich in het leven te integreren, worden gedegradeerd of niet worden gewaardeerd. De toestand blijft dus zoals hij is. Op 1 februari zal ik de cijfers bekijken. Als de individueel aangepaste trajecten volledig voldoen aan de vereisten van OV3 of OV4, dan heb ik er geen problemen mee. Vandaag is dat nog niet duidelijk, want we hebben nog geen fijnmazig zicht op de individuele trajecten.

Caroline Gennez (sp.a): Ik dank u voor het antwoord, minister. Ik wil toch oproepen om iets meer voluntarisme aan de dag te leggen. Ook Lieven Boeve en Raymonda Verdyck van de onderwijskoepels stellen dat het eigenlijk niet logisch is dat uitgerekend die kwetsbare groep van jongeren die, samen met hun ouders, kiezen voor inclusief onderwijs en het volledige traject afwerken, uit de boot zouden vallen. Want vanuit het oogpunt van de samenleving is het wenselijk dat het inclusief onderwijs – ook met een aangepast curriculum – maximaal wordt gegarandeerd. Wij denken dat het sowieso goed is dat zo veel mogelijk jongeren zich aanmelden bij de VDAB om hun rechten op een wachtuitkering te doen gelden. Want zo kunnen we op basis van de Vlaamse bevoegdheden Werk en Onderwijs met vervolgtrajecten een passend beleid voeren. Als die jongeren immers niet zijn gekend, dreigen ze door de mazen van het net te vallen. Dat willen we niet. Het zou gemakkelijker zijn als u bij uw federale collega's erop zou aandringen om die vereiste te schrappen. Want vandaag vallen enkel de drop-outs uit de boot, en het zijn precies zij die we moeten blijven volgen – in het onderwijs, naar ook vanaf de eerste dag dat ze op de arbeidsmarkt terechtkomen.

Jos De Meyer (CD&V): Ik heb begrepen dat u zich engageert, minister. Het is ook vrij logisch dat u de cijfers van de toestand op 1 februari afwacht. Minister, een belangrijk element in uw antwoord was uw nadruk op de kwaliteit van het buitengewoon onderwijs in het algemeen en van OV3 in het bijzonder. Dat mag gezegd worden. Het blijft alleszins een nuttige oefening om het individuele curriculum van leerlingen die in principe toegang hebben tot OV3 in het buitengewoon onderwijs, maar toch gewoon onderwijs volgen, op te volgen. De vraag rijst dan of ze zo aan de voorwaarden voldoen.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, namens mijn fractie kan ik stellen dat we tevreden zijn met uw antwoord. U hebt het M-decreet geërfd en moeten uitvoeren. U hebt in de commissie en de plenaire vergadering steeds gezegd dat alles wordt gemonitord en wordt geëvalueerd. De visie van beide vraagstellers is de juiste, en ik denk niet dat iemand dit zal betwisten. Als er jongeren zijn die we via de federale maatregelen kunnen activeren, dan moeten we dat ook doen. Het is echt geen sociale daad om jongeren in een valkuil te laten lopen. Wel is het zo dat ons onderwijs niet hetzelfde is als dat van de Franstalige Gemeenschap. Als daar categorieën of subcategorieën zijn die niet worden gevat door een KB, dan moeten we een oplossing zoeken. Ik denk dat we het dossier in de commissie Onderwijs verder moeten uitspitten zodra we de cijfers op datum van 1 februari hebben.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik ben het eens met de vraagstellers dat het almaar duidelijker wordt dat de koppeling van diplomavereisten aan de wachtuitkering veel neveneffecten genereert die absoluut geen goede zaak zijn. De genomen beslissing is niet goed.

Een van die neveneffecten komt nu ter sprake. Iemand die ondanks het feit dat hij naar het buitengewoon onderwijs mag gaan, toch echt kiest voor inclusief onderwijs en in het gewoon onderwijs wil blijven met een beperking, kan dit maar waarmaken afhankelijk van de financiële situatie. Dit is een heel pervers neveneffect. Volgens ons moet u hier wel naar kijken. Hier moet een oplossing voor worden gezocht.

Ik dring er dan ook op aan om dit ernstig te nemen en om voor deze groep naar een oplossing te zoeken.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, minister, ik was met een heel grote bezorgdheid omtrent dit gegeven vandaag naar hier gekomen, maar ik ben gerustgesteld door uw antwoord. Het is toch een beetje anders dan de kranten lieten uitschijnen.

Ik ben heel blij met uw antwoord, want het is inderdaad heel belangrijk. Wij hebben binnen het M-decreet gekozen voor onze twee onderwijssystemen: het gewoon onderwijs en het buitengewoon onderwijs. Met dat M-decreet beogen we een maximale inzet van die leerlingen in het onderwijs dat voor hen het beste geschikt is. Wanneer dat het buitengewoon onderwijs is, dan moet dat een positieve keuze zijn.

Als er toch mensen zijn die vasthouden aan het gewone onderwijs en kiezen voor de individuele leerlijn, maar daardoor dreigen ongekwalificeerd uit te stromen, dan moeten we daar heel waakzaam voor zijn.

Minister, ik vraag u daarom hoe we de communicatie kunnen optimaliseren zodat ouders, leerkrachten en scholen zich bewust zijn van de gevolgen. En vooral: wat kunnen we doen om ervoor te zorgen dat de keuzes die worden gemaakt, de juiste zijn opdat de jongeren binnen het M-decreet maximaal gekwalificeerd een getuigschrift of diploma kunnen behalen?

Minister Hilde Crevits: Dames en heren, ik deel een aantal bezorgdheden die werden geuit. Ik wil er nog eens op wijzen dat het mijn overtuiging is dat we niet alle jongeren die een individueel aangepast programma volgen en eigenlijk naar het buitengewoon onderwijs zouden kunnen gaan, zomaar kunnen gelijkstellen

qua diploma. Er zijn ook opleidingsvorm 1 (OV1) en opleidingsvorm 2 (OV2). Ze dienen er specifiek voor om de jongeren toe te laten min of meer zelfstandig te functioneren in een beschermd milieu. Als die jongeren kiezen voor een individueel aangepast programma, kunnen we toch onmogelijk zeggen dat het toeleidt naar een gewoon diploma waarmee ze naar de arbeidsmarkt kunnen gaan en recht hebben op een inschakelingsuitkering? Die inschakelingsuitkering is bovendien niet iets voor het leven! Het is een uitkering die men krijgt in afwachting van een inschakeling in een job! Je kunt dus niet zomaar zeggen dat alle jongeren die een individueel aangepast programma volgen, optimaal voorbereid zijn op hetgeen waarvoor de inschakelingsuitkering dient, namelijk ingeschakeld geraken in het reguliere circuit.

Laten we dus voorzichtig zijn en bekijken hoeveel jongeren in die groep zitten. Het zal sowieso altijd gaan over de groep die een attest OV3 of OV4 gekregen heeft en naar het gewoon onderwijs gaat. Het gaat niet over de gehele groep.

Ik deel wel de bezorgdheid dat we jongeren maximaal aan een kwalificatie moeten helpen. Maar dat zal niet afhangen van het al dan niet krijgen van een inschakelingsuitkering. Waar het onder meer wel van afhangt, is van het feit dat minister Muyters en ik wanneer jongeren plots niet meer naar school gaan, ervoor zorgen dat de VDAB ze heel snel kan opvolgen en kan toeleiden naar een traject. We willen de databanken aan elkaar koppelen, dat weet u ook, mevrouw Gennez.

Er is een pakket aan maatregelen nodig om jongeren aan een kwalificatie te helpen, en we zitten nu ter zake volop in uitvoering. Maar het openen van het recht op een inschakelingsuitkering betekent sowieso dat je een kwalificatie hebt. Dat is een keuze die gemaakt is. Ik zal erover waken dat ook de individueel aangepaste trajecten die jongeren volgen, inderdaad toeleiden naar een versterkte aankomst op de arbeidsmarkt waardoor de kansen op een arbeidsplaats groter worden. De groep moet nauwkeurig afgebakend worden en er moet bekeken worden of de individuele trajecten inderdaad even waardevol zijn als de trajecten die vandaag in het buitengewoon onderwijs aangeboden blijven worden.

Ik geef meteen een voorbeeldje van de groep waaraan ik denk. De groepsopleidingen in het buitengewoon onderwijs die aangeboden worden, zijn beperkter qua keuzes dan die in het gewoon onderwijs.

Ik kan mij dus voorstellen dat een bepaalde jongere die een attest buitengewoon onderwijs heeft, toch kiest voor het gewone onderwijs omwille van een bepaalde opleiding die in het beroepsonderwijs kan worden gevolgd. Het lijkt mij evident dat die jongere wel in aanmerking zou komen.

Collega's, het zal maatwerk zijn op basis van de trajecten die worden gevolgd. Ik ben bereid om dat te doen. Ik ben er ook van overtuigd dat de Federale Regering er geen enkel probleem mee zal hebben dat we die lijst nog wat aanvullen.

We mogen het er echter niet zomaar allemaal bij doen, want dat zou negatieve effecten kunnen hebben op de zorgzame keuzes die we nu hebben gemaakt.

Caroline Gennez (sp-a): Minister, ik hoor het u graag zeggen. De M van M-decreet stond voor maatwerk. Dat betekent effectief dat je je curricula maximaal aanpast aan de zorgnoden van de leerlingen, veel minder aan de structuren zoals we ze vandaag kennen.

Minister, als u nog eens in een uitzondering op een uitzondering wilt voorzien, dan zou ik eigenlijk het pleidooi willen versterken: laten we teruggaan naar het recht op een uitkering na het volmaken van het volledige schoolse traject, zodat we niet de meest kwetsbare jongeren in de verdoemenis duwen. Het zijn net zij die het het meest nodig hebben. Daarom bied ik een uitgestoken hand aan alle

collega's van alle fracties, maar in een andere assemblee, met name de Kamer. Er is een sp.a-wetsvoorstel dat de diplomavereisten loskoppelt van het recht op een wachtuitkering die inderdaad tijdelijk is voor elke jongere na zijn schoolse carrière. Dat lijkt mij rechtvaardig en de beste beslissing tegen armoede.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik denk dat uw aanvullingen en nuances correct en noodzakelijk zijn. Ik weet dat onze collega en voorzitter van de commissie Onderwijs, mevrouw Helsen, hier erg om bekommerd is. Ik meen te mogen veronderstellen dat we in februari, zodra we alle gegevens hebben en de evaluatie is gebeurd, zeker en vast nog uitgebreid en met de nodige tijd hierover verdere gesprekken zullen kunnen voeren.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de vergelijking van de energietarieven door de CREG en de efficiëntie van de Vlaamse energiewinstcalculatoren

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Beste collega's, minister, sinds 2003 kunnen we zelf vrij kiezen met welke energieleverancier we in zee gaan. We hebben twee tendensen, twee soorten tarieven gezien. Ten eerste is er een tarief waarvan de energiecomponent een vaste prijs is voor een bepaalde duur. Ten tweede is er een tarief waarvan de energiecomponent nog altijd een variabele prijs is. Men heeft met andere woorden een bepaalde naam voor die formule, maar de interne berekening laat toe dat via indexering de prijzen altijd verduren.

Men moet via bepaalde studies vaststellen dat de tarieven met deze variabele energiecomponent ook de duurste tarieven zijn. Er zijn soms zelfs verschillen van 20 procent ten overstaan van het goedkoopste tarief voor elektriciteit en van 30 procent voor aardgas.

Het is natuurlijk verwonderlijk dat de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) naar buiten komt met dit probleem en eigenlijk zelfs zegt dat 60 procent van de huidige gezinnen nog nooit is veranderd van leverancier. Dat zijn namelijk net die slapende contracten met die variabele tarieven.

Zij stellen dan ook voor om een benchmarktool te plaatsen op de website van de federale energieregulator CREG. Maar in Vlaanderen is er toch de V-test, die weliswaar enkel de vaste prijzen en contracten kan vergelijken? Mijn spontane vraag is dan: schort er dan iets aan ons beleid omtrent de V-test om deze tarieven te kunnen vergelijken?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: De energiecator werkt goed, maar er zijn een aantal zaken die we nog moeten verbeteren.

Volgens de jaarlijkse enquête van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) verandert 63 procent van de burgers op een bepaald moment van energiecontract en energieleverancier. De gemiddelde winst die je kunt maken, is – op basis van de cijfers van anderhalve maand of twee maanden geleden – per jaar 90 euro voor elektriciteit en 166 euro voor gas. Wanneer je beide componenten samen neemt, loopt dat voor een kmo op tot meer dan 1500 euro per jaar. Het loont dus echt de moeite om die test te doen en regelmatig van energieleverancier te veranderen.

Nu stellen we vast dat vaak de goedkoopste energieleverancier soms ook de duurste, slapende contracten in zijn portefeuille heeft. Onze energielculator en onze website lopen goed, maar we moeten ons concentreren op die slapende contracten, op die 37 procent van de gezinnen die volgens het onderzoek van de VREG nog nooit is veranderd van leverancier. Ik zal daarover een overleg opstarten met de energieleveranciers en hun vragen om driejaarlijks, bij de vernieuwing van het contract, ook het goedkoopste contract aan te bieden. Dat moet in overleg gebeuren, want dat behoort niet tot de bevoegdheid van Vlaanderen.

Wie vaak van leverancier verandert, zijn hoogopgeleiden, gezinnen met kinderen, mensen die heel prijsgevoelig zijn. Ouderen en laagopgeleiden veranderen niet of minder vaak van energieleverancier. We zullen dan ook een overleg opstarten met seniorenorganisaties en via de energiehuisen en via de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten bekijken hoe we die mensen via maatwerk zelf kunnen benaderen om hen te wijzen op die grote prijswinst.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, het is goed dat u met de sector kijkt in welke mate zij vaste contracten verkiezen. Ik wil u ook vragen dat u er bij uw federale collega, minister Peeters, op aandringt dat ook de CREG niet nog eens een benchmarktool introduceert op haar website want dan wordt het voor de Vlamingen wel heel verwarrend. Op de VREG-website staat immers de V-test, maar het kan niet de bedoeling zijn elkaar te beconcurreren. Dat moeten we absoluut vermijden.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, het is inderdaad goed om de mensen maximaal te stimuleren om prijzen te vergelijken en te veranderen van energieleverancier als dat voordeliger is, maar we kunnen niet verwachten dat mensen dat jaarlijks doen. Het is goed dat de bevoegde minister tijdens de vorige federale regeerperiode een consumentenakkoord heeft gesloten waarbij de energieleveranciers hun laagste prijzen aan hun klanten communiceren, elk jaar opnieuw. Misschien moeten we opnieuw in overleg gaan met die leveranciers om ervoor te zorgen dat die laagste prijs duidelijker wordt gecommuniceerd en waardoor mensen sneller worden gestimuleerd om van leverancier te veranderen en automatisch jaarlijks de laagste prijs krijgen bij hun leverancier.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, bijna twee derde van de mensen verandert regelmatig van energieleverancier. Toch stellen we vast dat het aandeel van de duurste contracten veel groter is dan het aandeel van de goedkopere contracten. Ik vind dat een heel vreemde tegenstelling. Ik stel ook vast dat heel wat leveranciers op zoek zijn naar trucjes om hun winstmarges te doen stijgen. Sommige leveranciers rekenen een vast tarief aan per begonnen jaar. Iemand die na één jaar en één maand of na twee jaar en één maand verandert, moet dan telkens dat vast tarief betalen.

De leveranciers gebruiken ook nog andere trucjes. Ik wil erop aandringen dat u daar in het overleg met de leveranciers op wijst. Wanneer dat niet gebeurt, zullen mensen die sociaal kwetsbaar zijn, die minder prijsgevoelig zijn en die minder doorzicht hebben in contracten, altijd de pineut zijn. Mensen die wel prijsgevoelig zijn en gemakkelijk contracten doorgronden, zullen dan altijd voordeel hebben. Minister, bent u bereid om ook dat gesprek aan te gaan?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik wil ervoor pleiten om een maximale inspanning te doen om die 37 procent van de consumenten die nog

niet van leverancier is veranderd, te overtuigen om de energieprijzen te vergelijken. Ik heb begrepen dat er een tool is, maar die 37 procent is daar niet van op de hoogte of weet niet om te gaan met die tool op de webstek.

Dus: inderdaad inzetten op die 37 procent, onder andere, zoals u zegt, minister, via de ouderenverenigingen, maar er zijn nog heel wat andere kanalen om toch maar die 37 procent van de consumenten te bereiken. Vandaar ook mijn pleidooi om aan de energieleveranciers te vragen om ook de goedkoopste contracten in de vitrine te zetten.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het is inderdaad belangrijk dat we actieve energieconsumenten krijgen. Nog te veel gezinnen maar ook kmo's betalen nog te veel voor hun energie. Er zijn in het verleden door heel wat instanties al acties opgezet. De federale overheid heeft hier een verantwoordelijkheid en wij hebben inderdaad een heel performante V-test, mijnheer Gryffroy. U ging die ook nog wat bijsturen en versterken, minister.

Het is belangrijk dat we gaan samenwerken met de federale overheid, provincies en lokale besturen die samen met het middenveld consumenten kunnen begeleiden en hen helpen om die goedkoopste leverancier te vinden. De vraag is of u werk gaat maken van zo een actieve campagne met betrokkenheid van alle actoren en alle overheden om de consument bij te staan.

Minister Annemie Turtelboom: We zien dat elk jaar weer mensen van energieleverancier veranderen. Als je bijvoorbeeld 2014 en 2015 met elkaar vergelijkt, dan zijn dat er zowel voor gas als elektriciteit 19 procent meer. Dat is een tendens die al gedurende jaren bezig is. Dat is ook een goede tendens. Daarom zal ik in overleg gaan met de energieleveranciers om het laagste contract aan te bieden wanneer er een hernieuwing is van het contract. Ik denk dat dat het meest efficiënt is.

Ik ben het er ook mee eens dat de verschillende beleidsniveaus moeten samenwerken op dit vlak. Ik vind ook dat de federale overheid geen nieuwe tools moet ontwikkelen, tools die de Vlaamse overheid al heeft. Laat ons vooral bij de tools en de websites die bestaan, de verwarring niet groter maken, maar integendeel mensen naar een en dezelfde website leiden. Uiteraard is samenwerking met de federale overheid nodig, omdat we daar een gezamenlijk doel hebben, namelijk de liberalisering van de markt, die een duidelijke neerwaartse druk heeft op de prijzen. Zelfs wie drie of vier jaar geleden veranderd is van leverancier, doet vandaag nog winst door nog eens te veranderen van leverancier. Voor dat doel moeten we gewoon samenwerken.

Andries Gryffroy (N-VA): Dank u voor de verschillende reacties. Het is inderdaad duidelijk dat we momenteel hoofdzakelijk moeten inzetten op die slapende groep die blijkbaar met die variabele tarieven zit. Ik wil bij dezen een waarschuwing uiten, in tegenstelling tot degenen die hier pleiten voor meer samenwerking. Het Vlaams prijzentarief is een Vlaams beleid. Laat ons in godsnaam niet toestaan dat de CREG afkomt met haar eigen benchmarktool die dan in concurrentie komt met onze V-test. Laat ons in godsnaam alles doen om de huidige Vlaamse V-test van de Vlaamse regulator, zo goed mogelijk uit te werken, met een zo goed mogelijke communicatie, om op deze manier die slapende groep te activeren in deze volatiele markt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jelle Engelbosch aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het terugdringen van het aantal uithuiszettingen in Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Vera Jans aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het terugdringen van het stijgend aantal uithuiszettingen in Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het voorkomen van uithuiszettingen

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik wil beginnen met me te verontschuldigen voor het stellen van een redelijk achterhaalde vraag. Waarom sta ik hier dan? Ik werd er een beetje toe gedwongen door de opgewarmde kost die de afgelopen dagen door sommigen van de oppositie op de sociale media werd gelost over de uithuiszettingen.

Waarover gaat het, minister? U kent die cijfers heel goed. Ik ben eens gaan grasduinen in het archief van het Vlaams Parlement. Toen u nog parlamentslid was, hebt u een vraag gesteld aan toenmalig minister van Wonen Freya Van den Bossche over hoe het zat met de uithuiszettingen. Toen, op 14 februari 2012, bleek al dat er gemiddeld per jaar 12.000 dossiers gestart worden voor dreigende uithuiszettingen. Dus niets nieuws onder de zon.

Het is natuurlijk wel een feit. En het is vandaag nog steeds een feit. We willen de feiten ook niet onder stoelen of banken steken. Mijn concrete vraag aan u, minister, is wat u vandaag concreet doet om – als ik op de woorden van de sp.a-collega verderga – het jarenlange wanbeleid dat in dat domein gevoerd is, recht te trekken.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Minister, of de cijfers nu komen vanuit de VVSG, vanuit het algemeen welzijnswerk of, zoals afgelopen week, uit een universitaire studie, ze zijn vrij duidelijk: er is een stijgende trend. Vaak bevinden die huurders zich ook in een uiterst kwetsbare positie en is de problematiek waarover het gaat, veel breder dan louter en alleen een financieel probleem. Uithuiszettingen gebeuren veel vaker dan velen onder ons dachten. Er is ook geen enkele reden om aan te nemen dat dat spontaan zal dalen.

Het goede nieuws is dat je een uithuiszetting kunt voorkomen. We kennen het algemeen welzijnswerk en het project Bemoeizorg, dat mee wordt ondersteund vanuit uw bevoegdheid Armoedebestrijding. Dat is in 2005 gestart en in 2007 structureel verankerd binnen heel Vlaanderen. In 2012 en 2013 is het opnieuw uitgebreid met extra medewerkers. Terecht, want jaar na jaar begeleiden ze daar meer mensen, gezinnen en alleenstaanden. Het meest opmerkelijke is dat in zeven op de tien gevallen de daadwerkelijke uithuiszetting kan worden voorkomen. Dat zijn toch wel goede resultaten.

Daarnaast zijn er ook de elf projecten wonen-welzijn, waarbij ook wordt ingezet op een nauwere samenwerking tussen het algemene welzijn en de sociale

huisvestingssector. Maar toch denk ik dat het belangrijk is om een bredere aanpak te hanteren, niet alleen vanuit Welzijn, maar ook met forse maatregelen vanuit Wonen. U weet dat, want u hebt in uw beleidsbrief duidelijk gesteld dat u gaat inzetten op het verbeteren van de woonkwaliteit van die meest kwetsbare huurders.

Daarom is onze vraag, gelet op het feit dat het aantal huurders in die kwetsbare positie steeds stijgt, en wetende dat u er in uw beleidsbrief een heel duidelijke doelstelling van maakt, welke maatregelen u vanuit Wonen zult nemen om het aantal uithuiszettingen terug te dringen en om de heel precare situatie van die groter wordende groep huurders te verbeteren.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, wat onze fractie betreft, is het een noodzaak dat elke Vlaming een dak boven het hoofd heeft, in welke moeilijke situatie hij of zij zich ook bevindt. Armoede moet uiteraard op zo veel mogelijk vlakken worden voorkomen, en ik durf duidelijk te stellen dat deze Vlaamse Regering die kaart prioritair heeft getrokken. Het is in deze situatie van belang dat, op het moment dat er mensen een betalingsachterstand oplopen, zij op een zo goed mogelijke manier en zo snel mogelijk sociale begeleiding krijgen.

Ik focus mij nu even op de private huursector, minister. De collega's hebben dat nog niet aangehaald, maar ik denk dat mag gesteld worden dat het aantal uithuiszettingen in die sector het grootst is. We hebben nu met deze regering de troef in handen om hierin belangrijke stappen vooruit te zetten. We hebben de huurwetgeving naar Vlaanderen gekregen. Het is nu een grote en belangrijke troef om die huurwetgeving te gaan hervormen en om het ontwrichte evenwicht tussen de huurders en verhuurders te gaan herstellen en de verhuurders meer zekerheid te geven, om op die manier het huuraanbod opnieuw uit te breiden en zo op termijn hopelijk ook de uithuiszettingen zo veel mogelijk te kunnen voorkomen.

Ook het Huurgarantiefonds is een heel belangrijke tool om de verhuurders iets meer zekerheid te geven. We weten allemaal dat dat momenteel niet werkt en dat u aan een hervorming aan het werken bent. Dat moet zeker ook prioritair behandeld worden.

Minister, mijn vraag is gelijkaardig aan die van de vorige collega's. Wij hadden graag van u vernomen welke stappen u gaat ondernemen om zo veel mogelijk uithuiszettingen in Vlaanderen te voorkomen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, ik was maandagochtend ook een klein beetje verbaasd over de voorpagina van een welbepaalde krant – ik zal de naam niet noemen – die met cijfers kwam over de periode 2008-2013. U kunt veel over mij zeggen, maar in 2013 zat ik nog braaf op de bank waar collega Lieve Maes nu zit. Ik had nog geen enkele verantwoordelijkheid wat betreft het beleidsdomein Wonen. Ik was weliswaar een parlementslid in de commissie, maar ik was niet bevoegd.

Voor alle duidelijkheid: ik vind het een beetje jammer dat cijfers van de periode 2008-2013 vandaag leiden tot een actuele vraag. Desalniettemin vind ik uw vragen terecht, omdat ik daardoor de kans krijg om mijn beleid in de kijker te zetten. Dus, dank daarvoor.

Voor alle duidelijkheid: er zijn in de media een aantal zaken verschenen. Ik heb contact opgenomen met mevrouw Verstraete, de onderzoekster. Ik heb haar boek gelezen. Ik heb haar artikel gelezen in De Gids op Maatschappelijk Gebied.

Zij komt tot de conclusie dat er 12.000 inleidingen zijn geweest voor een eventuele uithuiszetting. Maar dat betekent niet dat er 12.000 effectieve uithuiszettingen zijn geweest. Dat is de grootste misvatting in alle mediaberichten van de laatste twee dagen en in heel dit debat. Niet elke opgestarte procedure leidt tot een effectieve uithuiszetting. Dat geeft de onderzoekster ook toe. U ziet hier de tabellen. *(Minister Liesbeth Homans toont een A4'tje)*

Bij het aantal effectieve uithuiszettingen staat geen enkel cijfer. De onderzoekster geeft toe – en ik vind dat goed – dat ze bij gebrek aan cijfers geen volledig overzicht kan geven. Het is dus geen representatief beeld. Wat die bepaalde krant ervan maakt, is de verantwoordelijkheid van de krant in kwestie. Daar houd ik mij niet mee bezig.

Wat is er nu concreet gebeurd? Men heeft alle OCMW's in Vlaanderen gecontacteerd. Er zijn er 308. Men heeft ook de centra algemeen welzijnswerk (CAW's), de samenlevingsopbouw, de armoedeverenigingen gecontacteerd. Slechts 60 verenigingen hebben gereageerd. Ik vul aan wat de onderzoekster niet alleen in dit onderzoek maar ook in een mail aan mij heeft bevestigd. Zij zegt dat dit niet echt een representatief beeld geeft, maar dat zij het toch de moeite waard vond om het mee te geven. Ik geef haar gelijk. Zij moet haar werk kunnen doen. Ik heb daar totaal geen problemen mee. Maar in tegenstelling tot wat in de media is verschenen, zegt mevrouw Verstraete in haar onderzoek, dat u zwart op wit kunt nalezen, dat naar haar schatting ongeveer 30 procent van de 12.000 inleidingen hebben geleid tot een effectieve uithuiszetting. Dat is een compleet ander verhaal dan wat vandaag en de afgelopen dagen in de krant is verschenen. Zijn er in de periode 2008-2013 12.000 uithuiszettingen geweest? Neen, 30 procent wil zeggen: maximaal 4000. Maar, collega's, elke uithuiszetting is er absoluut één te veel. Absoluut.

Waarom hebben wij dus vanaf het moment dat wij in deze Vlaamse Regering verantwoordelijkheid hebben opgenomen, het roer een beetje omgedraaid? Omdat dat nodig was. Dat wil niet zeggen dat ik kritiek heb op het beleid van mijn voorganger. Neen, zij heeft heel veel positieve zaken gedaan. Wat hebben wij concreet gedaan? Wij hebben in 2015 1,3 miljard euro uitgegeven aan sociale huisvesting. Dat is een historisch bedrag. Dat is een recordbedrag. Dat is nog nooit gebeurd. Dan heb ik het zowel over het bijbouwen van sociale woningen als over het energetisch renoveren van sociale woningen. In de commissie Wonen is uitgebreid toegelicht dat er in 2016, 2017, 2018 en 2019 recurrent 10 miljoen euro extra komt voor de sociale verhuurkantoren. Dat is een zeer belangrijke maatregel. Het is een voordeel om heel veel bevoegdheden te kunnen combineren, want vanuit mijn bevoegdheid voor Armoedebestrijding heb ik 312.000 euro vrijgemaakt voor de preventie van uithuiszettingen. Waarom? Omdat ik van oordeel ben dat dit in het verleden net iets te laat kwam. Ik ben van oordeel dat je beter kunt voorkomen dan genezen. Als u maandag het artikel in de welbepaalde krant hebt gelezen, hebt u ook gelezen dat er een medewerkster van het CAW Halle-Vilvoorde zegt: "We willen inzetten op het voorkomen van uithuiszettingen door vroeger op de bal te spelen en dergelijke meer, dus heb ik een eigen project geïnitieerd." Ze heeft gelijk. Maar wie heeft dat gefinancierd? Ik, vanuit mijn bevoegdheid Armoedebestrijding.

Wat doen we nog? Er zijn ook de tijdelijke contracten in de sociale huisvesting. We willen met deze meerderheid net de sociale woningen die er zijn – en we bouwen er bij, voor alle duidelijkheid –, doen toekomen aan die mensen die ze het meest nodig hebben. Dan hoor ik van bepaalde fracties in dit parlement – zij het van niet veel fracties – dat ze daartegen zijn. Aan hen vraag ik: wat is het nu? Willen we de sociale voorzieningen die we al hebben en die we met heel veel plezier in alle solidariteit ter beschikking stellen, aan diegenen geven die het zwakst staan in onze maatschappij? Of zeggen we dat dit voor iedereen mag zijn? Ik ben van oordeel dat die voorzieningen moeten toekomen aan diegenen die het zwakst staan in onze samenleving.

Dit is inderdaad ook een inkomensprobleem. Ik geef dat toe. Het gaat over mensen die hun huur niet kunnen betalen en dergelijke meer. Het gaat echter natuurlijk ook over leefbaarheidsproblemen en dergelijke meer. Laten we ook niet vergeten dat er af en toe ook mensen uit hun huis worden gezet omdat ze gewoon het huis afbreken. Dat gaat dan niet alleen over het feit dat ze hun huur niet betalen. Los van het betalen van de huur zijn er ook nog de huurlasten. Heel veel mensen hebben momenteel veel meer problemen met het betalen van de huurlasten, van de energiefactuur en dergelijke meer, dan met het betalen van de eigenlijke huur. (*Applaus bij de N-VA*)

Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord, en voor de bloemlezing van het arsenaal aan middelen die u probeert in te zetten om inderdaad die huurmarkt vandaag toch te versterken. Als ik me niet vergis, was er in de vorige legislatuur ook begeleiding voor uithuiszettingen. Alle lof daarvoor voor uw voorganger, maar dat was toen inderdaad enkel gefocust op de sociale huurmarkt, terwijl u nu een extra budget van 312.000 euro hebt uitgetrokken om specifiek ook op de private huurmarkt het nodige te doen.

Een van de belangrijke suggesties die de onderzoekster doet en die ik wel de moeite vind, is die van begeleiding door het OCMW van mensen die met uithuiszetting worden bedreigd. Vandaag is het inderdaad zo dat de OCMW's eenmalig een briefje sturen, aan het begin van de procedure. Daarmee is de kous af, omdat de OCMW's niet de budgetten hebben om daarop in te zetten. De aanbeveling die ze doet, is dat er van het begin tot het einde van de hele procedure een begeleiding zou moeten zijn door het OCMW, niet alleen bij de aanmelding, maar ook na het vonnis van de rechtbank. Minister, dat is de bevoegdheid van minister Vandeuren. Hebt u daarover reeds overlegd? Wordt er reeds actie genomen om er het nodige aan te doen dat er een betere begeleiding vanuit het OCMW komt? Ik ben er immers van overtuigd dat de huurders en de verhuurders toch wel samen tot een oplossing kunnen komen.

Vera Jans (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb in mijn vraagstelling ook getracht aan te geven dat het welzijnsonderdeel in dezen ook vrij sterk is uitgewerkt, en dat het ook goed werkt. U levert daar ook uw bijdrage toe. Zoals gesteld, treedt dat welzijnsonderdeel echter pas in werking nadat er een vordering is ingeleid. Het spreekt voor zich dat niet elke vordering leidt tot een uithuiszetting, gelukkig maar. Ik ben dus ook heel erg overtuigd van dat onderdeel.

We kunnen lang over de cijfers debatteren. Ook al zijn het geen nieuwe cijfers, ze zijn wel van dien aard dat ik meen dat we echt wel moeten inzetten op het verbeteren van die kwetsbare posities van die alleenstaanden, van die gezinnen. Dat staat in uw beleidsbrief. U hebt nu ook een aantal maatregelen genoemd waarmee u daarop vanuit Wonen zult inzetten. Ook vanuit Armoedebestrijding loopt dat, net als vanuit Welzijn. Ik hoop dus dat deze bredere aanpak sowieso zal leiden tot een afname van het aantal uithuiszettingen, want de allergrootste ellende begint eigenlijk pas daarna.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Dit is inderdaad geen gemakkelijke materie, en we moeten inderdaad de kaart trekken van het vooreerst helpen van de mensen die dat het meest nodig hebben. Ter zake zitten we dus volledig op dezelfde golflengte. We moeten er ook voor zorgen dat het betaalbaar huuraanbod toeneemt. Ter zake hebben we nog zeer grote uitdagingen. Ik denk aan huurpremies, het huurgarantiefonds enzovoort. Op dat vlak is er nog heel wat werk aan de winkel. U hebt echter al de aanzet gegeven. De evaluaties zijn gaande. We wachten op uw initiatieven en conceptnota's ter zake.

Ik had nog heel graag een aspect benadrukt met betrekking tot de private huurmarkt. We hebben het hier altijd over de huurders. Zij zijn bij een uithuiszetting inderdaad in eerste instantie het eerste grote slachtoffer.

We mogen ook niet vergeten dat er heel veel verhuurders zijn die op dat moment ook het slachtoffer zijn. Een uithuiszetting kost uiteraard ook veel geld, en we moeten opletten dat de huurmarkt, die al zo beperkt is, niet blijft inkrimpen. Het is een vicieuze cirkel en we moeten het evenwicht tussen huurder en verhuurder herstellen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister, waarom iets voorpaginanieuws wordt, dat kan ik niet inschatten. Ik denk dat het ermee te maken heeft dat de onderzoekster eigenlijk concludeert dat het een steeds stijgend probleem is, dat negen van de tien huurders niet genoeg overhouden om een menswaardig leven te leiden nadat ze de huur hebben betaald en dat het tegenwoordig ook gezinnen kan overkomen, tweeverdieners met kinderen, wat vroeger minder het geval was.

Minister, de reden is redelijk eenvoudig. Steeds meer mensen, huurders, hebben moeite om hun hoofd boven water te houden en dat komt, minister, omdat deze regering steeds meer en steeds hogere facturen doorschuift naar die mensen. Of het nu gaat over de waterfactuur, of het gaat over de gasfactuur, of het gaat over de schoolfactuur, mensen hebben het steeds moeilijker. *(Opmerkingen)*

Het leven wordt steeds duurder, in de eerste plaats voor die mensen met een laag inkomen. Meer mensen komen in de armoede terecht en komen op straat terecht.

Minister, tegelijk blijft het wachten op een beleid voor de private huurmarkt. Anderhalf jaar zijn we bevoegd voor die huurmarkt: tijd voor actie, zou ik zeggen. En ik zeg dat niet alleen, maar dat zeggen ook uw coalitiepartners op het spreekgestoelte. Ook uw coalitiepartners worden duidelijk ongeduldig. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, collega's, elk gezin dat uit huis wordt gezet – hoeveel het er ook zijn –, is er één te veel. Elk gezin dat uit huis wordt gezet, is een menselijk drama. Wat voor mij het belangrijkste feit blijft waaraan jullie moeten werken, is het feit dat de armoede onder de huurders toeneemt. Steeds meer huurders komen in de problemen op het einde van de maand. En dat is de verantwoordelijkheid van de drie meerderheidspartijen daar vooraan.

Minister, u zegt dat de cijfers van de vorige legislatuur dateren. Ik vraag me dan af waar de cijfers van deze legislatuur zijn. Er zijn geen cijfers – ik zie het aan uw mimiek, en dat klopt. Ik denk dat het uw verantwoordelijkheid als bevoegde minister is om die te hebben en ervoor te zorgen dat die er zijn. Wat het debat van de vorige dagen wel degelijk duidelijk heeft gemaakt, over alle partijgrenzen heen, is dat het debat leeft. Het leeft bij de mensen, het leeft door de vele getuigenissen.

Collega's van Open Vld en CD&V, in mijn ogen hebben jullie de verantwoordelijkheid om niet alleen woorden maar ook daden te stellen. Collega De Vroe zegt dat de evaluatie van de huurwetgeving er aankomt. De huurpremies kunnen een oplossing zijn voor die uithuiszettingen. Het is dan ook belangrijk dat ze er doorkomen en dat het niet bij woorden blijft. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Engelbosch, ik ben het met u eens dat begeleiding vanuit het OCMW – ook mevrouw Jans heeft dit aangegeven – onontbeerlijk is. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid. Ook collega Vandeuren neemt hierin absoluut zijn verantwoordelijkheid. Maar ik heb ook in mijn initiële antwoord aangegeven dat ik door mijn mix van bevoegdheden, ook vanuit mijn budget voor Armoedebestrijding, voor de eerste keer – het was nog nooit gebeurd – vorig jaar 312.000 euro heb vrijgemaakt. Dat was voor 2015 maar wordt voortgezet in 2016.

Dat geld is bedoeld om in te zetten om te voorkomen dat iemand uit zijn huis wordt gezet en om ervoor te zorgen dat wordt ingegrepen voor het te laat is. Ik denk dat dat een goede maatregel is. Dat heeft natuurlijk ook te maken met het feit dat ik bepaalde bevoegdheden kan combineren.

Mevrouw De Vroe, voor huurpremies is in 2015 een recordbedrag uitbetaald. Ik sluit dan ook eventjes aan bij de vraag van mevrouw Moerenhout. Ik heb de afgelopen dagen allerlei pleidooien gehoord – niet zozeer van u maar wel van het Netwerk tegen Armoede, de collega's van Groen en sp.a – om alle huurpremies uit te breiden tot iedereen die vanaf dag 1 op de wachtlijst voor een sociale woning staat. Dat betekent een impact van 202 miljoen euro per jaar op de Vlaamse begroting. Als iemand hier aanwezig mij kan zeggen waar wij dit geld moeten vinden of als iemand aan het spreekgestoelte vindt dat ik ervoor moet vechten bij de begrotingscontrole, dan zal ik dat doen. Dan zal ik dat absoluut doen en ik zal die vraag voorleggen aan mijn collega's, maar ik weet niet wat de minister van Financiën en Begroting daarvan zal vinden.

Mevrouw De Vroe, ik ben het ermee eens dat er effectief een evenwicht moet zijn tussen de rechten en plichten van de huurders enerzijds en de rechten en plichten van de verhuurder anderzijds. Hoe meer we rommelen aan de rechten en plichten van de verhuurder, hoe minder eigenaars of verhuurders we zullen vinden om hun eigendom op de private huurmarkt ter beschikking te stellen. Dat is een zeer jammerlijke zaak. Nu is er echt wel een onevenwicht.

Mevrouw Hostekint, de cijfers zijn van 2008-2013. Ik denk dat u weet welke partij er toen verantwoordelijkheid had op het beleidsdomein Wonen. U weet ook dat ik niet de gewoonte heb om elke keer terug te grijpen naar het verleden. Integendeel, ik heb daarnet nog een compliment gegeven aan mijn voorganger. Wat u nu doet, is echter intellectueel oneerlijk. U zegt dat de cijfers misschien nog zijn toegenomen. Ik moet u helaas teleurstellen. Ik heb niet alleen contact opgenomen met de onderzoekster en met de VVSG, maar ik heb bijvoorbeeld ook contact opgenomen met het Algemeen Eigenaarssyndicaat en met de federatie van deurwaarders. Zij zeggen dat er een dalende trend is ten opzichte van 2013. Deze meerderheid neemt dus wel degelijk haar verantwoordelijkheid wat het aantal uithuiszettingen betreft. *(Applaus bij de N-VA)*

Jelle Engelbosch (N-VA): Mevrouw Hostekint, ik mag me van mijn dokter niet continu opjagen in de hypocrisie van de sp.a, maar u maakt het me toch wel bijzonder moeilijk. Ik heb het bericht op uw website gelezen waarin u zegt dat mensen met kinderen op straat worden gezet maar dat we gelukkig genoeg opvangnetten hebben. Ik zie ze niet op straat liggen zoals u insinueert. *(Opmerkingen)*

Ik kan heel goed begrijpen dat het serieus moet 'pikken' dat het eindelijk wordt aangepakt, dat de cijfers eindelijk dalen en dat deze minister wel duidelijk inzet op de huurmarkt. Ik begrijp dat dit voor u zeer pijnlijk moet zijn. *(Applaus bij de N-VA)*

Vera Jans (CD&V): Minister, we geloven in die brede aanpak. U hebt beklemtoond dat hierop vanuit Wonen wordt ingezet. U hebt ook verwezen naar minister Vandeurzen, en vanuit Armoede zijn de eerste stappen gezet. Deze problematiek verdient de nodige aandacht. Hopelijk kunnen we bij een volgend debat concreter spreken over wat er is gebeurd, wat er is ondernomen en hoe dat is verlopen. *(Applaus bij CD&V)*

Gweny De Vroe (Open Vld): Mevrouw Hostekint, ik ben als Open Vld'ster heel fier dat we meer nettoloon zullen overhouden, wat de huurders ook zal helpen. *(Opmerkingen van Michèle Hostekint)*

Ik heb een constructieve houding proberen aan te nemen door de nieuwe woonvormen in een resolutie te gieten. Ik ben heel blij dat dit is gesteund. Ik weet dat

u daaraan hard werkt. Ik kijk uit naar de beleidskeuzes wat dat betreft. De nieuwe woonvormen en het opdelen van wonen, kunnen ook voor deze problematiek een oplossing bieden. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het overleg met de Brusselse Regering betreffende de verplichte inburgering in de hoofdstad

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, dames en heren, minister, ik zou het graag met u hebben over inburgering in Brussel.

In Vlaanderen bestaat inburgering reeds sinds 1 april 2004. Dat was geen april-grap, maar een goede beleidsdaad. Dat is ondertussen bijna twaalf jaar geleden. Mijn partij is een gemeenschapspartij. We leggen de nadruk op de kennis van de taal en onze normen en waarden om zich goed te voelen in een samenleving en om in te burgeren. We willen gastvrij zijn voor nieuwkomers, maar anderzijds willen we absoluut niet naïef zijn en zeker niet onnozel.

Voor ons is het de bedoeling nieuwkomers te begeleiden in onze samenleving, iedereen kan er maar beter van worden. Helaas, driewerf helaas, is er in 2016 en in mijn stad, de hoofdstad, nog steeds geen verplichte inburgering. Blijkbaar hebben onze Franstalige collega's nog steeds niet het nut ervan ingezien. Ik ben wel blij dat de inburgering in Wallonië ondertussen sinds een klein jaar is ingevoerd. Maar hier in Brussel is er inderdaad veel blablabla, of heeft men er inderdaad wel al decretale initiatieven voor genomen. Ondanks het feit dat de PS hier toch al twintig jaar aan de macht is, is hier dus veel blabla, maar in de praktijk is er nog niet veel van terechtgekomen.

Dit is 'too little, too late'. Too late, dat is klaar en duidelijk, twaalf jaar nadat Vlaanderen al de nodige initiatieven genomen heeft. Too little, omdat nu de discussie begint te ontstaan over de capaciteit inzake de inburgeringstrajecten.

De Franse Gemeenschap, namelijk de Commission Communautaire Française (COCOF), is bevoegd met betrekking tot de inburgeringstrajecten, maar het verplicht maken ervan is een bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), met een bevoegdheid voor Vlaanderen en een bevoegdheid voor de Franse Gemeenschap. Er moet dan ook worden samengewerkt.

Minister, wat is de stand van zaken van het overleg met de Franse Gemeenschap, met de COCOF, om te komen tot een goed en gedragen inburgeringstraject, waarbij de nadruk wordt gelegd op taalkennis en tegelijkertijd ook op onze normen en waarden?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, u en de collega's hier aanwezig weten ook dat de verplichte inburgering hier al dikwijls het onderwerp van debat is geweest, niet alleen in de plenaire vergadering, maar ook in de commissie, niet alleen door toedoen van u, mijnheer Vanlouwe, maar ook door collega Poschet en collega Bajart, als ik me niet vergis.

Ik heb ook de recente Franstalige persberichten gelezen, die gewag maken van de nood aan minstens 20.000 inburgeringstrajecten in Brussel, onder andere

gelet op de actuele asielcrisis en dergelijke meer. Ik kan u zeggen dat vandaag 17 procent van alle inburgeringstrajecten van de Vlaamse Gemeenschap plaatsvinden in Brussel. Dat stemt overeen met 3000 trajecten die door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd worden en geïnitieerd worden door ons Agentschap Integratie en Inburgering in Brussel. De Franse Gemeenschap heeft er momenteel nul. Wij 3000, de Franse Gemeenschap nul.

Wat het overleg betreft, hebben we al meermaals aangedrongen bij collega Vervoort en de andere personen die actief zijn in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Zij weigeren elk moment van overleg over verplichte inburgering. Ik vind dat jammer want, mijnheer Vanlouwe, u hebt zelf aangegeven dat wij al meer dan elf jaar expertise hebben. Het is ook dankzij onze collega Marino Keulen, die het in 2004 verplicht heeft ingevoerd. Daarom kunnen wij zeggen dat we wel degelijk expertise hebben om ook een insteek te geven met betrekking tot de verplichte inburgering in Brussel. Er wordt echter geen overleg gepleegd, er wordt niets gedaan.

Ik heb wel vastgesteld dat in de GGC een conceptnota is voorgesteld met een aantal uitgangspunten over verplichte inburgering. Er is bijvoorbeeld een verdeelsleutel afgesproken voor het aantal inburgeringstrajecten dat georganiseerd moet worden door de Vlaamse Gemeenschap, enerzijds, en door de Franse Gemeenschap, anderzijds. Zo moet de Vlaamse Gemeenschap instaan voor 20 procent van alle inburgeringstrajecten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en de Franse Gemeenschap voor 80 procent. Vandaag hebben we al 3000 trajecten in Brussel, en met de bijkomende middelen in het kader van de asielcrisis plannen we nog 2400 extra trajecten, wat een totaal geeft van 5400 trajecten. De Vlaamse Gemeenschap is verantwoordelijk voor 20 procent van de 20.000 trajecten die in de Franstalige media worden vooropgesteld, wat neerkomt op 4000 trajecten. Wij hebben 5400 trajecten in 2016, de Franse Gemeenschap heeft er nul. Dit parlement neemt dus wel degelijk zijn verantwoordelijkheid in Brussel, het is de Franse Gemeenschap die haar verantwoordelijkheid niet neemt.

Karl Vanlouwe (N-VA): Het is klaar en duidelijk: Vlaanderen heeft zijn verantwoordelijkheid genomen, in de eerste plaats in het gehele Vlaamse Gewest, maar tegelijkertijd ook in Brussel, door hier reeds 3000 trajecten aan te bieden, maar dan wel op vrijwillige basis. Ik had uiteraard veel liever gezien dat het op verplichte basis zou zijn.

Tot op heden is er aan Franstalige kant geen enkel inburgeringstraject. Men start met twee trajecten. Ik ben blij dat dit nooit een bevoegdheid is geworden van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dat het een bevoegdheid is van de gemeenschappen. Als het een geregionaliseerde bevoegdheid was geweest van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dan zou er waarschijnlijk nog 25 jaar over worden gepalaverd en dan zou er helemaal niets terechtkomen van de inburgering in Brussel.

Recente gebeurtenissen hebben aangetoond dat onze normen en waarden jammer genoeg nog niet zijn gekend bij verschillende nieuwkomers. Ik hoop dat er snel een akkoord kan worden gevonden. Brussel kan er alleen maar beter van worden. Vlaanderen heeft zijn verantwoordelijkheid al genomen; de Franse Gemeenschap moet dat nog doen. Ik hoop alleen dat we in de komende jaren geen discussie gaan voeren over de capaciteitsproblemen, die we met betrekking tot het onderwijs veelvuldig zullen voeren, en waarvan ik nu ...

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Mijnheer Vanlouwe, u zegt dat u hoopt dat we niet gaan praten over capaciteit. Wel, we moeten wel praten over capaciteit. Als we iets gaan verplichten voor alle nieuwkomers, dan moeten we een aanbod hebben voor al die nieuwkomers. Dat spreekt voor zich.

Minister, u zegt dat Vlaanderen zijn deel doet en dat de Franse Gemeenschap niets doet. Ik zal de Franse Gemeenschap niet verdedigen, want ze blijven inderdaad achterwege, en dit debat heeft te lang in de ijskast gezeten. Maar er is wel een aanbod, alleen heeft het een andere vorm. Dus je kunt die twee niet vergelijken. Er is een aanbod, maar het is te weinig.

Het aanbod van Vlaanderen, 3000 plaatsen, dat zijn goede plaatsen en dat is belangrijk, maar het is onvoldoende als er morgen een verplichting is om onze eigen verantwoordelijkheid op te nemen. De Brusselnorm, die in het regeerakkoord staat, betekent dat we 30 procent vanuit Vlaanderen organiseren. Dat betekent dat we naar minstens 5000 of 6000 plaatsen moeten gaan, en dat is bijna een verdubbeling van het aanbod. U kondigt hier doodleuk aan dat dat er komt. Ik wil graag weten tegen wanneer dat komt en met welke budgetten, omdat dat het eerste is dat we daarvan zouden horen.

De voorzitter: Helemaal binnen de tijd.

Joris Poschet (CD&V): Inburgering en integratie zijn voor onze partij altijd van groot belang geweest voor de integratie van de personen zelf, maar ook voor een betrokken en verbonden samenleving. Zeker in Brussel is dat op dit moment nodig. Dat verdient een breder debat, maar het kan in de commissie Brussel of een andere commissie. Voor ons neemt Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid op en blijft de Franse Gemeenschapscommissie, COCOF, achter en hinkt ook de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) achterop met het verplicht maken van de inburgering, want daar ligt het paard gebonden. Ze verdienen dus absoluut een schop onder de kont.

Minister, los van het feit hoe de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) wordt betrokken in dit verhaal – ik mag maar een vraag stellen, dus heb ik dat niet gevraagd –, hoe zou de financiering van de inburgering en integratie in Brussel precies verlopen? Blijft dat lopen vanuit de Vlaamse Gemeenschap voor het Nederlandstalige traject en vanuit COCOF voor het Franstalige traject? Of circuleren er andere modellen, bijvoorbeeld vanuit het gewest, wat tot constitutionele vragen leidt?

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Van den Brandt, ik heb gezegd dat er momenteel 3000 plaatsen beschikbaar worden gesteld door de Vlaamse Gemeenschap met Vlaams geld. In het kader van de asielcrisis gaan we er met bijkomende middelen nog eens 2400 plaatsen bovenop doen. Dat zijn er 5400. Ik herhaal, wat doet de Franse Gemeenschap? Nul.

U spreekt nu over de Brusselnorm en hebt het over 30 procent. Als de GGC natuurlijk zonder voorafgaandelijk overleg met ons zelf verdeelsleutels afsprekt en zegt dat de Vlaamse Gemeenschap 20 procent van de trajecten op zich neemt en de Franse Gemeenschap 80 procent ...

Elke Van den Brandt (Groen): Hun eigen norm is 30 procent, dus 20 procent is een cadeau.

Minister Liesbeth Homans: Mag ik misschien uitspreken, mevrouw Van den Brandt?

We hebben herhaaldelijk gevraagd om in overleg te gaan, om een beroep te doen op de expertise in verband met verplichte inburgering die we in Vlaanderen nu al elf jaar hebben – dat kan, voor alle duidelijkheid, geen enkel ander gewest zeggen. Als men in Brussel natuurlijk zelf in de schoot van de GGC toch tot een conceptnota komt en een verdeelsleutel van 80/20 afsprekt, dan kan ik u alleen maar zeggen dat, als we die verdeelsleutel respecteren, we 4000 trajecten moeten doen, en dat we er vanuit de Vlaamse Gemeenschap nu al 5400 hebben. Ik deel uw bezorgdheid, maar ik kan u alleen maar zeggen dat er voldoende

inburgeringstrajecten moeten zijn in Brussel. Ik raad u echter aan om in Brussel op tafel te kloppen. Wij doen vanuit dit parlement meer dan wat we moeten. Wat doet de Franse Gemeenschap? Nul! Geen enkel traject!

Mijnheer Poschet, over de financiering bestaat onduidelijkheid. Ik heb een conceptnota gezien, waar wij helemaal niet bij betrokken zijn geweest. Als ik me niet vergis, maken de heer Smet en de heer Vanhengel deel uit van de GGC. In die conceptnota heb ik gelezen dat er een enveloppe is bepaald van 11 miljoen euro. Wie gaat dat betalen? Dat is mij een raadsel. Wat ik wel weet, is dat wij de 5400 trajecten waar ik nu over gesproken heb, betalen vanuit de Vlaamse begroting. Ik vraag, en ik eis zelfs, dat de Franse Gemeenschap ook haar verantwoordelijkheid in deze opneemt.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad nuttig om daar een grondig debat over te voeren. Ik wil ook nog verwijzen naar een interessant opiniestuk dat recent verscheen in Brussel Deze Week, waarin klaar en duidelijk aan de hand van cijfers is aangetoond dat Brussel hopeloos te laat is.

Mevrouw Van den Brandt, ik wil er u toch even op wijzen dat uw partij vijf jaar heeft meegeregeerd in de Brusselse Regering. Toen is er geen enkele stap vooruitgezet inzake inburgering. Geen enkele stap, terwijl Ecolo en Groen aan die Brusselse Regering hebben deelgenomen. Ik denk dan ook dat u niet echt het recht hebt om nu de N-VA met de vinger te wijzen. Tegelijkertijd wil ik ook wijzen op de Brusselnorm. U spreekt steeds over de doelgroep van 30 procent. Met een budget van boven de 5 procent van de gemeenschapsmiddelen heeft de minister aangetoond dat ze investeert in integratie, inburgering. Ook wat inburgering betreft doet de N-VA in deze regering dus inspanningen voor de nieuwkomers.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Sonja Claes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de toeleiding van werkzoekenden in de sociale economie

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de problemen bij de instroom van werkzoekenden in de sociale economie

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Minister, mijn vraag gaat over een probleem dat al is aangekaart bij de begrotingsbesprekingen. Ongeveer 30.000 werkzoekenden komen volgens de VDAB in een maatwerkbedrijf of in een lokale diensteneconomie-bedrijf terecht. Sinds 1 april is een nieuwe regeling van kracht. De VDAB moet de screening van die doelgroepwerknemers via een nieuw instrument, ICR, doen.

Er zijn drie problemen. Een eerste probleem is dat het heel lang duurt vooraleer men iemand aanbiedt bij de werkgever die een vacature heeft. Een tweede probleem is dat men niet altijd de juiste doelgroep voorstelt. Een derde probleem is dat het juiste profiel niet wordt aangeboden. Dat zorgt voor een probleem voor de bedrijfsvoering van de maatwerkbedrijven en de lokale diensteneconomie. Dat geeft u ook aan.

Ik geef een voorbeeld uit de praktijk. Ik ben voorzitter van de kringwinkel. We hebben een vacature voor een doelgroepwerknemer. We krijgen, na drie maanden pas, een doelgroepwerknemer voorgesteld. Die doelgroepwerknemer is dan

blijkbaar een arbeidszorger. Hij wordt toch tewerkgesteld, hoewel hij niet aan de doelgroep beantwoordt. Al snel blijkt dat de medewerker eigenlijk niet kan functioneren in de kringwinkel.

Op welke manier zult u daaraan remediëren?

Want uiteindelijk zullen werkgevers van maatwerkbedrijven in de lokale diensteneconomie met ernstige problemen worden geconfronteerd als we niet kunnen zorgen voor mensen uit de juiste doelgroep om bij hen te komen werken.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, veel sociale ondernemingen hebben voortdurend openstaande vacatures voor mensen die ver van de arbeidsmarkt staan en op de werkvloer begeleiding nodig hebben. De wachtlijsten groeien helaas jaar na jaar aan. De VDAB heeft een grote verantwoordelijkheid, want de dienst heeft de taak om op basis van een screeningsinstrument dat bestaat uit 43 indicatoren te bepalen in welk type van onderneming van de sociale economie persoon x of y thuishoort. Vervolgens kan die persoon dan in het aangeduide bedrijf starten. In augustus en oktober bezorgde u ons cijfers waaruit blijkt dat veel vacatures blijven openstaan. Voorts is het zo dat de profielen van de kandidaten die de VDAB aan de ondernemingen bezorgt niet matchen met wat die ondernemingen aanbieden.

Het allerbelangrijkste is wel dat veel ondernemingen al sinds april of mei wachten op personeel. Die hebben ze nodig om de verplichtingen die ze tegenover een lokaal bestuur of een privépersoon zijn aangegaan te kunnen nakomen. De sociale ondernemingen hebben aan de alarmbel getrokken, en dat is terecht. Ook Beweging.net heeft dat afgelopen vrijdag gedaan. Beweging.net zegt dat u moet ingrijpen. U moet ervoor zorgen dat de VDAB wijzigingen aanbrengt aan de indicatoren, zodat de mensen die naar een onderneming worden gestuurd over het profiel beschikken dat overeenkomt met de openstaande vacature.

In het najaar hebt u gezegd dat u het probleem zou aanpakken. We zijn nu een tijdje verder. Kunt u aangeven hoe u dit probleem snel zult wegwerken?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, mijnheer Beenders, de cijfers die u uit Het Belang van Limburg haalt, kloppen niet. U stelt dat acht op de tien vacatures niet tijdig worden ingevuld. Ik geef u het werkelijke cijfer over de openstaande vacatures: vandaag is dat 12,85 procent. Uiteraard is er een verschil tussen de bedrijven van de lokale diensteneconomie (LDE) en maatwerkbedrijven. Het cijfer aan openstaande vacatures voor maatwerkbedrijven is 9,3 procent, terwijl dat voor LDE 28,3 procent is. Dat laatste is niet heel onlogisch, want we werken nu met de afstand van de personen tot de arbeidsmarkt. Uit Het Belang van Limburg haalt u de vacature voor een medewerker 'Rap op stap'. Die zou moeten gericht zijn op mensen die ver van de arbeidsmarkt staan, langdurig werkloos zijn, geen diploma secundair onderwijs hebben en ook nood aan begeleiding hebben.

Wel, ik heb de vacature hier voor me liggen. De kandidaten moeten zelfstandig kunnen werken, wat haaks staat op de definitie van een doelgroepmedewerker, want die heeft begeleiding nodig. De kandidaat moet bovendien op administratief vlak "sterk" zijn; flexibel wat verplaatsingen betreft; voldoen aan de voorwaarden van LDE in combinatie met die van de sociale inschakelingseconomie (SINE); in het bezit zijn van een wagen; inlichtingen kunnen geven over de animatie-activiteiten en de organisatie ervan kunnen verzekeren; de werking van het informatica-, foto- en videomateriaal controleren; een commercieel aanbod uitwerken en dat aanbod kunnen voorstellen aan klanten; de samenwerking vastleggen;

enzovoorts. Mijnheer Beenders, als u vindt dat dit een vacature voor mensen met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt is, dan zit u goed fout.

Het indiceringsinstrument is al uitgebreid aan bod gekomen toen we de beleidsbrief hebben besproken. Ik denk dat het goed is. Natuurlijk is alles voor verbetering vatbaar. Ik heb al gezegd dat de OCMW's zelf voor een indicering kunnen zorgen. Aan de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) is drie jaar gewerkt, in overleg met de koepels. De koepels hebben zelf een doelgroep gedefinieerd en een steekproef van betrokkenen voorgesteld.

Alle toeleidingen gebeuren nu op basis van en representatief aan de steekproef van de koepels zelf. Bij de LDE werden vacatures vroeger ingevuld op basis van de scholingsgraad en de werkloosheidsduur, nu gebeurt dat op basis van een rugzakje. Dat is goed.

Mijnheer Beenders, als u deze vacature beschouwt als een vacature voor iemand die een plaats moet hebben in de sociale economie, die dient voor de allerzwaksten in onze maatschappij, voor mensen die geen toegang hebben tot het normale economische circuit, dan vergist u zich. In mijn ogen is de sociale economie gericht op de mensen die een zekere afstand tot de arbeidsmarkt hebben en die geen toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt. Wij moeten hen als overheid een job geven. Ze kunnen doorstromen indien nodig en indien het kan. Sociale economie is erop gericht om ook de sociaal zwaksten in onze maatschappij een job te geven, maar is niet gericht op mensen die terechtkunnen in het reguliere arbeidscircuit. *(Applaus bij de N-VA)*

Sonja Claes (CD&V): Minister, eigenlijk ontgoochelt uw antwoord mij. U gaat in op één case die vandaag in Het Belang van Limburg staat. Het is, voor alle duidelijkheid, een case die ik zelf niet onderzocht heb.

Bij de bespreking van de beleidsbrief hebben alle fracties u erop gewezen dat er een probleem is met het indiceringsinstrument. U hebt toen ook zelf gezegd dat er een probleem is met het indiceren, met het aantal mensen dat gescreend is, met de doorstroming en met het profiel. Ik vind het dan ook niet correct dat u vandaag doet alsof u niets meer hoeft te doen, dat het de vacatures zijn die niet juist zijn.

Minister, er is dringend actie nodig! Het is daarom dat ik een vraag om uitleg had willen stellen. Ik vind het immers belangrijk om dit grondig te bespreken en dat gaat niet met een actuele vraag. Ik vraag wel echt dat er een oplossing komt. Anders hebben alle bedrijven in het Maatwerkdecreet en alle bedrijven in de LDE een serieus probleem omdat de dingen niet matchen. En dat mogen we vandaag zeggen, ook al heeft men in de voorbereidingen meegewerkt. We mogen vandaag toch zeggen dat er een probleem is en dat het dringend moet worden aangepakt! Dat verwachten we van een minister van Sociale Economie. *(Applaus bij CD&V, sp.a en Groen)*

Rob Beenders (sp.a): Minister, uw antwoord is een minister van Sociale Economie onwaardig! Uw hart zou moeten bloeden wanneer u uw cijfers ziet. Het zijn uw cijfers van eind augustus die ik gekregen heb en waarover vandaag gecommuniceerd is. Dat staat ook zo vermeld in de krant. U verdrinkt uw antwoord door op basis van één vacature een voorbeeld te stellen. Dat is werkelijk schandalig!

Terwijl de sector aan de alarmbel trekt, terwijl er vacatures openstaan en de verkeerde profielen worden toegeleid naar de sociale ondernemingen, zit u hier te zwaaien met één vacature waarmee u een probleem hebt. Als u daar een probleem mee hebt, wel, los het dan op! U bent de minister van Sociale Economie! *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Zorg er dan voor dat de vacatures die moeten worden ingegeven, juist zijn. Zorg ervoor dat u uw verantwoordelijkheid neemt, in plaats van hier de sector te

schofferen, want dat doet u de laatste maanden de hele tijd! De sector is ontgoocheld in zijn minister van Sociale Economie. En met uw antwoord kan ik de sector nog volgen ook! (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Mijnheer Beenders, ik heb u altijd een redelijke collega gevonden, maar wat u hier nu zegt en wat u in de krant vertelt, dat slaat alles. Eerlijk gezegd, ik heb die vacature ook opgezocht. Ik las daarin – het staat trouwens in het vet –: “Je voldoet aan de voorwaarden van de lokale diensteneconomie in combinatie met SINE.” Het betreft dus een cumulusubsidie. Staat hier de doelgroepmedewerker centraal? Neen, hier staat centraal hoe een bedrijf de grootste subsidie kan binnenrijven.

En dan las ik in uw persbericht: “Ik roep minister Homans op om de beoordeling van 43 categorieën te herbekijken.” Weet u hoelang de VDAB al bezig is met het samenstellen van deze 43 categorieën? We zijn begonnen aan 1500 categorieën in augustus 2013. Ze zijn herleid tot 49 en met heel veel studies en evaluaties tot 43. Om nu plots te zeggen: “Hoepel op, wij willen nieuwe categorieën”, zo werkt het niet! (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de actuele vragen van beide collega's.

Collega's, als Antwerpenaar lees ik Het Belang van Limburg niet. Ik weet dus ook niet wat er vandaag in dat ongetwijfeld schitterend dagblad stond.

Los van de bezorgdheden van beide collega's en los van de bezorgdheden van mijn fractie is het wel een feit dat de sector zelf ook een bezorgdheid heeft. In de sociale economie, waarbij het draait om de meest kwetsbare profielen op onze arbeidsmarkt, is er een probleem met vacatures die niet ingevuld geraken en te lang open blijven staan en mensen die via de VDAB niet op de juiste manier worden toegeleid. Dat is een bezorgdheid vanuit de sector.

Minister, ik roep u op om daarvan werk te maken. We staan nu letterlijk aan de vooravond van heel wat interessante debatten in de commissies over aanpassingen in de sociale economie, waarbij de VDAB zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. Laten we dit zo snel mogelijk uitklaren.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Annouri, ik begin met uw vraag. In mijn antwoord heb ik gezegd dat de cijfers die door de heer Beenders in Het Belang van Limburg zijn gegeven, niet kloppen. Er staat geen 80 procent van de vacatures open, maar 12,85 procent. Is dat nog 12,85 procent te veel? Ja. Maar dat is wel een verschil met 80 procent.

Mevrouw Claes, u zegt dat er een probleem is met indicering. Dat heb ik ook toegegeven bij de bespreking van de beleidsbrief. We hebben gezegd dat we er verder werk van zullen maken. Ik wil wel nog eens aanstippen dat het de koepels zijn die drie jaar aan een stuk mee het ICF-instrument hebben uitgewerkt. De koepels zijn eigenlijk de vakbonden binnen de sociale economie, als ik dat zo mag zeggen. Eigenlijk komt het daar wel een beetje op neer. Het is helemaal niet negatief bedoeld, het zijn de koepels die het opnemen voor de belangen van de doelgroepmedewerkers in de sociale economie. Is dat ICF-instrument voor verbetering vatbaar? Ja, dat heb ik ook nooit ontkend.

Collega's, we moeten een kat een kat durven te noemen. Sociale economie is absoluut een heel belangrijke sector. Maar in mijn ogen – en daarin verschil ik

blijkbaar van mening met verschillende collega's hier aanwezig – is sociale economie er in eerste instantie op gericht om die mensen te helpen die niet terechtkunnen in het normale economische circuit, om mensen te helpen die het meest zwak staan in onze samenleving, om mensen te helpen die een grote afstand hebben tot de reguliere arbeidsmarkt.

Mijnheer Beenders, het spijt mij, maar als u zelf in een interview in Het Belang van Limburg deze vacature aanhaalt, kunt u het mij niet kwalijk nemen dat ik die vacature zelf eens bekijk. Als u dit het profiel vindt van een doelgroepmedewerker van sociale economie, dan vergist u zich.

Ik herhaal wat ik daarnet heb gezegd: dit is niet wat sociale economie zou moeten zijn. Sociale economie moet bestaan om de zwakste mensen in onze samenleving ook aan een job te helpen, bijvoorbeeld mensen met een beperking – verstandelijk, fysiek of welke dan ook. We moeten die mensen uit het slop halen en voorbereiden op de reguliere arbeidsmarkt of eventueel blijvend in de sociale economie laten werken. Dat is zeer belangrijk.

Voorzitter, ik heb in de commissie zeer duidelijk gezegd dat het budgettair krappe tijden zijn. Ik heb geen euro bespaard op sociale economie. Meer nog, ik heb – en dat weet u zeer goed, mijnheer Beenders – zaken uit het verleden die waren misgelopen, rechtgetrokken binnen mijn eigen budget, zelfs in uw eigen provincie. De park rangers in Limburg zijn daarvan één voorbeeld. Ik heb ook 2,7 miljoen euro uitgetrokken voor de atypische bedrijven. U kunt daar lacherig over doen. Maar het is niet evident om dat te doen binnen een klein budget. Ik heb dat binnen mijn eigen budget gedaan, zonder te moeten besparen op een andere maatregel.

Voorzitter, ik sluit af. Sociale economie is inderdaad – daarin geef ik de twee vraagstellers en de anderen die het woord hebben gevoerd absoluut gelijk – een zeer belangrijke sector. In mijn ogen is sociale economie echter bedoeld voor die mensen die niet terechtkunnen op de reguliere arbeidsmarkt en niet voor mensen die veel sterker in hun schoenen staan. Het is bedoeld zodat bepaalde bedrijven net iets minder moeite moeten doen om die zwakkere personen te begeleiden.

Ik pleit ervoor dat we hier allen schouder aan schouder voor een sociale economie kunnen gaan waarbij de zwaksten in onze samenleving de kans krijgen om een job te vinden. *(Applaus bij de meerderheid)*

Sonja Claes (CD&V): Minister, in uw laatste betoog hebt u volledig gelijk. Wij vragen u nu om een oplossing te geven aan de moeilijk invulbare vacatures. Dat is wél uw verantwoordelijkheid. U moet er mee voor zorgen dat er voor de sector in hervorming een oplossing komt, in samenwerking met hun koepel. Die koepel is geen vakbond van de werknemer, het is een werkgeversfederatie.

De koepel is de vakbond van de werkgever. Hier zijn dat de organisaties die dit werk aanbieden. U kunt alleen een oplossing vinden als u dat samen met deze koepels wilt doen. Ik heb echter de indruk dat dit ook niet altijd even gemakkelijk is.

Rob Beenders (sp.a): Minister, de essentie van de discussie van vandaag is de toeleiding van de VDAB naar de sociale ondernemingen. Ik vraag helemaal niet om die 43 categorieën overboord te gooien, ik vraag alleen om op basis van een evaluatie andere waarderingen te geven aan die verschillende categorieën zodat de output juist is en de mensen met het juiste profiel naar de juiste vacature worden geleid. Ik vraag niet meer en niet minder. U geeft tal van antwoorden op vragen die ik niet heb gesteld. Los alsjeblief het probleem van de toeleiding op en de ondernemingen zullen u dankbaar zijn. U hebt ook al 2 jaar niet voorzien in een groeipad voor de sector van de sociale economie. Geen enkele minister van Sociale Economie heeft u dat voorgedaan. Behandel de sector niet als een palliatieve patiënt, maar geef hem zuurstof en zorg dat de sector opnieuw rustig

wordt. Ik vertegenwoordig hier de onrust van de sectoren die bij ons aan de deur zijn komen kloppen, ik zuig hier dus niets uit mijn duim. De sector is ongerust en verwacht verantwoordelijkheid van u als minister. Ik reken daarop.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over financiële en budgettaire stabiliteit voor de Vlaamse steden en gemeenten

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van de taxshift op de gemeentefinanciën

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, hier zijn staan we weer. Amper een maand geleden werd tijdens de begrotingsbesprekingen op dit spreekgestoelte de financiële situatie van onze steden en gemeenten uiteengezet. Er is toen gezegd dat de besparingsmaatregelen heel erg ingrijpen op het budget. Die besparingsmaatregelen zijn al uitgebreid aan bod gekomen, en ik zal ze dan ook niet herhalen. Daarbovenop komt nu de financiële impact van de federale taxshift op de situatie van de steden en gemeenten. Er is voor 193 miljoen euro minder dienstverlening en minder investeringen. Minister, u zegt dat dat helemaal geen probleem is. U zegt telkens opnieuw dat er 3,5 procent groeivoet is van het Gemeentefonds en dat u die kunt vrijwaren. U weet echter heel goed dat die 3,5 procent groeivoet per jaar al lang opgepeuzeld is. Wat overblijft op het lokale vlak is ontevredenheid, kwaadheid en vooral onzekerheid. En daarom is mijn vraag hoe u de financiële en budgettaire stabiliteit van uw Vlaamse steden en gemeenten kunt waarborgen. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik heb met deze vraag een poosje getwijfeld tussen u en minister Turtelboom, maar ik heb toch voor u gekozen. Ik hoop dat dat uw antwoord nog wat kan beïnvloeden.

Taxshift is het leven zoals het is: daar zijn lusten en lasten mee verbonden. Ik neem aan dat u het liefst bij de lusten begint. Deze taxshift is absoluut noodzakelijk, we zijn heel blij dat die er is. Op het lokale vlak moeten we mee onze verantwoordelijkheid in die operatie nemen. Daar zit een flinke verschuiving in, onder meer inzake ecofiscaliteit. Mevrouw Pira, u zou daar toch groene vleugels bij moeten krijgen. Tegelijk echter is er ook een negatieve kant voor de lokale besturen. Zo moeten met name de minderinkomsten onmiddellijk worden geboekt. Vele lokale besturen zijn verrast door de omvang daarvan.

Mijn vraag aan u is: kunt u eventueel met minister Turtelboom en met federaal minister Van Overtveldt eens bekijken in hoeverre ook de positieve kanten die aan het verhaal verbonden zijn, ook kunnen worden ingeschreven, want het vertekent op dit ogenblik de beleids- en beheerscycli (BBC's)? In hoeverre kunnen wij ook de positieve kanten die eraan verbonden zijn, concreter en duidelijker in de BBC's inschrijven?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Pira, u hebt mijn non-verbale communicatie een beetje verkeerd geïnterpreteerd. Ik heb niet gezegd 'het is mijn zorg

niet', ik heb gewoon uitgebeeld 'het is mijn bevoegdheid niet'. Als u het hebt over de federale taxshift in dit parlement en wat de impact ervan is op de lokale besturen van Vlaanderen, sta me toe, maar daar moet ik niet op antwoorden. Wil dat zeggen dat ik niet bezorgd ben over de financiën van de lokale besturen? Neen. Op de dinsdag voor het kerstecles was er nog een vraag van collega Ceyssens als ik me niet vergis, in de commissie Binnenlands Bestuur en hebben we daarover gedebatteerd. Die vraag is al dertig keer gesteld. Dat mag, want dat toont aan dat jullie absoluut begaan zijn met de lokale financiën, en dat is ook terecht.

U kunt natuurlijk een beetje lacherig doen, mevrouw Pira, over de groeivoet. Maar ik moet u wel zeggen dat er bespaard wordt door elke overheid. Ik zeg niet dat de lokale overheden het niet moeilijk hebben, maar dat is ook zo voor de Vlaamse en de federale overheid, en dan zwijg ik nog over de provinciale overheid, maar dat is een heel ander debat. Voor alle duidelijkheid: in budgettair moeilijke tijden is het niet evident om een groeivoet van 3,5 procent te kunnen blijven vrijwaren. Weet u wat dat betekent op jaarbasis? 82 miljoen euro. Weet u wat het Gemeentefonds op jaarbasis betekent? 2,3 miljard euro. Op een begroting van 38 miljard euro is dat toch wel een substantieel bedrag. U kunt zeggen: u hebt dat gevrijwaard, dat is de evidentie zelf. Er zijn andere zaken die niet gevrijwaard zijn. Dus wat de lokale besturen betreft, vind ik het zeer goed dat we daarover hebben kunnen onderhandelen met de coalitiepartners en dat iedereen, ook uw partij, mijnheer Doomst, het erover eens was dat we dit niet konden loslaten.

Voorzitter, vragen over de federale taxshift moeten worden gesteld in het federaal parlement. Ik heb dat ook gelezen. Ik heb ook bepaalde percentages en bepaalde bedragen gelezen in de kranten tijdens de kerstvakantie, maar ik ken de finesses er niet van. U hebt genoeg bekwame collega's aan de overkant van de straat om die vragen daar te stellen. Ik ga daar echt niet op antwoorden. Als ik daaraan begin, dan sta ik hier elke week, niet voor acht actuele vragen maar voor twintig. Daar ga ik echt niet mee beginnen.

Mevrouw Pira en mijnheer Doomst, ik kan u wel zeggen dat elke Vlaamse gemeente momenteel een positieve autofinancieringsmarge (AFM) behaalt tegen 2019. We zullen dat ook monitoren. Het is ook in mijn eigen belang als minister van Binnenlands Bestuur om te kijken dat er geen enkele Vlaamse gemeente in structureel onevenwicht verzeilt. Dat is absoluut belangrijk.

Ik ga niet in op de federale zaken, maar wat de heer Doomst heeft gezegd, is belangrijk. Hij heeft zelf aangegeven dat er negatieve effecten zijn van hogere overheden, maar ook positieve. Ik heb dat in de commissie ook al gezegd. Er wordt hier gerefereerd aan bijvoorbeeld de 'mat & out' en dergelijke meer, de integratie van de zeven sectorale subsidies in het Gemeentefonds, wat trouwens geen besparing is maar wat gewoon getuigt van meer vrijheid en autonomie geven aan de lokale besturen. Maar waar nooit met een woord over gerept wordt, is bijvoorbeeld de impact van de indexsprong op de lokale besturen. Dat is 100 miljoen euro per jaar. Dus, ik begrijp de bekommernis van iedereen in het parlement die ook een lokaal mandaat heeft voor de financiële situatie van de lokale besturen. Als u, terecht, vragen hebt over de financiële maatregelen die door de federale collega's worden getroffen, moet u die aan hen stellen. Ik kan alleen maar zeggen dat we in het regeerakkoord geprobeerd hebben – ik denk dat we er ook in geslaagd zijn – om de financiële draagkracht en slagkracht van de lokale besturen in Vlaanderen te vrijwaren. (*Applaus bij de N-VA*)

Ingrid Pira (Groen): Minister, wees gerust, mijn intelligente en alerte collega's op het federale niveau zullen daar zeker vragen over gesteld hebben en nog stellen. Maar sorry, uit uw antwoord blijkt dat u uw verantwoordelijkheid gewoon ontloopt. U bent voogdijminister, u bent verantwoordelijk voor de steden en gemeenten. U wordt de moeder van de steden en gemeenten genoemd.

Ik vraag gewoon of u de globale impact van alle maatregelen van de twee regeringen wilt optellen en in het oog houden. U zegt dat u niets te maken hebt met de federale maatregelen, maar ik ben het daar helemaal niet mee eens. Ik zou u willen vragen om u eens in de plaats te stellen van een schepen van Financiën. Drie jaar geleden stelde die een meerjarenplanning op, zeer strikt, want dat vraagt de Vlaamse Regering. En wat maakt die schepen nadien mee? Dat telkens weer maatregelen genomen worden waardoor er op die meerjarenplanning ingebroken wordt en die meerjarenplanning herbekeken moet worden. Of die maatregelen nu van het Vlaamse of het federale niveau komen, dat doet voor die schepen en die burgemeester niets ter zake. Het is een globale pot.

Bent u bereid, minister, om elke maatregel die nu genomen wordt, te toetsen op zijn budgettaire impact op de meerjarenplanningen van de gemeenten? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik vind dat onze horizon wel aan de overkant moet liggen, in die zin dat het belangrijk is voor de lokale financiën in Vlaanderen dat wij de juiste impact, ook de positieve impact, van die maatregelen kennen. Ik noem maar iets: de schoolgebouwen en de schoolomgeving. De werken die gebeurd zijn in 2015, kunnen die ingeschreven worden of niet? Kun je voor je inkomsten de positieve kanten van die taxshift inschrijven of niet? Wat gebeurt er met de verlaging van de werkgeversbijdragen? Zal dat gelden via de sociale Maribel? Gaan we daar toch compensatie krijgen of niet? Ik vind het wel belangrijk om de totaalsom te kennen. In die zin is het van hieruit niet onbelangrijk om te weten wat de federale weerslag is, vooral lokaal, in het kader van het opstellen van de beleids- en beheerscyclus (BBC).

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, ik begrijp de bezorgdheid van de collega's. Het behalen van die positieve autofinancieringsmarge is vandaag echt niet evident. Er is geen enkele lokale bestuurder die vandaag zal ontkennen wat hier gezegd is. De situatie is bijzonder precair. Die was al precair bij het begin van de legislatuur, en we staan nu echt voor bijkomende uitdagingen.

Ik vind wel, collega's, dat er ook gezegd moet worden dat niet alles kommer en kwel is aan de maatregelen die vandaag op ons afkomen. De minister heeft het vandaag al gezegd: het is voor de Vlaamse Regering ook niet evident geweest om de groeimarge van 3,5 procent te handhaven. De indexsprong heeft ook een grote impact op onze uitgaven, aangezien de personeelskost bij alle steden en gemeenten minstens 50 procent van de uitgaven bedraagt.

Dus niet alles is kommer en kwel, maar dat neemt niet weg dat er moeilijke maatregelen worden genomen. Maar persoonlijk ervaar ik die maatregelen in mijn gemeente niet als 'besparen om te besparen', maar wel: besparen om de welvaart van mijn gemeente veilig te stellen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, niemand twijfelt eraan dat de federale taxshift nodig en noodzakelijk was. Uit de eerste berekeningen van de VVSG blijkt toch wel dat die federale taxshift aan de Belgische gemeenten 264 miljoen euro zou kosten, aan Vlaanderen 193 miljoen euro. Sommige maatregelen zullen pas ingaan vanaf 2017, andere vanaf 2019 en 2020, maar vanaf 2017 zal die impact zeker al serieus voelbaar zijn. Men spreekt over 20 miljoen euro bij de Vlaamse steden en gemeenten.

Mijn zorg gaat uit naar de meerjarenbegroting van de lokale besturen en de investeringen die voor de Vlaamse economie enorm belangrijk zijn. Momenteel is

het nog onduidelijk welke de effecten – zowel positief als negatief – zullen zijn van de federale maatregelen op de lokale besturen. Ik sluit mij dan ook graag aan bij de heer Doomst. Ik zou graag vernemen welke de precieze effecten zijn. Ik denk dat het enorm interessant zou zijn om te weten welke invloed dat heeft op de lokale besturen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Minister, het is gewoon hallucinant hoe u er zich weer gemakkelijk van af tracht te maken. Zowel de Vlaamse als de Federale Regering schuift de facturen niet alleen door naar de Vlaamse gezinnen, maar ook naar de Vlaamse steden en gemeenten. En ze doen dat en cours de route: terwijl de Vlaamse steden en gemeenten een meerjarenplanning hebben opgesteld, komt er een eenzijdige schrapping door van de compensatie voor materieel en outillage, komt er een besparing door op de sectorale subsidiestromen, een besparing op de gesubsidieerde contractuelen.

Mijnheer Doomst, het is goed dat u hier aan de alarmbel trekt, maar ik zou u het advies willen geven om dat ook binnen uw eigen partij te doen, want uw partij draagt zowel in de Vlaamse als in de Federale Regering een verpletterende verantwoordelijkheid. Er is al ontelbare keren aan de alarmbel getrokken, niet alleen door de oppositie maar ook door de VVSG, door de 48 burgemeesters in een open brief, en vorige week ook nog door professor Ackaert, die pleitte voor een Marshallplan voor de steden en gemeenten.

Minister, ziet u eindelijk de sense of urgency en de noodzaak in om in te grijpen vanuit uw bevoegdheid voor Binnenlands Bestuur, als belangenbehartiger van de Vlaamse steden en gemeenten?

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik ben absoluut bereid om de belangenbehartiger van de lokale besturen in Vlaanderen te zijn. Ik heb dat ook al bewezen tijdens de onderhandelingen. Maar vraagt men nu echt in dit parlement van mij dat ik allerlei berekeningen zou maken over wat de impact is op de lokale besturen van de Europese maatregelen, van de federale maatregelen, van eventueel provinciale maatregelen? In godsnaam, ik wil wel, met de beste wil van de wereld. Maar er bestaan verschillende bevoegdheidsniveaus. Ofwel gaan we die bevoegdheden samenvoegen, en dan is het probleem van de kaart... *(Applaus van de heer Bart Nevens)*

U kunt toch van mij niet verwachten dat ik hier over elk bevoegdheidsniveau ga antwoorden? Mijnheer Doomst en mijnheer De Meulemeester, ik ben het natuurlijk met u eens dat ik moet waken over de financiële gezondheid van de Vlaamse gemeenten. Ik heb u ook gezegd dat we zullen blijven monitoren. We hebben gezien dat iedereen in 2019 zijn autofinancieringsmarge (AFM) zal halen. Vooralsnog – maar ik spreek met twee woorden – dreigt er geen enkele Vlaamse gemeente in een financieel onevenwicht te belanden. Maar ik ben het met u eens, gelet op alle maatregelen die er worden genomen vanuit verschillende niveaus, dat we dit moeten blijven monitoren. Dat is meteen een antwoord op de vragen van mevrouw Sminate en van de heer De Meulemeester. Ik wil dat blijven monitoren. Ik ben mij bewust van de noodzaak dat dit moet gebeuren.

Mijnheer Doomst, de totaalsom is inderdaad belangrijk. Maar ik heb u al gezegd dat ik absoluut mijn verantwoordelijkheid neem vanuit mijn eigen bevoegdheid. Ik ga niet alles herhalen over de groeivoet en de totaalsom van het Gemeentefonds per jaar, en dergelijke meer. Sommige collega's vinden 2,3 miljard euro per jaar evident, op een begroting van 38 miljard euro. Dat is blijkbaar de evidentie zelve. Ik vind dat ook! Maar jullie vinden het evident terwijl hierop geen euro wordt bespaard, terwijl andere collega's op allerlei zaken moeten besparen. Maar dat is een verdienste, niet alleen van mij, maar van alle collega's in deze

meerderheid, die hebben ingezien dat we moeten begaan zijn met het lot en zeker met de financiële situatie van onze lokale besturen.

Mijnheer De Loor, u draait altijd dezelfde plaat. Ze is een beetje grijsgedraaid, als u mij toelaat om dat te zeggen. De inkanteling van de zeven sectorale subsidies in het Gemeentefonds is geen besparing. Dat is een vrijheidsgraad voor de lokale besturen om die middelen te kunnen spenderen aan dezelfde doeleinden als voordien, maar dan zonder dat ze stapels plannen moeten indienen, zonder dat ze vier tot vijf voltijdse medewerkers in dienst moeten hebben om die plannen op te stellen. U vindt dat allemaal niet nodig. Ik vind dat belangrijk in het kader van de administratieve vereenvoudiging. Net hetzelfde voor de gesco's. Dat is ook geen besparing. Elke gemeente, elk lokaal bestuur krijgt de vrijheidsgraad om met die gesco's te doen wat ze willen, om ze om al dan niet om te zetten in een regulier arbeidsstatuut.

Voorzitter, ik sluit af. Is de financiële situatie van onze lokale besturen belangrijk? Ja. Zie ik erop toe? Ja. Heb ik er samen met mijn collega's in de Vlaamse Regering voor gezorgd dat de middelen gevrijwaard bleven en dat er een groeivoet is in het Gemeentefonds? Ja. Voorzie ik nog in andere middelen voor een aantal andere steden die met bepaalde problemen te maken hebben? Ja. Mijnheer Doomst, we hebben het er gisteren in de commissie nog over gehad. U kunt nu veel van mij zeggen – en, mijnheer Doomst, u doet dat niet – maar ik zit wel degelijk in met de financiële situatie van de lokale besturen. Ik zal erop toezien dat iedereen zijn structureel evenwicht behoudt. Als het nodig is, zal ik ingrijpen. Ik zal blijven monitoren. Maar het is absoluut een verdienste dat we in budgettair krappe tijden alle middelen die er waren voor de lokale besturen niet alleen hebben behouden, maar dat we ook in de groeivoet hebben blijven voorzien. *(Applaus bij de N-VA)*

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik wil afsluiten met het teruggrijpen naar onze vraag, die eigenlijk een vraag is van veel parlementsleden hier, van meerderheid én oppositie: houd die totaalimpact op de financiën van de steden en gemeenten, waar steeds meer verantwoordelijkheden naartoe gaan, alstublieft in het oog. Er zijn al regelmatig alarmkreten geweest. Neem die ernstig.

Ik weet dat in 2008 de toenmalige Vlaamse Regering, de toenmalige minister van Begroting een fiscaal pact heeft gesloten met de lokale besturen. We stellen voor dat er een globaal pact, dus niet enkel een fiscaal pact, zou worden gesloten tussen de Vlaamse Regering en de lokale besturen, met afspraken over alle maatregelen die een impact hebben op de steden en gemeenten. Minister, als u niets extra doet, dan wordt het voor onze besturen, voor onze burgemeesters en schepenen zeer moeilijk om te besturen, en vooral om vooruit te zien. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Michel Doomst (CD&V): Ik wou gewoon nog even de zonnige inslag van mijn vraag benadrukken. Ik meen dat nu de BBC, zoals collega De Meulemeester ook zei, een te negatief aspect geeft aan de totaliteit. Nu geeft men de indruk: wir 'schiften' es nicht. Ik meen echter dat we dat net wel kunnen. Net daarom moeten alle achtergronden van alle beslissingen ook duidelijker zijn, om het op die manier uitgewerkt te krijgen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het voorstel voor een variabele snelheid op autosnelwegen en het overleg ter zake met de gewesten

ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de eventueel variabele snelheid op autosnelwegen en het overleg ter zake met de gewesten

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, geachte leden, minister, uw federale collega minister Galant vindt dat de regel van de maximumsnelheid van 120 kilometer per uur op onze autosnelwegen eigenlijk niet meer van deze tijd is. Ze denkt dat het beter is om de maximumsnelheid te laten variëren, bijvoorbeeld naargelang de weersomstandigheden, het tijdstip van de dag – 's nachts sneller dan overdag – of de staat van de weg. Ze wil de impact van haar idee op de doorstroming, op het milieu en de uitstoot en natuurlijk ook op de verkeersveiligheid laten bestuderen.

Minister, ik heb twee bedenkingen bij haar ballonnetje. Er is in Vlaanderen al jaren geen sprake meer van een maximumsnelheid van 120 kilometer per uur in alle omstandigheden. Wij passen al variabele snelheden toe op de drukste punten van ons autosnelwegennet: kijk rond Antwerpen, rond Gent, op de E313. Ik heb begrepen dat u dat in de toekomst nog meer zult doen. Ik vind dat prima.

Mijn andere bedenking is fundamentele. Minister Galant sluit blijkbaar niet uit dat de maximumsnelheid moet kunnen worden opgetrokken naar 130 kilometer per uur. Ik denk dat een verhoging van de maximumsnelheid een bijzonder slecht idee is. Er is al voldoende onderzocht wat de gevolgen daarvan zijn. Sneller is dodelijker. Sneller zorgt ook voor meer uitstoot. Wij moeten ervoor zorgen dat de schande van de vierhonderd doden op onze wegen een oplossing krijgt, dat dit naar beneden gaat. Ik denk niet dat het verhogen van de snelheid daartoe kan bijdragen. Minister, mijn vraag aan u is heel eenvoudig: vindt u het optrekken van de maximumsnelheid op de autosnelwegen, in welke omstandigheden dan ook, een optie?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Klimaatvoorzitter, voorzitter, minister, collega's.... *(Gelach)*

Uiteraard wens ik de voorzitter te feliciteren met zijn belangrijke bijkomende taak. *(Applaus)*

We rekenen uiteraard de volgende zes maanden voluit op hem.

Minister, ik fronste eerlijk gezegd toch de wenkbrauwen toen ik het persbericht van uw federale collega Galant zag. Daarmee liet ze opnieuw het ballonnetje op om te gaan sleutelen aan snelheden, en vooral dan aan die maximumsnelheid. Ze liet zelfs de opening om in de toekomst, afhankelijk van de omstandigheden, zoals collega Vandenbroucke heeft geschetst, naar 130 kilometer per uur te gaan.

Nu begrijp ik om te beginnen absoluut niet dat ze dat opnieuw wil onderzoeken. Er zijn in het verleden immers onderzoeken ter zake gebeurd, die zeer duidelijk aantonen dat dit geen optie is, dat dit inderdaad het effect zal hebben dat er bijkomende verkeersslachtoffers zullen vallen.

Bovendien werken we in Vlaanderen al volgens het principe, een goed principe, dat op het moment dat allerhande verkeerssimulaties en softwaremodellen vaststellen

dat er zich een capaciteitsprobleem of ander probleem op de weg voordoet, met dynamische snelheidsborden wordt gewerkt om in te grijpen op de snelheid. Ik denk dat er ook een parlementaire meerderheid is om op die manier te werk te gaan.

Minister, aangezien u in Vlaanderen bevoegd bent voor dit luik, aangezien ik freedom of speech zeer hoog in het vaandel voer – en ik weet via de sociale media al dit u wel via Villa Politica gereageerd hebt, maar zoals de voorzitter zegt, bestaat Villa Politica niet maar is het parlement de belangrijkste plaats om een uitspraak te krijgen –, is mijn vraag dezelfde als die van collega Vandenbroucke. In hoeverre gaat u eigenlijk mee in het ballonnetje dat uw federale collega heeft opgelaten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Collega's, mevrouw Galant heeft inderdaad zo'n studie aangekondigd. Ik ken niemand die dommer is geworden van een extra studie, maar er is ook de vraag of je nog moet bestuderen wat al bestudeerd is. Er zijn, zelfs van vrij recente datum, nog studies, zowel van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV) als van Transport & Mobility Leuven (TML) die tot de conclusie komen dat 130 kilometer per uur voor 25 extra verkeersdoden zal zorgen. Ik heb hier een artikel bij. Ik denk niet dat we dat in Vlaanderen kunnen aanvaarden met een schande van 400 verkeersdoden. Die conclusie is dus overduidelijk.

Waar we wel op inzetten en wat we in Vlaanderen al doen, is dynamisch verkeersmanagement, waarbij we het snelheidsregime aanpassen aan de weersomstandigheden en de filevorming. Vandaag is 226 van de 1500 kilometer autosnelweg gedekt door dynamisch verkeersmanagement. Dit jaar komen er nog zes tracés bij, waardoor er 4 procent bijkomt. Uiteindelijk zal ongeveer 20 procent van het autosnelwegennet zijn gedekt door dynamisch verkeersmanagement. In de Vierarmentunnel komt nog dynamisch verkeersmanagement, evenals op de E17 tussen Kruibeke en Beveren. Er zijn nog vier andere tracés. Er is geen tegenspraak tussen doorstroming en verkeersveiligheid. Dat is de weg die wij willen opgaan.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, ik dank u voor uw kort en zeer helder antwoord. Ik ben blij dat we met z'n allen – dat hoop ik toch – de analyse delen dat een verhoging van de maximumsnelheid absoluut niet aan de orde mag zijn op de Vlaamse snelwegen.

Ik ben ook blij dat u aankondigt dat u de uitrol van de dynamische snelheidsborden voortzet. Snelheid is natuurlijk niet de enige factor die van belang is.

Minister, het Vlaams Verkeersveiligheidsplan staat al enige tijd in de steigers. Waarom mogen we dat verwachten? Wanneer mogen we de complete rist aan maatregelen verwachten om de verkeersveiligheid in Vlaanderen te verhogen?

Björn Rzoska (Groen): Minister, u zegt dat een bijkomende studie tot daaraan toe is en dat we de conclusie kennen, maar in mijn ogen is het een stukje weggegooid overheidsgeld. U hebt gelijk. Iedereen kent de studie. Het is al meermaals aangetoond dat dat niet de optie is.

Minister, ik heb soms de indruk dat uw relatie met uw federale collega misschien niet helemaal optimaal verloopt. Ik heb soms de indruk dat minister Galant regelmatig een ballonnetje op laat en dat u in Vlaanderen dan duidelijk moet maken dat we niet helemaal op dezelfde lijn zitten. In hoeverre was u eigenlijk op de hoogte dat dat haar bedoeling was? In hoeverre hebt u regelmatig overleg met minister Galant om zulke zaken te bespreken? Ik moet eerlijk zeggen dat het al een paar keer is voorgevallen dat zij iets communiceert en dat u in Vlaanderen een andere lijn volgt.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, dit gaat weer over een onderwerp dat eigenlijk aan de overkant zou moeten worden besproken. De federale overheid is enkel nog bevoegd voor de snelheid op autosnelwegen. Sinds de zesde staatshervorming zijn wij voor al de rest verantwoordelijk. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om een oproep te doen om verder te debatteren en van gedachten te wisselen in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken op 4 februari bij de bespreking van de conceptnota Snelheidsregime. Dat is een goede conceptnota en ik nodig iedereen uit om die grondig te lezen.

Ik heb uw reactie al gelezen op het voorstel van minister Galant dat dit een teveel aan snelheidsborden zou meebrengen. Het concept in verband met het snelheidsregime gaat uit van de staat van de weg en zou ook moeten zorgen voor minder verkeersborden, want die veroorzaken een hoop onduidelijkheid. Op die manier zullen we de verkeersveiligheid zeker en vast kunnen verhogen.

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, minister, dames en heren, ik wil een oproep doen die ik ook al een paar keren in de commissie heb gedaan. We geloven nogal sterk in het samenwerkingsfederalisme. Het is heel belangrijk dat u, minister Galant of andere collega's op gezette tijdstippen het initiatief nemen om samen te zitten in het belang van de weggebruiker in het algemeen. Verkeer stopt niet aan de grenzen van de gewesten. Een eenheid van beleid is belangrijk en de regeringen lenen zich daartoe. Inzake verkeersveiligheid, de zelfrijdende wagen, modernisering van de wegcode en doorstroming moet er een visie en een duidelijk eenstemmig verhaal komen in het belang van de weggebruiker. Minister, ik doe een oproep om daar eindelijk werk van te maken in de geest van samenwerkingsfederalisme dat u aanhangt.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): De minister zegt dat er nog niemand dommer is geworden van studies. Ik heb ze hier bij me: studies van het BIVV, TML en het Vlaams Verkeerscentrum. Er is nog niemand dommer van geworden, maar de belastingbetaler is er wel al armer van geworden. Als we eerst een bos moeten omleggen om uit te vissen wat we eigenlijk al weten, dan lijkt me dat niet de goede weg om te bewandelen.

Minister, ik heb een vraag over wie wat doet. Het wordt een beetje gek. Zoals ik het heb begrepen, is het federale niveau enkel bevoegd voor de lineaire snelheidsbepalingen op de autosnelwegen en zijn wij bevoegd voor de variabele snelheidsbepalingen. Het federale niveau is bevoegd voor de verkeersborden en wij voor de regels voor het plaatsen van die verkeersborden. Misschien is het nuttig dat minister Galant een studie doet naar wie bevoegd is en dat ze uitvist waar haar bevoegdheid begint en eindigt. Het enige wat ze nog kan doen, is de maximumsnelheid op de snelwegen lineair bepalen en niet op de gewestwegen waarover de conceptnota gaat, mijnheer de Kort.

Waar wil minister Galant naartoe? Wij willen gaan naar een dynamisch verkeersmanagement. Ik begrijp niet hoe minister Galant een verschil kan maken tussen 110 of 130 kilometer per uur. *(Applaus bij de N-VA)*

Minister Ben Weyts: Wat het verkeersveiligheidsplan betreft, handhaven we in de schoot van het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid nog altijd de timing van dit voorjaar. Inzake de rijopleiding hebben we al wat stappen gezet. De rest volgt.

Ik verschil soms inderdaad van mening met minister Galant, maar de freedom of speech geldt ook voor haar. Inzake verkeersveiligheid bekijken we in Vlaanderen de zaak wat anders. Ik vertolk een mening die niet stopt aan de gewestgrenzen

en ook niet aan de grenzen tussen meerderheid en oppositie. We moeten kort op de bal spelen. De relaties zijn persoonlijk zeer goed. We hebben meningsverschillen, maar dat is de evidentie zelve. Ik probeer zo maximaal mogelijk de consensus die in Vlaanderen bestaat over de verkeersveiligheid en de schande van de vierhonderd verkeersdoden en de nood aan een aanpak, te vertolken in de discussies met minister Galant.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Het verheugt mij dat we allemaal op dezelfde lijn zitten, dat we allemaal gaan voor Go For Zero, geen doden meer op onze wegen.

Minister, als u mevrouw Galant nog eens ontmoet, zou u haar misschien kunnen wijzen op een studie die ze zelf besteld heeft en waarvan de resultaten bekend zijn sinds 2015. Het ging om een studie van het BIVV over het effect van de invoering van het rijbewijs met punten. Dat staat in het Vlaams regeerakkoord, alle Vlaamse partijen zijn er voorstander van. Ik zou u willen vragen mevrouw Galant met aandrang te verzoeken haar eigen studie te lezen en vast te stellen dat het invoeren van een rijbewijs met punten een zeer positief effect zou kunnen hebben. Dat ze daarmee al begint.

Björn Rzoska (Groen): Minister, we hebben hier een zeer ruime parlementaire meerderheid om duidelijk te maken aan uw collega Galant dat we daar in Vlaanderen niet op zitten te wachten. Ik was het niet helemaal eens, collega de Kort, ik denk dat het hier wel degelijk – wat ook de andere collega's hebben aangetoond – over een stukje Vlaamse bevoegdheid gaat en dat we dat duidelijk moeten maken. Ik ben het wel met u eens dat de conceptnota van uw fractie, wat betreft die snelheidregimes, een zeer interessante conceptnota is, waar ook mijn fractie volledig achter kan staan.

Minister, ik denk dat, ook gelet op de huidige verkeersongevallen die ons elke dag alert en bezorgd moeten maken – want de dalende trend is op dit ogenblik een stagnerende trend – we als kiespijn kunnen missen dat een beleidsverantwoordelijke minister een dergelijk ballonnetje oplaat. Dat getuigt niet echt van gezond verstand. Al heeft ze vijf studies liggen, ik hoop dat minister Galant 2016 gebruikt om te werken aan haar boerenverstand.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Croo aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de inzet van meer middelen voor het preventieve gezondheidsbeleid, naar aanleiding van de soms tegenvallende indicatoren uit het rapport 2008-2013 van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE)

De voorzitter: Mevrouw Croo heeft het woord.

Caroline Croo (N-VA): Om de drie jaar publiceert het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid en het RIZIV een check-up van ons gezondheidssysteem. Het huidige rapport geeft een overzicht van de sterke en de zwakke punten van het systeem in de periode 2008-2013 op basis van 106 indicatoren. Het helpt de beleidsmakers en de verantwoordelijken van het systeem bij het stellen van prioriteiten om het systeem performant te houden en zelfs te verbeteren. Deze oefening wordt ook uitgevoerd in vele Europese landen, waardoor vergelijkingen kunnen worden gemaakt.

De doelstellingen voor preventie worden niet altijd bereikt, blijkt uit dat rapport. Zo ligt de vaccinatiedekking veel lager dan aanbevolen bij jongeren, vooral voor rappelvaccinaties tegen mazelen, ouderen worden ook minder gevaccineerd tegen griep, de screening op borst- en baarmoederhalskanker zou ook onvoldoende zijn.

De resultaten van gezondheidspromotie laten ook te wensen over: het aantal volwassenen met obesitas stagneert, er wordt nog altijd veel gerookt, bewegen doen we nog altijd te weinig en bij jonge mannen is er nog veel riskant alcoholgebruik. Bovendien zijn er in dit domein nog veel sociaal-economische ongelijkheden, waardoor bepaalde gezondheidsboodschappen gewoon onvoldoende begrepen worden of zelfs niet begrepen worden.

De N-VA-fractie is ervan overtuigd dat we meer moeten inzetten op de preventie van voorkombare aandoeningen en het beperken van de kosten van de behandelingen die daaruit voortvloeien.

Zoals we reeds weten, blijft het grootste knelpunt de versnippering van de bevoegdheden. De middelen voor preventie komen uit Vlaanderen, maar de baten worden federaal geïnd.

In mijn actuele vraag van 15 oktober had ik u reeds de vraag gesteld hoe we die baten die door de federale overheid uit de gezondheidsuitgaven worden geïnd, laten terugvloeien naar Vlaanderen. U gaf toen aan hoe u die middelen en die mogelijkheden zou kunnen bundelen om tot een effectieve strategie te komen.

Wat hebt u daarvoor al gedaan? Welke stappen zult u nog zetten om dit preventieve gezondheidsbeleid nog beter te kunnen maken?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik verwijs eerst en vooral naar een vraag die, denk ik, vorige week gesteld is naar aanleiding van het alcoholplan van het kenniscentrum. De antwoorden die toen gegeven zijn, zijn natuurlijk ook breder toepasbaar op de gehele problematiek van het beleid met betrekking tot gezondheidspromotie en ziektepreventie. Ik geef toch een paar concretere zaken en beschouwingen.

Een: u haalt een belangrijk thema aan, namelijk hoe je een relatie kunt leggen tussen de financiële effecten van een proactief beleid enerzijds en wat dat aan incentives oplevert bij de ene of andere overheid anderzijds. Toen enkele jaren geleden werd onderhandeld over de zesde staatshervorming stond dat thema uiteraard op de agenda. Hoe kun je regio's en bestuursniveaus beter responsabiliseren? Men heeft toen, zeker wat de fiscaliteit en de relatie tot de economische performantie betreft, nieuwe mechanismen gezocht. Een regio die economisch goed presteert, wat betekent dat in de manier waarop het financieringssysteem werkt?

Op een bepaald moment werd de vraag gesteld of je dat ook kunt doen voor gezondheidsbeleid. Dat oppert u terecht, mevrouw Croo. Als iemand meer inzet op gezondheidspromotie en ziektepreventie, heeft dat een effect op de ziekteverzekering en dan kun je daar een relatie tussen leggen. Theoretisch is dat denkbaar.

Toen ik er met academici over sprak, bleek dat dat niet zo simpel is, omdat er vaak geen eenduidige causale verbanden zijn. Veel factoren spelen in op het resultaat. Obesitas is een wereldfenomeen, dat kun je niet relateren aan een specifieke maatregel in de gezondheidspreventie. Bovendien zijn die effecten pas op langere termijn meetbaar. Het is dus een heel interessante oefening, maar niet zo gemakkelijk in de praktijk.

Twee: de studie van het kenniscentrum. Enkele jaren geleden heb ik op de interministeriële conferentie aangedrongen dat als België internationaal moet rapporteren over het gezondheidssysteem en de performantie ervan, er ook regionaal gedifferentieerde cijfers beschikbaar zouden zijn. Als u het rapport leest, zult u merken dat dat voor een aantal rubrieken wel gebeurt.

Wat me enigszins stoort in de communicatie die het kenniscentrum daarover heeft gedaan, is dat men van die regionale verschillen niet veel meer merkt in de synthese in het perscommuniqué. Als u kijkt naar het gemiddelde van de vaccinaties en van een aantal initiatieven in de kankerscreening, dan krijg je bepaalde resultaten, maar ik durf toch zeggen dat van een aantal van die indicatoren die regionaal uitsplitsbaar zijn, je wel degelijk ziet dat er, relatief gezien, een verschil is in performantie tussen de verschillende regio's.

Het is belangrijk te zien – en dat zeg ik zonder leedvermaak – dat bepaalde zaken die we doen in Vlaanderen, wel degelijk tot differentiatie aanleiding geven. Ik had in alle eerlijkheid gehoopt dat het kenniscentrum de intellectuele eerlijkheid zou opbrengen om dat ook te zeggen in het perscommuniqué. Vanuit ons perspectief is het belangrijk dat we dat met zoveel woorden zien in de resultaten. De meeste indicatoren spreken over 2012-2013. Er worden conclusies getrokken met jaren achterstand, en dat heeft niets te maken met het kenniscentrum of de kwaliteit van de studie, dat is de beschikbaarheid van de data. Ook dat is een van de aanbevelingen van het kenniscentrum.

Drie: het is niet één overheid die zich zwaar moet engageren in de gezondheidspreventie en die daar alleen de budgettaire verantwoordelijkheid voor heeft. Dit soort beleid is geïntegreerd beleid. Het is heel duidelijk dat een fiscale politiek op het vlak van taksen op tabak en andere producten een zeer significante invloed heeft op wat aan de meet het resultaat is als je kijkt naar projecten zoals kankerpreventie of levensstijlgebonden indicatoren of overgewicht.

Je kunt uit de indicator afleiden dat daar een verantwoordelijke overheid zou moeten worden op aangesproken. Fiscaliteit is een voorbeeld, maar ook in de ziekteverzekering zijn er duidelijk prestaties – het stellen van diagnoses, het toedienen van vaccins enzovoort – waarvan de prestaties in het RIZIV zitten, maar die een duidelijke link hebben met het preventieve beleid. We zijn dus geroepen om samen dat soort zaken te bekijken en ook de budgettaire mogelijkheden binnen ieders bevoegdheden – daarvoor hoeft je geen grote, nieuwe staatshervorming te organiseren – te mobiliseren.

We zijn daaraan bezig. We zijn druk aan het onderhandelen met de federale overheid om rond gezondheidspromotie en ziektepreventie een protocol af te sluiten. We moeten inderdaad duidelijkheid krijgen over de vraag of we gezamenlijke doelstellingen kunnen formuleren. Als we samen bepalen wat we behartigen in het gezondheidsbeleid, moeten we ook kijken hoe we vanuit ieders bevoegdheid – wij moeten inderdaad ook inspanningen doen – kunnen mobiliseren om dat waar te maken. We moeten dus een beetje weg van het idee dat als het over preventie gaat, we zeggen dat het zwart-wit is, dat het duidelijk gescheiden is. Het is complexer dan dat. De geïntegreerde aanpak gaan we proberen in een protocol vast te leggen voor de toekomst.

Caroline Croo (N-VA): Het is leuk te horen dat het federale niveau ook iets wil doen, maar als we weten dat er sedert 1998 al doelstellingen zijn in Vlaanderen, en er op het federale niveau nog geen enkele is, dan moet daar inderdaad wel iets aan worden gedaan.

Het is ook hoog tijd dat er werk wordt gemaakt van de gegevensdeling, zoals in de aanbeveling over het uniek patiëntenidentificatienummer staat, waarbij gegevens kunnen worden gelinkt via de kruispuntbank, zodanig dat zorgverstrekkers van de eerste lijn – of het nu verplegers, tandartsen, artsen of apothekers zijn – toegang hebben. Laten we eindelijk eens aan die gegevensdeling geraken. Dat er eindelijk eens niet wordt getalmd, maar er werk van wordt gemaakt.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Mevrouw Croo, ik heb ook gelezen dat de bezoeken aan de tandartsen ondermaats zijn. Buiten dat punt wijst het rapport inderdaad op gekende knelpunten. We scoren inderdaad onvoldoende, maar, zoals de minister heeft gezegd, toch wel beter dan in andere landsgedeelten. We weten allemaal dat we een tandje bij moeten gaan steken, zeker nu we een toename zien van het aantal obesitaspatiënten en diabetespatiënten.

Ik heb in de commissie een conceptnota ingediend in verband met nudging. De nudge is wetenschappelijk onderbouwd om mensen te gaan helpen om gezonde keuzes te maken. We kunnen mensen daardoor een duwtje geven in de goede richting, zonder echt hun keuzevrijheid te gaan beperken. Uiteindelijk kunnen we als overheid enkel tools aanbieden aan mensen. Zijzelf moeten ze natuurlijk nog altijd aannemen.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, het rapport over de performantie van het gezondheidssysteem toont toch wel aan dat ook in het kader van een geïntegreerd beleid er nog gebreken of verbeterpunten zijn aan ons preventief gezondheidsbeleid. Ik neem aan dat u dat ook niet ontkent. Het is, zoals de onderzoekers ook hebben gezegd, een duidelijke inspiratiebron tot noodzakelijke actie, tot een tandje bij steken, zoals collega Saeys daarnet zei. Uw eigen agentschap Zorg en Gezondheid heeft daar intussen ook al op gereageerd en heeft al verschillende verbeterpunten of actiepunten aangeduid. Ik neem aan, en wij wensen dat ook, minister, dat u daar ook actie onderneemt en een tandje bij steekt.

Er moet me toch nog iets anders van het hart. Uw situatie is echt wel niet te benijden, minister. Ze is soms betreurenswaardig. U wordt door uw eigen coalitiepartners gedwongen in een financieel carcan: u moet in welzijn en ook in preventie financieel de buikriem aanhalen. En dan moet u hier bijna elke week komen antwoorden op vragen van uw eigen collega's tot meer actie. Ik neem aan dat uw coalitiepartners ook daar eens een consequent gedrag gaan tentoon spreiden en u dan ook de noodzakelijke middelen geven, zodat u hier niet elke week moet komen spitsroeden lopen.

Hoe gaat u de inspiratie uit het rapport en de acties die uw eigen agentschap al in een reactie hebben voorgesteld, uitvoeren en wanneer?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik wil het hoofdstuk Geestelijke Gezondheidszorg even uit het rapport lichten. In verband daarmee is de conclusie dat de situatie letterlijk alarmerend is. De hervormingen die in de sector zijn gebeurd, hebben nog geen zichtbaar resultaat op het terrein. Het aantal zelfdodingen blijft onrustbarend hoog en het aantal opnames in psychiatrische instellingen ook. De duur dat mensen in een psychiatrische instelling blijven, neemt toe. U wilt graag dat de regionale verschillen worden gemaakt. Dit is een regionaal verschil: in Vlaanderen is die duur veel hoger dan in de andere landsdelen. Mensen verblijven gemiddeld tot een jaar in een psychiatrische instelling. Als oorzaak hiervoor geeft het rapport dat de toegankelijkheid van onze geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen wellicht onvoldoende is. De wachttijden bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg's) zijn te lang. Dat komt allemaal uit het rapport. Ze vragen u om dit te onderzoeken, om er werk van te maken, om oplossingen te bieden. Mijn vraag aan u is: zult u dit onderzoek doen en zult u zorgen dat de wachttijden bij de cgg's omlaag gaan?

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, het is goed dat we om de drie jaar voor een check-up van ons gezondheidssysteem zorgen, want dat

houdt ons scherp. De zorg voor veel indicatoren zijn federale bevoegdheden, maar een aantal aandachtspunten inzake preventie kunnen perfect worden geïntegreerd in de gezondheidsconferenties over gezonde voeding, beweging en de eerstelijnsgezondheidszorg. Er wordt verwezen naar health literacy en gezondheidspromotie. Ik heb van uw federale collega begrepen dat men daarin ook in een rol voor de mutualiteiten voorziet.

Mijn aandacht ging vooral uit naar het voorschrijfgedrag voor ambulante patiënten. Te veel verschillende medicatie zorgt voor bijwerkingen als die samen worden ingenomen. Mijn vraag luidt dan ook: kunnen we de rol van de apothekers in de eerstelijnsgezondheidszorg versterken? Apothekers weten immers het beste wat en hoeveel medicatie de patiënten wordt voorgeschreven.

Minister Jo Vandeuren: Collega's, het is duidelijk dat de rol van de huisapothekers een belangrijk thema van de gezondheidsconferentie wordt. Apothekers kennen de patiënten en hun familiale situatie, en beschikken over de elektronische versie van het medicatieschema. De vraag is gesteld wat zij als meerwaarde kunnen aanleveren wanneer complexe zorgvragen en het gebruik van meerdere geneesmiddelen aan de orde is. De Vlaamse apothekersvereniging is betrokken bij de voorbereiding van die conferentie. Ik ben ervan overtuigd dat apothekers voor een meerwaarde kunnen zorgen. Mijnheer Bertels, het is niet verstandig om op de vraag die steeds opnieuw wordt gesteld elke week een ander antwoord te geven. De conferentie staat voor de deur, en we zullen proberen om die te laten sporen met de federale inspanningen betreffende het alcohol- en tabaksgebruik.

Mevrouw Van den Brandt, we mogen dat rapport niet selectief lezen. Het kenniscentrum zegt over suïcide dat de cijfers voor Wallonië hoger zijn. Er zijn zelfs geen betrouwbare cijfers voorhanden, en dat is zeker voor Brussel het geval. Wat zegt dat over de toegang tot de geestelijke gezondheidszorg? De cijfers gaan over 2013. De hele hervorming van artikel 107 is allicht amper in de cijfers verwerkt. U verwijst naar de wachttijden in de CGG's. In de tabel staat er voor het Waalse Gewest een nul. Men kan voor het Waalse Gewest zelfs geen cijfer geven! Dat kan niet. Ik zeg niet dat we geen problemen hebben en niet voor uitdagingen staan, wel integendeel. De toegang tot de geestelijke gezondheidszorg is een belangrijk luik van het gezondheidsbeleid. Maar u mag de cijfers van het KCE niet op een selectieve manier lezen.

In het rapport staan pertinente zaken. Wat er staat over het aantal verblijven in de verpleegafdelingen van de psychiatrie is erg pertinent. We zijn daar wel nog niet voor bevoegd. U moet dus het geheel in ogenschouw nemen. Ik ontken niet dat de toegankelijkheid van de zorg en de preventie belangrijke aandachtspunten zijn, maar als u het geheel bekijkt, dan moet u toch besluiten dat er inzake suïcide bedenkingen kunnen worden geformuleerd bij de toestand in andere regio's, in het licht van de toestand bij ons.

Caroline Croo (N-VA): Ik hoop dat u minister De Block houdt aan wat ze vandaag in De Tijd zegt. Ze wil de mutualiteiten een grotere rol op het vlak van preventie toekennen. Gegevens moeten beter worden uitgewisseld. Maar dat betekent dat ze in actie moet schieten. Als zij alles blokkeert, staat ook Vlaanderen nergens.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een ondersteunend beleid voor de glastuinbouwsector, naar aanleiding van de goedkeuring van het Interreg-project 'De blauwe keten: algen onder glas'

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, onlangs werden een aantal nieuwe Interreg-projecten voor de grensregio met Nederland goedgekeurd, waaronder erg interessante projecten voor de landbouwsector. Mijn oog viel op het project 'De blauwe keten', waarbij algen zullen worden gekweekt onder glas.

We weten dat de glastuinbouw in volle transitie zit en dat die vertaald wordt door de omschakeling van vele kleine bedrijven in minder bedrijven maar met een toegenomen schaalgrootte. Diversificatie van teelten zal binnen de transitie heel belangrijk worden en zal een blijvend aandachtspunt moeten zijn.

Belangrijk in het project 'De blauwe keten' wordt vooral het feit dat de mogelijkheden van alternatieve teelten zullen worden onderzocht en dat er een beroep zal worden gedaan op de aanwezige kennis om mits omscholing een realistische en kwalitatieve teelt te kunnen realiseren.

Minister, volgende vraag zou ik graag aan u willen stellen. Op welke manier ondersteunt Vlaanderen de glastuinbouw om de nodige transitie en de bijhorende modernisering mogelijk te maken en om zodoende ook de teelten met toekomst te kunnen realiseren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Vermeulen, u verwijst inderdaad naar een heel mooi Interreg-project. Het is een mooie samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. Er wordt bekeken of er ook bij ons in Vlaanderen een toekomst is om algen te kweken onder glas. Algen zijn bijzonder aantrekkelijk, zowel voor voeding als ook voor de cosmetica. Er zijn heel veel toepassingen.

Het is een project dat al volledig door ons wordt getrokken vanuit het praktijkcentrum Groenteteelt. Het zit in de onderzoeksfase, er wordt dus bekeken of het wel rendabel is om bij ons effectief algen te kweken.

Wat doen we nu om de transitie van de glastuinbouw in Vlaanderen voor te bereiden? Er zijn twee onderdelen. In het eerste zorgen we ervoor dat de bestaande glastuinbouw in Vlaanderen innovatiever en meer duurzaam wordt. Zo moet ervoor worden gezorgd dat er minder water wordt verbruikt, dat de energiefactuur naar beneden gaat en dat er minder schadelijke producten moeten worden gebruikt dankzij nieuwe toepassingen. Daarvoor wordt de VLIF-steun (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) ten volle ingezet. Heel wat projecten lopen al.

Daarnaast is er de leegstaande glastuinbouw of het omschakelen naar andere teelten en producten. Er zit heel veel toekomst in het kweken onder glas van kruiden, courgettes, asperges en aardbeien. Het is bijzonder aantrekkelijk om er steeds meer in te investeren. Het zijn andere toepassingen dan we in het verleden gewoon waren. Ook daar worden praktijkcentra ingezet om dit heel sterk te ondersteunen. Ook daaraan wordt vanuit het VLIF geld gegeven om dergelijke projecten op te starten.

Misschien ook goed om weten is dat binnen het project Innovatief Aanbesteden de transitie van de glastuinbouw is meegenomen. Ook daar zijn twee heel mooie projecten goedgekeurd.

Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Het doet me plezier dat u zegt dat dit project door Vlaanderen wordt getrokken. Vlaanderen hinkte immers wat achterop in vergelijking met Nederland als het over alternatieve teelten ging. Vlaanderen dacht nog vooral aan tomaten, komkommers en paprika's in plaats van aan medicinale planten of aan algenteelt. Het doet me dus heel veel plezier dat u dit zegt en ook dat er een duurzaam perspectief voor de glastuinbouw aan komt.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Mevrouw Vermeulen, u weet ongetwijfeld dat het 'de blauwe keten' wordt genoemd, omdat men uit die algen een blauw pigment wil extraheren, namelijk fycocyanine. Dat moet uiteindelijk in de voeding gebruikt kunnen worden en moet een meerwaarde creëren voor wie deze teelt op zich neemt.

Een tweede onderdeel van het project behelst de teelt van eendenkroos. Ook daar zou men een eiwit uit kunnen extraheren. Zo zitten we weer op het spoor van wat we deze voormiddag in de commissie Landbouw hebben behandeld: het zoeken naar alternatieve eiwitbronnen die hier, in Vlaanderen, geteeld kunnen worden.

We moeten opletten met de stelling dat er vandaag weinig onderzoek gebeurt in het licht van teeltdiversificatie. Vandaag zijn heel wat praktijkcentra bezig om, weliswaar met eigen middelen, dergelijke teeltdiversificaties te onderzoeken. Ik heb het dan bijvoorbeeld over de teelt van snijbonen, kleinfruit, courgettes en asperges in proefopstelling onder glas. Er is dus al heel wat initiatief genomen.

Minister, ik vraag u om bijzondere aandacht te hebben voor dergelijke initiatieven bij volgende uitschrijvingen van de demonstratieprojecten, en om ze via deze weg ook te ondersteunen. Ik vraag u vooral ook om er voldoende onderzoek naar de rentabiliteit aan te koppelen.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, ik dank de heer Dochy voor zijn bezorgdheid over het blauw, des te meer omdat het een biologisch blauw is dat beter is dan de artificiële variant, die men briljantblauw noemt en soms tot hyperactiviteit leidt.

Voorzitter, de inhoud van de vraag treft mij. Ik heb een proefcentrum bezocht in Kruishoutem dat heel goed draait en waar er een soort recyclage gebeurt bij het kweken van tomaten en het voederen van vissen. Ik vind het een boeiend idee. We leven op een kleine oppervlakte. We moeten dus nicheproducten kunnen vinden. Dit kan iets worden, eventueel in samenwerking met Nederland, dat nogal vooruitstrevend is. We kunnen misschien komen tot de reconversie van een aantal installaties, in het bijzonder in de streek rond Gent.

Minister, kunt u een prognose maken van de economische impact van deze microalgenteelt voor Vlaanderen, hoe blauw ook?

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik wist niet dat deze vraag ertoe zou leiden dat alle soorten blauw hier aan bod kwamen in het parlement.

Herman De Croo (Open Vld): Hemelsblauw.

Minister Joke Schauvliege: Misschien is dat nog een suggestie om een boek te schrijven, beste collega.

Mijnheer De Croo, het is net de bedoeling om op basis van dit project te bekijken of het rendabel is, of het een economisch model is dat haalbaar is. Nu worden die algen vooral vanuit Azië bij ons ingevoerd. Het zou natuurlijk goed zijn mocht dat bij ons kunnen gebeuren en mocht daarvoor een goede toekomst zijn weggelegd. Dat is op dit moment echter absoluut nog niet zeker. We zullen ons moeten onderscheiden, zodat de kwaliteit beter is en het aanleiding geeft tot een mooie afzetmarkt. Het is net dat Interreg-project, getrokken vanuit het praktijkcentrum, dat duidelijk moet maken of het economisch haalbaar zal zijn om dat bij ons op grotere schaal te kweken.

Mijnheer Dochy, mevrouw Vermeulen, wat de demonstratieprojecten betreft, ben ik het volledig met u eens. Wij moeten die transitie in de glastuinbouw goed voorbereiden en daar volop op inzetten. Zo moeten we bekijken hoe we de diversificatie meer in de praktijk kunnen brengen, we moeten kijken naar nieuwe teelten en nieuwe mogelijkheden.

Ik ben het met u eens dat we moeten bekijken hoe we die demonstratieprojecten nog meer kunnen inzetten om dergelijke vernieuwende ideeën en projecten te ondersteunen vanuit Vlaanderen.

We zijn het dus met elkaar eens dat we die weg verder moeten inslaan. Ik vind het wel belangrijk dat we verder gaan op die twee sporen: aan de ene kant de bestaande glastuinbouw, die duurzamer moet worden en meer mogelijkheden moet bieden en aan de andere kant nieuwe toepassingen die we ook hier in Vlaanderen alle ruimte kunnen geven.

Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, het gaat over de spirulina-alg.

We kijken allemaal uit naar 2020. De glastuinbouwsector zal er tegen 2020 alleszins helemaal anders uitzien dan het voorbije decennium. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de mogelijke discriminatie ten aanzien van de verschillende levensbeschouwingen door de VRT wegens de wekelijkse uitzending van religieuze diensten op de openbare omroep

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, op 31 december liep de erkenning van de levensbeschouwelijke derden af. In de nieuwe beheersovereenkomst staat duidelijk dat er een programma moet komen waarin integraal aandacht wordt besteed aan de verschillende levensbeschouwingen. Ik vind het een heel positief gegeven dat we er in de superdiverse samenleving waarin we leven inderdaad voor zorgen dat er aandacht is voor de verschillende levensbeschouwingen.

Op zondagvoormiddag kunnen we nog altijd genieten van katholieke, protestantse, orthodoxe of joodse vieringen. En dan stel ik me net als de Unie Vrijzinnige Verenigingen (UVV) de vraag of dat al dan niet discriminatoir is. De VRT heeft daarop gereageerd en zegt dat die andere levensbeschouwingen op zondag geen activiteiten hebben en zij bijgevolg ook niets kunnen uitzenden. Het betreft hier volgens de VRT een maatschappelijke dienstverlening.

De maatschappelijke dienstverlening van een openbare omroep bestaat erin ervoor te zorgen dat de samenleving wordt versterkt, en dat doet men door wat in de beheersovereenkomst staat, namelijk door het aanbieden van een integraal programma waarbij die verschillende levensbeschouwingen aan bod komen.

Hoever staat de VRT in zijn zoektocht naar een nieuwe invulling van de programmatie om tegemoet te komen aan de vraag om op een actieve, pluralistische en integrale wijze aandacht te schenken aan die levensbeschouwingen in onze samenleving?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer De Gucht, ik wil een onderscheid maken – u hebt dat ook gedaan – tussen de erediensten en de levensbeschouwelijke derden

waarvoor dit parlement en de regering decretaal bevoegd zijn of waren. Zij hebben in elk geval de mogelijkheid om daar een kader voor te creëren. Ik kom zo meteen nog terug op de levensbeschouwelijke derden.

U hebt de afschaffing van de levensbeschouwelijke derden zoals ze tot 31 december 2015 bestonden, juist in kaart gebracht. De erediensten behoren op zichzelf tot de autonome zendtijd van de openbare omroep. Volgens artikel 7 van het Mediadecreet is de openbare omroep autonoom door zijn aanbod aan programma's en door zijn uitzendschema. Wanneer sommigen – en dat is hun volste democratische recht, of het dan de UVV of anderen zijn – het daar niet mee eens zijn en vinden dat het uitzenden van een eredienst niet in overeenstemming is met het Mediadecreet, dan kunnen zij altijd klacht indienen bij de Vlaamse Regulator voor de Media.

U vraagt naar de stand van zaken van de levensbeschouwelijke derden en de integratie, zoals de nieuwe beheersovereenkomst voorschrijft, in het zendschema van de openbare omroep. De openbare omroep wil die taak ter harte nemen en is daarom het gesprek gestart met de levensbeschouwelijke derden. Er was een eerste gesprek in november 2015 om te kijken hoe men dit wilde aanpakken en om een beroep te doen op de input van de levensbeschouwelijke derden, weliswaar rekening houdend met de redactionele autonomie van de VRT. Men is van plan om dat overleg op regelmatige basis, verschillende keren per jaar, voort te zetten.

Wat de televisie betreft, werkt men aan een programmareeks op Canvas. In afwachting daarvan zal men aangekochte specifieke programma's uitzenden in het voorjaar. We hebben in de commissie nog gedebatteerd over de deadline van Pasen, onder meer met mevrouw Brouwers. In afwachting van de eigen programmatie zal men specifiek aangekochte programma's over levensbeschouwingen, voornamelijk gesprekken met mensen van een bepaalde levensbeschouwing, uitzenden op Canvas. Dat zal ook online te zien zijn.

Wat de radio betreft, wil men een wekelijks moment inbouwen waar zingeving en levensbeschouwing aan bod kunnen komen, weliswaar geïntegreerd in een bestaand interviewprogramma op Radio 1. Ook dat is gepland voor het voorjaar.

Ik denk dat de VRT daarmee zeker tegemoetkomt aan de verdere integratie van de levensbeschouwelijke derden in haar eigen aanbod. Wat de erediensten betreft, heb ik u juridisch en politiek een stand van zaken gegeven.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, een openbare omroep heeft een rol te vervullen. We mogen daar belastinggeld aan geven. Maar ik ga niet akkoord met de redenering waarbij de UVV – of anderen, zoals de islam – die nu op zondag niet aan bod komen, ook een soort van uitzending zouden krijgen. We moeten daar net van afstappen. Ik vind dat een openbare omroep moet verbinden. Dat is de maatschappelijke functie die ik daarin zie.

Dat mag voor mij op een zondag zijn. Dat kan een praatprogramma à la 'De zevende dag' zijn waar verschillende vertegenwoordigers van de verschillende erediensten en levensbeschouwingen aan bod komen en discussiëren. Ik heb daar geen probleem mee, maar ik zie eerlijk gezegd geen meerwaarde in het uitzenden van erediensten op kosten van de belastingbetaler op zondagvoormiddag.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik ben blij in uw plaats, mijnheer De Gucht, dat de eucharistieviering op zondagochtend is. Kwestie van timing.

Minister, in alle ernst nu, ik heb u gesteund in de optie om de levensbeschouwelijke derden, de religieuze derden, te integreren en af te schaffen als aparte

zenders. Ik heb net als u ervoor gepleit dat de VRT rond levensbeschouwing en zingeving de zaak pluralistisch aanpakt, de diversiteit aan bod laat komen maar wel aan het thema van zingeving en levensbeschouwing aandacht besteedt. Uw aanzet klinkt interessant, zeker weten. Ik hoop ook dat de VRT daar echt in doorzet. Laat ons ook niet flauw doen met elkaar: als de levensbeschouwelijke derden wegvallen, laat ons dan stoppen met die verzuiling, maar laat ons het principe van levensbeschouwing, spiritualiteit en zingeving op een pluralistische wijze door onze pluralistische omroep sterk naar voren laten komen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, wij kijken uit naar het format dat de VRT zal aanbrengen. Ik denk dat de omroep de nodige evenwichten zal bewaren tussen de levensbeschouwingen. Maar het moet wel kwaliteitsvol zijn, het moet om zingeving gaan en er moet diepgang in zijn. Ik pas voor de zoveelste praatbarak. Daar pas ik dus nu al voor, ik zeg dat nu al op voorhand.

Wat betreft de erediensten mogen we niet vergeten dat die nog steeds bereik hebben en dat heel wat mensen, ook al behoren ze niet tot de religie van de eredienst die wordt uitgezonden, daar heel veel aan hebben – getuige de vele reacties die binnenkomen na een dergelijke viering. Ik zou daar toch omzichtig mee omgaan. Ik denk dat het uitzenden van erediensten nog steeds een plaats heeft op de omroep.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): In de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT is als allereerste strategische doelstelling opgenomen: "De VRT is de publieke omroep van alle Vlamingen." Als het klopt dat de uitzending van de erediensten op sommige zondagen tot zelfs 100.000 mensen bereikt, dan lijkt me dat toch zeer relevant. Heel wat oudere mensen die niet meer zelfstandig naar de kerk kunnen, kijken naar die tv-missen.

Aan het bereiken van de totaliteit van de Vlamingen door de openbare omroep, kan de uitzending van erediensten een bijdrage leveren. Net zoals andere doelgroepen zullen worden bereikt door het uitzenden van rockconcerten of sportwedstrijden, kan dat hier ook via de uitzendingen van erediensten. Maar het is volgens ons aan de VRT om daar een goed evenwicht in te vinden. CD&V heeft er alvast geen bezwaar tegen dat alle publieke erediensten van erkende levensbeschouwingen aan bod kunnen komen. Daarnaast kijken we, net zoals collega Meremans, collega Caron en uzelf, uit naar wat de nieuwe programmatie zal zijn en dat daar de nodige diepgang bewaard blijft en elke levensbeschouwing daar op een authentieke manier aan bod kan komen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Sp.a is van mening dat we vandaag, in deze tijden die voor zeer veel mensen verwarrend zijn, meer dan ooit nood hebben aan kennis van de verschillende levensbeschouwingen en vooral aan dialoog tussen de levensbeschouwingen en de religies. Daarom hebben wij nooit begrepen waarom u, minister, als een van uw eerste beleidsdaden uit pure besparingsoverwegingen de levensbeschouwelijke omroepen hebt afgeschaft zonder een alternatief uit denken. Ik ben blij te horen dat er met de VRT wordt gewerkt aan een alternatief, maar het is niet omdat sommige programma's niet van de hoogste kwaliteit waren dat de aandacht voor zingeving niet meer nodig was.

Die opdracht is nu doorgeschoven naar de VRT. Die heeft dat in haar mandje gekregen, zonder daar bijkomende middelen voor te krijgen. Dus, mijnheer De Gucht, ik zou nu niet echt schieten op de VRT. Laat ons eerst afwachten wat de

VRT zal voorstellen om aandacht te hebben voor die levensbeschouwing en voor die dialoog, en aldus voor een maatschappelijke meerwaarde te zorgen.

Minister Sven Gatz: Ik dank de parlementsleden die hun bekommernis met ons gedeeld hebben. Het is nu aan de VRT om daar verder over te communiceren. Zij zullen dat ook doen. Wij zullen dan ook verder bekijken in hoeverre die programma's tegemoetkomen aan de verzuchtingen, hoe algemeen die hier ook geformuleerd zijn. Men moet dat met andere woorden ook in een evaluatief gegeven bekijken wat de vervanging van de levensbeschouwelijke derden juist brengt.

Wij zullen natuurlijk, en daarmee vertel ik u geen geheim, altijd in het delicate evenwicht zitten van enerzijds het actieve en passieve pluralisme en anderzijds de autonomie van de openbare omroep ten opzichte van de wens van de samenleving, vertaald door een parlement in een resolutie, en hopelijk ook goed vertaald door een regering in een beheersovereenkomst. Het laatste woord is hier wellicht nog niet over gezegd.

Het moet wel gezegd dat de VRT deze taak goed en ernstig ter harte neemt en mij dat ook aan u wil laten zeggen.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Levensbeschouwing speelt een belangrijke rol, en als je dat op een juiste manier wilt kaderen in de huidige samenleving, moet je dat doen door in dialoog te gaan. Ik ben er echt van overtuigd dat het geen juiste zet is om bepaalde vieringen uit te zenden. Je moet naar een sterk programma, een sterk aanbod, dat dat naar voren brengt.

Als ik trouwens naar de opmerkingen van collega's luister, die zeggen dat daar honderdduizenden mensen naar kijken, ben ik ervan overtuigd dat er geen probleem is om te kijken of de private omroepen dat niet willen uitzenden. Dat zou ongelooflijk veel teweegbrengen in hun programmatie, om kijkers naar die private omroepen te trekken. Ik ben er niet van overtuigd dat dat noodzakelijkerwijs met publiek geld moet gebeuren.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.56 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17.11 uur.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013

– 478 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 478/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Montenegro inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulair personeel, ondertekend te Brussel op 9 juni 2010

– 479 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Montenegro inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulair personeel, ondertekend te Brussel op 9 juni 2010.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 479/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2015 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de overdracht van toegewezen eenheden naar de gewesten voor de periode 2008-2012

– 493 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2015 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse

Hoofdstedelijke Gewest betreffende de overdracht van toegewezen eenheden naar de gewesten voor de periode 2008-2012.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 493/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag betreffende grensoverschrijdende samenwerking inzake wegvervoerinspectie, gedaan te Luik op 3 oktober 2014 – 548 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Benelux-Verdrag betreffende grensoverschrijdende samenwerking inzake wegvervoerinspectie, gedaan te Luik op 3 oktober 2014.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verstreken, verslaggever, heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Voorzitter, collega's, het verdrag heeft tot doel de samenwerking van de Benelux-landen te verbeteren op het gebied van enerzijds de harmonisatie van het toezicht op de naleving en de handhaving van de communautaire wetgeving met betrekking tot het wegvervoer en anderzijds de diverse inspectiediensten. Het verdrag bevat ook concrete actieplannen waarin per periode de specifieke acties met betrekking tot de verschillende inhoudelijke aspecten van de samenwerking zullen worden vastgelegd. Voorts voorziet dit verdrag in de mogelijkheid van uitbreiding van het Benelux-initiatief naar andere landen.

De Werkgroep Gemengde Verdragen, adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), legde het gemengde karakter van dit verdrag vast. Zowel de federale overheid als de gewesten zijn bevoegd. De Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) bracht een positief advies uit.

Het advies van de Raad van State had positieve en negatieve punten. De raad merkt op dat het verdrag voorziet in de toepassing van een procedure van wijziging van de bijlage bij het voorliggende verdrag. Dit kan ertoe leiden dat het Vlaamse Gewest gebonden wordt door dergelijke wijzigingen zonder instemming van het Vlaams Parlement. Indien de wetgevende kamers de grenzen van de toekomstige wijzigingen kennen en uitdrukkelijk aangeven dat ze instemmen met die wijzigingen, bestaat er geen bezwaar. De Raad van State is van mening dat de bijlage van het voorliggende verdrag voldoende duidelijk is afgebakend. Artikel 2 van het ontwerp van decreet werd in die zin aangevuld.

Voorts stelt de Raad van State dat het ontwerp van decreet moet worden aangevuld met een bepaling die de regering verplicht aan het Vlaams Parlement de wijzigingen mee te delen binnen een vastgestelde termijn. Daarop werd niet ingegaan.

De Raad van State stelt vast dat verschillende bepalingen van het verdrag voorzien in het sluiten van uitvoeringsafspraken die worden gemaakt door de bevoegde autoriteiten. Het Agentschap Wegen en Verkeer zal voor het Vlaamse Gewest als bevoegde autoriteit optreden.

De Raad van State vroeg ook nadere toelichting over de uitvoeringsafspraken, waarop werd verduidelijkt dat het daar louter om praktische afspraken gaat.

Tijdens de bespreking benadrukte de heer Kennes het belang van de doorvoerfunctie in de Benelux-landen. Hij vroeg aan de minister hoe het zit met de uitbreiding naar andere EU-landen en wat de stand van zaken is met betrekking tot de ratificatieprocedure in de andere deelstaten en op het federale niveau, en met betrekking tot de door de MORA gesuggereerde geharmoniseerde boetebedragen.

Volgens mevrouw Turan is het vooral wenselijk om alternatieven te stimuleren voor het wegvervoer. Als dan toch de weg wordt gebruikt, is het verbeteren van de coördinatie en de samenwerking tussen de inspectiediensten van de verschillende landen, en het harmoniseren van de handhaving een goede zaak. Het is wel belangrijk dat er actieplannen komen, en uitvoeringsafspraken. Hoe zal het Vlaams Parlement kunnen controleren welke afspraken er worden gemaakt? Hoe staat het met de interesse van de andere EU-lidstaten?

Collega Vanbesien van Groen zei gezien de positieve inhoud van dit verdrag het voorliggende ontwerp te zullen goedkeuren. Collega Hendrickx van de N-VA vond dit ook een goede zaak. Wat de specialisatie betreft, vroeg hij zich af of er wordt gedacht aan een taakverdeling. Ikzelf heb voor een uniformisering op andere vlakken gepleit, zoals bij de autokeuring.

Minister Weyts antwoordde dat Vlaanderen als eerste met de ratificatieprocedure is begonnen. Minister, dat is een goed punt en een bank vooruit. Wat de mogelijke geharmoniseerde boetes betreft, ligt de bevoegdheid hoofdzakelijk bij de federale overheid. Het initiatief voor een harmonisatie zal dus van de federale overheid moeten komen. Ook de wegcodes verschillen nog altijd, ook binnen de Benelux. Er zou dus eerst een harmonisatie van die wegcodes moeten komen. Met betrekking tot de uitvoeringsafspraken zal het Agentschap Wegen en Verkeer voor Vlaanderen de afspraken maken. Als het gaat om wijzigingen aan het verdrag, dan hebben de wijzigingen echter alleen maar betrekking op de samenstelling van de stuurgroep wegvervoerinspectie. Het verdrag garandeert zelf dat elke verdragsluitende partij vertegenwoordigd is in die stuurgroep. Het aanwijzen van de leden van de stuurgroep wegvervoerinspectie is een taak van de uitvoerende macht.

Het ontwerp van decreet werd eenparig aangenomen met 14 stemmen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 548/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Rik Daems, Tine Soens en Wouter Vanbesien houdende wijziging van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelings-samenwerking
– 556 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Rik Daems, Tine Soens en Wouter Vanbesien houdende wijziging van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelingssamenwerking.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Kennes, verslaggever, heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, geachte leden, in Vlaanderen bestaat er een speciaal decreet dat onze ontwikkelingssamenwerking regelt. Dat was gebaseerd op de millenniumdoelstellingen uit 2000. Ondertussen hebben de lidstaten van de Verenigde Naties in september van het afgelopen jaar nieuwe doelstellingen naar voren geschoven. Vanaf nu heeft men het over duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. Collega de Bethune heeft in dat licht samen met andere leden het initiatief genomen om het bestaande decreet inzake ontwikkelingssamenwerking te actualiseren.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Voorzitter, geachte leden, eerst en vooral wil ik me aansluiten bij de woorden van de verslaggever. We hebben inderdaad samen met alle leden van de commissie Buitenlands Beleid het bestaande Vlaamse kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking geamendeerd, om het te actualiseren in functie van de globale internationale agenda. In september vorig jaar werd op de zeventigste zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een tweede hoofdstuk gebreed aan de millenniumdoelstellingen, onder de noemer 'duurzame ontwikkelingsdoelstellingen'. Het was van belang dat het wettelijk kader dat we hier in Vlaanderen kennen, ook zou zijn afgestemd op deze nieuwe internationale agenda. Het belang van die agenda kan niet worden onderschat. Vooreerst beperkt de agenda zich niet meer tot de ontwikkelingslanden alleen. Het is een universele agenda geworden, die dus ook een impact heeft op de meer ontwikkelde landen, de meer industriële landen. Voortaan zullen wij allen meer onze verantwoordelijkheid moeten nemen in de strijd tegen ecologische problemen, tegen de groeiende welvaarts kloof, tegen honger, tegen uitwassen van de globaliserende handel, tegen grondstoffenschaarste enzovoort. Recent is daar de radicalisering heel duidelijk bijgekomen. Noord en Zuid zullen de handen in elkaar moeten slaan. We staan niet meer tegenover elkaar, maar we moeten samen in dezelfde richting om tegen 2030 de vooropgezette doelen te bereiken. Als we dat vertalen naar het Vlaamse ontwikkelingsbeleid, dan impliceert dat concrete projecten, concrete maatregelen, maar ook voldoende financiële middelen. Dat wordt ook benadrukt in de nieuwe decreettekst.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Voorzitter, sp.a onderschrijft uiteraard ook de sustainable development goals. Dank aan collega de Bethune om het initiatief te nemen. Het

zal de taak zijn van dit parlement om na te gaan in hoeverre de sustainable development goals worden meegenomen in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, maar ook, zoals collega de Bethune zei, in het Vlaamse beleid op zich.

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Voorzitter, collega's, enkele jaren geleden was ik aanwezig op een interparlementaire conferentie voor de millenniumdoelstellingen in Londen. Over de nieuwe duurzaamheidsdoelstellingen werd toen nog onderhandeld, en tijdens onze gesprekken en debatten werd meermaals bediscussieerd wat nu juist de doelstelling moest worden de komende jaren.

Een van de aanwezige sprekers, de heer Hugo Swire, sprak over de "golden thread of economic development". Economische ontwikkeling is belangrijk, maar het kan ook de sociale en politieke ontwikkelingen ondermijnen. Ik heb me dan ook al vaak de vraag gesteld: waar moeten we beginnen? Wat moet de basis vormen van de ontwikkeling? Cultuur? Het sociale leven? De politiek? Infrastructuur? De economie? Het antwoord hangt sterk af van de persoon die reageert. Er is geen eenduidig of 'correct' antwoord.

Dit sluit niet uit dat we moeten erkennen dat verschillende strategieën tot verschillende risico's en kansen zullen leiden. Maar ook hier wordt benadrukt dat samenwerking noodzakelijk is: "Overheden alleen kunnen armoede niet uitroeien, civil society, de private sector, ngo's, en de parlementairen zijn allemaal nodig".

Hugo Swire stelde tevens dat het proces om tot de nieuwe agenda te komen, heel anders verliep dan tijdens de vorige onderhandelingen voor de millenniumdoelstellingen. Het eerste proces was zeer beperkt en de onderhandelingen en de consultaties waren ook zeer beperkt tot bepaalde beleidsniveaus.

Tijdens de onderhandelingen voor de nieuwe agenda werd een meer uitgebreide consultatie gehouden. Meerdere actoren werden geconsulteerd. Het United Nations Development Programme (UNDP) had een systeem opgesteld van 'national dialogues' zodat de mening en input van de burgers ook de plaats krijgt om geuit te worden. Hiernaast werden een aantal thematische conferenties opgesteld rond ongelijkheden, population dynamics, governance, gender enzovoort. Ten laatste werd ook een online- platform opgesteld om zoveel mogelijk mensen te bereiken.

Deze nieuwe doelstellingen zullen dan ook heel anders worden onthaald. De politici weten dat ze eraan komen. De burgers weten dat ze eraan komen. De lobbygroepen weten dat ze eraan komen. Er is geen ontsnappen aan.

Vandaag ligt een verandering in het kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking voor. De term millenniumdoelstellingen bestaat niet meer en wordt voor de komende jaren vervangen door de duurzaamheidsdoelstellingen. Dit is een grote stap voorwaarts. Het is onze job om aan internationale ontwikkeling te doen, niet aan internationale hulp. Internationale hulp kan een onderdeel vormen van die internationale ontwikkeling, maar het mag nooit het einddoel vormen. We moeten beseffen dat we als overheid maar een beperkt aantal prioriteiten kunnen stellen, anders vormt het geen prioriteit meer. We moeten samen met onze partnerlanden daarom streven naar zelfredzaamheid en hen ondersteunen in dit project. De invoeging van de duurzaamheidsdoelstellingen is voor mij dan ook een belangrijk bevestigend gegeven. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Er is niet alleen een verschil van twee letters tussen MD (Millennium Development) en SD (Sustainable Development), maar

ook wat eraan voorafgaat, is belangrijk, namelijk de cijfers 2030. Dat betekent dat 163 targets, gegroepeerd in 17 duurzame ontwikkelingsdoelen, een datum hebben. Ze krijgen een soort maturiteitsperiode die men kan controleren. Ik vind het goed dat men dit concreet – en zoals mevrouw de Bethune ook zei: Noord en Zuid en niet Noord of Zuid – kan opvolgen. Het zou goed zijn dat op een bepaald ogenblik een gepast kader wordt gevonden om dit te volgen en de maturiteit of het rijp worden van deze doelstellingen concreet op te volgen. Ik denk dat het een verbetering is. Het is concreter. Het toch relatief succes van de MD's zal ons misschien optimistisch maken voor het succes van de SD's. Ik hoop het genoeg te hebben om dat in 2030 te mogen vaststellen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 556/1)

– *De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Ingeborg De Meulemeester, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Tine Soens en Wouter Vanbesien betreffende onderwijs in ontwikkelingssamenwerking – 439 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Ingeborg De Meulemeester, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Tine Soens en Wouter Vanbesien betreffende onderwijs in ontwikkelingssamenwerking.

De bespreking is geopend.

De heer Van Overmeire, verslaggever, heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, dames en heren, ik had graag enkele minuten van uw kostbare tijd om dit interessante voorstel van resolutie en de bespreking ervan in de commissie toe te lichten.

Iedereen zal in dit halfroond wel overtuigd zijn van het belang van onderwijs. Onderwijs leidt in de regel tot een verhoging van de levensstandaard, zowel individueel als structureel, en kan bijdragen tot een vermindering van wereldwijde armoede. De indieners van dit voorstel, namelijk de dames De Meulemeester en de Bethune, de heer de Croo, mevrouw Soens en de heer Vanbesien, focussen niet enkel op het basisonderwijs en het algemeen secundair onderwijs, maar benadrukken ook het belang van het technisch en beroepsonderwijs. Onderwijs biedt leerlingen vaardigheden die nodig zijn om te kunnen deelnemen aan het maatschappelijke, economische, politieke en sociale leven.

Om de beschikbare middelen op de meest efficiënte manier te besteden en versnippering te vermijden, heeft Vlaanderen er concreet voor gekozen zijn beleid inzake ontwikkelingssamenwerking te focussen op de drie partnerlanden Malawi, Mozambique en Zuid-Afrika en daarbij ook op enkele duidelijke thematische clusters. In de lopende samenwerkingen behoort onderwijs niet tot de hoofdthema's,

wat evenwel niet betekent dat onderwijs op geen enkele manier aan bod komt. Sinds 2012 werden meer dan 50 lopende projecten goedgekeurd en opgestart die een component onderwijs en vorming bevatten.

Dit voorstel van resolutie roept de regering op om onderwijs op te nemen als transversaal thema in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Dit houdt in dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in het kader van haar ontwikkelingsprogramma's in de bovengenoemde concentratiesectoren, en waar relevant, mogelijkheden identificeert voor het versterken van de plaatselijke onderwijs-systemen.

De bespreking in de commissie vond plaats op 8 december 2015. Mevrouw De Meulemeester wees er nogmaals op dat het aan de partnerlanden is om, samen met Vlaanderen, de prioritaire thema's en de materies waarop samengewerkt wordt, te bepalen. Ze wees er ook op dat het voorstel van resolutie ertoe strekt om onderwijs extra te benadrukken binnen de bestaande vormen van ontwikkelingssamenwerking. Belangrijk facet is ook het onderwijs aan meisjes. Meisjes die naar school gaan, trouwen later, krijgen minder kinderen, hebben een beter inkomen, worden minder het slachtoffer van seksueel geweld, kunnen zich beschermen tegen kindhuwelijken en andere schadelijke traditionele praktijken. Via het onderwijs krijgen geboortepanning en seksuele en reproductieve rechten een draagvlak.

De heer Verstreken verwees onder meer naar het feit dat ook in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een gelijkaardig voorstel van resolutie werd ingediend. Hij wees er ook op dat heel wat partijen bij de jongste verkiezingen het thema van onderwijs in ontwikkelingssamenwerking in hun verkiezingsprogramma hadden opgenomen.

Mevrouw Soens herinnerde aan een citaat van Nelson Mandela die stelde dat onderwijs het krachtigste wapen is om de wereld mee te veranderen. Ze wees op de impact van onderwijs op de menselijke en economische ontwikkeling. Onderwijs is belangrijk om een democratische samenleving tot stand te brengen. Het is belangrijk in de strijd tegen religieus fundamentalisme en om te komen tot een vreedvolle en rechtvaardige samenleving.

Collega Herman De Croo verwees naar een recent bezoek dat hij gebracht had aan de Democratische Republiek Congo, niet het land van de duizend meren, zoals Finland, maar het land, naar de woorden van collega De Croo, van duizend universiteiten, waarvan er evenwel maar enkele zijn die behoorlijke diploma's afleveren. Er is een totaal gebrek aan degelijk materiaal en de expertise van de leerkrachten is er zeer laag. Collega De Croo verwees ook naar de parallelle mogelijkheden om toch iets aan die situatie te doen, bijvoorbeeld door materiaal naar daar te brengen dat ook door middel van zonnepanelen in afgelegen gebieden zou kunnen worden gebruikt. In een land met een geboortecijfer van 6,6 kinderen per vrouw, zei collega De Croo, moeten immense inspanningen worden gedaan, zo niet zal er een mensenmassa naar Europa komen en dan is er eigenlijk geen tijd meer om ons nog met resoluties bezig te houden.

Collega Wouter Vanbesien, ten slotte, steunde als mede-indiener ook met volle overtuiging de tekst van de resolutie, omdat de huidige prioriteiten op het vlak van ontwikkelingssamenwerking volledig in de lijn liggen van de Vlaamse bevoegdheden. Vlaanderen beschikt over heel wat expertise inzake onderwijs, zei collega Vanbesien en die eigen expertise is een belangrijke reden om onderwijs als transversaal thema op te nemen.

Het voorstel van resolutie werd eenparig aangenomen met 12 stemmen.

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Onderwijs is een belangrijk deel van ontwikkelingssamenwerking. In Vlaanderen beschikken we over heel wat expertise inzake onderwijs, die niet enkel op eigen bodem via Noordwerking gebruikt kan worden, maar die ook in het Zuiden door middel van lopende projecten en programma's een meerwaarde kan betekenen. Echter, omdat Vlaanderen ervoor gekozen heeft per land met prioritaire thema's en sectoren te werken, lijkt het me in deze context niet gunstig om onderwijs toe te voegen aan de lijst met prioritaire thema's. De lijsten van thema's en sectoren waar de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking actief is, is immers opgesteld in overleg met het partnerland zelf. Deze soevereiniteit willen we dan ook benadrukken in onze samenwerking, waarbij het partnerland de eigen verantwoordelijkheid behoudt. Wat wél belangrijk is, is dat onderwijs terug te vinden is in alle domeinen van de ontwikkelingssamenwerking, gaande van de economie, naar de landbouw en de mensenrechten.

Het voorstel van resolutie werd uitgewerkt om onderwijs extra te benadrukken binnen de bestaande vormen van ontwikkelingssamenwerking op Vlaams niveau.

Deze resolutie heeft tot doel onderwijs als transversaal thema binnen de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking te benaderen. Zo zal Vlaanderen in haar projecten en programma's inzake ontwikkelingssamenwerking en onderwijs het belang van onderwijs aan meisjes blijven benadrukken. Meisjes die naar school gaan, trouwen later, krijgen minder kinderen, hebben een beter inkomen, worden minder het slachtoffer van seksueel geweld, kunnen zich beschermen tegen kindhuwelijken en andere schadelijke traditionele praktijken. Via het onderwijs krijgen geboortepanning, seksuele en reproductieve rechten een draagvlak. Met andere woorden, onderwijs voor meisjes geeft meisjes en vrouwen de kans om hun eigen keuzes te maken en een vol en menswaardig leven uit te bouwen. Daarom moet Vlaanderen bij de gesprekken met de partnerlanden het belang van onderwijs benadrukken als zijnde bevorderend voor de lokale economie en de economische groei. Door middel van dit voorstel van resolutie willen we ook het belang van toegankelijk onderwijs extra benadrukken.

Om af te sluiten wijs ik erop dat uit de analyse van de huidige projecten inzake ontwikkelingssamenwerking blijkt dat reeds 56 projecten sinds 2012 een component onderwijs en vorming bevatten. Dit is een belangrijke stap voorwaarts en onderschrijft het belang van dit voorstel van resolutie.

Tot slot dank ik alle collega's van alle partijen voor hun constructieve samenwerking voor deze resolutie. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Ik heb mij veel met onderwijs beziggehouden in mijn leven, bijna 35 jaar hoogleraar en 4 jaar Nationale Opvoeding, bevoegd voor het Vlaams onderwijs. Dat is al heel lang geleden. Wat mij getroffen heeft, is dat wij vandaag een voorstel van resolutie bespreken dat wellicht zal moeten uitmonden in het beraadslagen over een wijziging van het decreet ter zake.

Als men een transversaal thema maakt van onderwijs – terecht overigens, anders zou ik het niet hebben ondertekend – dan komt het naast gender, aids, kinderrechten, personen met een handicap, goed bestuur en duurzame ontwikkeling te staan. Dat zijn veel prioriteiten en dit zal meebrengen dat we op een zeker ogenblik, misschien met dezelfde consensus, het basisdecreet zullen moeten aanpassen. Dan gaan we een onderscheid kunnen maken tussen wat we bespreken en wat we beraadslagen. In elk geval heeft dit voorstel van resolutie mijn volledige steun.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): "Onderwijs is het krachtigste wapen dat je hebt om de wereld te veranderen", zei Nelson Mandela ooit, en eigenlijk vat dat belangrijke citaat het voorstel van resolutie dat vandaag voorligt perfect samen. Goed onderwijs voor alle kinderen en jongeren is cruciaal om een maatschappij te versterken, om een nieuwe generatie kansen te geven, om economische groei te stimuleren, die te blijven voeden en om de cyclus van discriminatie en armoede te doorbreken. Het is daarom dat wij met de indieners en als sp.a vragen om onderwijs als prioriteit op te nemen in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

De laatste jaren is er heel wat vooruitgang geboekt op het vlak van toegang tot onderwijs. Er blijven echter grote uitdagingen bestaan, zeker ook in de Vlaamse partnerlanden Malawi en Mozambique, waar de toegang tot het basis- en middelbaar onderwijs nog steeds niet evident is. Hoewel de toegang misschien wel verbeterd is, blijft de kwaliteit van het onderwijs in grote delen van de wereld, ook in ons ander partnerland Zuid-Afrika, ondermaats. Dat zorgt ervoor dat vele kinderen en jongeren misschien wel beginnen met een schoolloopbaan, maar die nooit afmaken, of dat zij die wel een diploma behalen, eigenlijk niet de competenties hebben verworven om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij en de arbeidsmarkt.

Onderwijs is vandaag geen prioriteit in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, hoewel de expertise die Vlaanderen bezit en waar Vlaanderen wereldwijd om geroemd is, wel degelijk het verschil zou kunnen maken. Er gaat vandaag amper Vlaams ontwikkelingsbudget naar de onderwijssector.

Met dit voorstel van resolutie wil sp.a dan ook vragen om van onderwijs een prioriteit te maken in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking en de middelen voor onderwijs op te trekken, om gebruik te maken van de aanwezige expertise in het Vlaamse onderwijslandschap en bij gespecialiseerde ontwikkelingsactoren zoals de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB), om specifiek aandacht te hebben voor de subsectoren basis-onderwijs en technisch en beroepsonderwijs, voor onderwijs voor meisjes en voor de kwaliteit van het onderwijs. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): De collega's hebben mooie en wijze woorden gesproken, en dus heb ik daar niet veel aan toe te voegen. Onderwijs moet inderdaad een transversaal thema zijn, maar los van de partnerlanden waarnaar werd verwezen, zoals mevrouw Soens net zei. We moeten versnippering vermijden, maar er zijn natuurlijk wel mooie projecten die Vlaanderen en de federale overheid steunen via de VVOB. We moeten dan ook even verder kijken naar landen als Suriname, Cambodja en Congo. Die mogen we niet uit het oog verliezen. De mensen op het veld verrichten daar fantastisch werk. Die projecten moeten we blijven ondersteunen. Eenmaal het onderwijssysteem daar kracht heeft gevonden, is het de bedoeling dat die mensen er wegtrekken, zodat de VVOB zich overbodig maakt. Helaas is de realiteit op het terrein enigszins anders. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Herman De Croo, Karim Van Overmeire, Johan Verstreken en Karl Vanlouwe betreffende conflictmineralen
– 552 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4**

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Herman De Croo, Karim Van Overmeire, Johan Verstreken en Karl Vanlouwe betreffende conflictmineralen.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Soens, verslaggever, heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Voorzitter, collega's, in de Commissie voor Buitenlands beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed werd op 8 en 15 december 2015 het voorstel van resolutie betreffende conflictmineralen besproken. Sabine de Bethune, eerste indiener van het voorstel van resolutie lichtte toe dat de tekst die hier vandaag voorligt, in grote mate overeenstemt met de resolutie die de Kamer op 23 juli 2015 heeft aangenomen. De indieners van het voorstel willen hiermee reageren op de signalen van het Europees Parlement en het voorstel van regelgeving van de Europese Commissie omtrent mineralen en metalen uit conflict- en hoogrisico-gebieden. Het is een oproep aan de Vlaamse Regering om in overleg met de Federale Regering een signaal te sturen dat de regelgeving aangescherpt en dwingender moet. In het voorstel van resolutie vragen de indieners dat er een passende zorgvuldigheid uitgewerkt wordt voor alle importeurs binnen de Europese Unie en dat die via externe audits gecontroleerd wordt.

Bij de bespreking nam de N-VA-fractie als eerste het woord. Collega De Meulemeester noemt het een belangrijk signaal naar alle betrokkenen dat financiering van gewapende groepen door het verhandelen van minerale grondstoffen uit conflict- en risicogebieden niet kan en ook een halt toegeroepen moet worden. Voor de N-VA mag een invoering van een dergelijk systeem echter geen concurrentienadeel voor de Vlaamse bedrijven mee zich meebrengen. Zo moet er absoluut vermeden worden dat er bijkomende kosten opgelegd worden. Vervolgens kwam collega De Croo aan het woord. Hij hoopt dat deze resolutie meer mag betekenen dan een druppel op een hete plaat en dat dit een begin mag zijn van bewustwording en van het opnemen van verantwoordelijkheid. Volgens de sp.a, bij monde van Güler Turan, is het jammer dat hier geen hoorzittingen over gehouden werden, zoals het geval was in de Kamer. Voor sp.a is het voorstel relatief vooruitstrevend, maar is het te vrijblijvend en te flexibel, vooral voor grote downstreambedrijven. Voor zowel sp.a als Groen is een soepele informatieplicht onaanvaardbaar, maar moeten zeker grote downstreambedrijven een strikte en passende zorgvuldigheid opgelegd krijgen. Voor sp.a heeft de resolutie pas zin als de hele toeleveringsketen afgedekt is, ook importeurs en fabrikanten van afgewerkte producten en halffabricaten moeten hun verplichtingen inzake een conflictvrije bevoorrading nakomen. Tot slot kwam Wouter Vanbesien van Groen aan het woord. Sp.a diende samen met Groen een aantal amendementen op het voorstel van resolutie in. Volgens Groen is dit een goed voorstel, maar de amendementen vormen hierop een nodige aanvulling. Ze nemen een aantal mogelijke onduidelijkheden in de tekst weg.

De amendementen voorgesteld door Güler Turan, Wouter Vanbesien en mezelf werden helaas weggestemd met 10 stemmen tegen 3. Het voorstel van resolutie werd aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, het is een goed voorstel van resolutie, dat onze aandacht vestigt op een aantal problemen. Ik wil kort een beetje uitbreiden over iets wat ik ook in de commissie heb gezegd, namelijk de plundering door een aantal groepen in de Democratische Republiek Congo van iets wat geen mineraal is, namelijk de 'makala' of houtskool. Congo is een land waar ongeveer 40 procent van de regen die over Afrika valt, belandt. Een boom op vijftien in de wereld groeit in Congo. We zien schade van onherstelbare aard door het kappen en het uitvoeren bij naburige landen voor de zogenaamde makala, die noodzakelijk is voor het bereiden van maaltijden. Makala is geen conflictmineraal, maar het is een grondstof die tot conflicten leidt. Men ziet bijvoorbeeld ook dat men in Rwanda, Oeganda, Burundi en in Congo-Brazaville grondstoffen vindt die daar niet te ontginnen zijn, en dat men in zekere zin misbruik maakt van vitale elementen die voor de economie van dat grote land onontbeerlijk zijn. Ik wou daarom van deze tussenkomst gebruikmaken om deze bedenking toe te voegen aan de bedenkingen die het voorstel van resolutie verwoordt en die ik volledig deel.

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Voorzitter, collega's, mevrouw de Bethune benaderde me enige tijd geleden met een initiatief rond conflict-mineralen. Zeker met het oog op het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Raad moet onze federale overheid één gezamenlijk standpunt innemen. Op federaal niveau hebben onze collega's reeds een soortgelijke resolutie aangenomen waarin wordt gepleit voor het verplicht certificeren. Nu is het onze beurt om over dit discussiepunt te debatteren. Toestellen zoals laptops en telefoons hebben specifieke ertsen en mineralen nodig om te kunnen functioneren. Echter, de ontginning van deze grondstoffen speelt een centrale rol in het financieren van gewapende conflicten in Centraal-Afrika en andere delen van de wereld. De winsten uit de handel van deze conflictertsen worden zowel door rebellen als door bepaalde veiligheidstroepen gebruikt. Zij oefenen vaak een directe controle uit over ontginningsgebieden en hun toegangswegen. Zo is in Oost-Congo bij meer dan 54 procent van de mijnexploitaties minstens één gewapende groep betrokken.

Ongeveer een kwart van de wereldwijde handel in conflictmineralen en producten waarin deze mineralen verwerkt zijn, gebeurt in Europa. In 2013 voerde Europa meer dan 100 miljoen laptops en 240 miljoen mobiele telefoons in die conflict-metalen bevatten. Het doel van dit voorstel van resolutie kan ik alleen maar onderschrijven. Financiering van gewapende groepen dankzij het verhandelen van minerale grondstoffen uit conflict- en risicogebieden kan gewoonweg niet. We moeten dat een halt toeroepen. De Europese Commissie heeft een voorstel klaar dat die handel moet inperken. Zeker met de huidige gebeurtenissen, zowel in het Midden-Oosten als in Europa, voor ogen, is het belangrijk dat we een duidelijk signaal geven.

Graag wil ik de mogelijke impact van dit voorstel van resolutie benadrukken. Dankzij een goede interne organisatie en participatie in de verkoop van minerale grondstoffen kunnen gewapende groepen zichzelf van blijvende financiering verzekeren. Dat kan omdat er momenteel geen systeem bestaat dat het volledige traject van een grondstof traceert. Een aantal jaren geleden werden dezelfde bemerkingen gemaakt over conflictdiamanten, ook bloeddiamanten genoemd. De ontginning en verkoop hiervan gebeurde volledig ten voordele van de warlords. Om toch een zekere ethiek in te voeren werd het Kimberley Process uitgewerkt, teneinde duidelijkheid te verkrijgen over de oorsprong van de diamanten en zo conflictdiamanten uit het handelsproces te halen. Dit willen we nu ook bekomen met dit voorstel van resolutie, maar nu voor alle minerale grondstoffen.

Het is belangrijk op te merken dat de lijst met bedoelde ertsen in dit voorstel van resolutie niet definitief is, maar kan worden uitgebreid. We pleiten voor een verplichte audit door onafhankelijke derden voor upstreambedrijven – de bedrijven die rechtstreeks ertsen invoeren, zoals importeurs en raffinaderijen of smelterijen. We pleiten ook voor een informatieplicht voor downstreambedrijven, van de smelterijen tot aan de consument. Natuurlijk wordt voor de bedrijven in een overgangsperiode en in een passende begeleiding bij de afhandeling van de administratieve vereisten voorzien.

Mijn fractie zal dit voorstel van resolutie goedkeuren, maar ik wil hier ook de kans te baat nemen om nog enkele belangrijke punten te vermelden. Ten eerste is het voor ons zeer belangrijk dat de diamanten worden uitgesloten van het algehele systeem voor minerale grondstoffen. We hebben hier reeds een goed werkend systeem, het Kimberley Process, en dat moeten we handhaven. Ten tweede willen we dat er een lijst van smelters wordt opgesteld – een lijst die natuurlijk steeds kan worden uitgebreid. Wanneer deze smelters na een grondige controle een positieve beoordeling krijgen, zal dat ook als een kwaliteitslabel kunnen dienen in de hele toeleveringsketen. Ten derde is het belangrijk dat we niet enkel pleiten voor een systeem op Europees niveau. Dit is inderdaad een eerste goede stap, maar Europa is niet de wereld. We moeten streven naar een mondiaal systeem. Niet alleen de EU en de VS, maar ook andere grootmachten moeten deelnemen aan het systeem.

Ten vierde moeten we onze Vlaamse bedrijven nauwlettend volgen. Er moet absoluut worden vermeden dat zij bijkomende kosten krijgen opgelegd. De invoering van dergelijk systeem mag geen concurrentienadeel met zich meebrengen. In Vlaanderen zijn het vaak kleine kmo's die de sector van de minerale grondstoffen gaande houden.

Met dit voorstel van resolutie willen we allesbehalve bereiken dat enkel de grote multinationals zullen overleven. Veel lokale bedrijven hebben immers ook al geïnvesteerd in effectieve controlesystemen. De sector heeft ze op eigen initiatief ingevoerd en we moeten met dit voorstel van resolutie in het achterhoofd ook deze voortrekkersrol respecteren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Voorzitter, collega's, ik wil graag namens mijn fractie even stilstaan bij het voorstel van resolutie dat vandaag ter stemming voorligt. Ik wil graag eerst ingaan op het proces van besluitvorming, ik wil het voorstel dus procedureel kaderen. De tekst die we in de commissie hebben goedgekeurd en die we vandaag aan u voorleggen, komt, zoals de verslaggever al zei, in verregaande mate overeen met de tekst van een resolutie die de Kamer heeft aangenomen in juli 2015.

De doelstelling hiervan is het initiatief van de Europese Unie voor een verordening over mineralen en metalen uit conflict- en hoogrisicogebieden mee te sturen. Vanuit de Europese Commissie en met input van de lidstaten was een eerste draft van regelgeving ontwikkeld, maar het Europees Parlement heeft terecht geoordeeld dat die niet ver genoeg ging en dat er een meer dwingende regelgeving moest komen. Daardoor zal in de Europese Raad opnieuw een standpunt moeten worden ingenomen in deze zaak.

De indieners van dit voorstel van resolutie vinden het belangrijk om positief te reageren op de signalen van het Europees Parlement – ik meen dat de hele commissie daar achter stond – en om het voorstel van regelgeving van de Europese Commissie aan te scherpen en dwingender te maken. Ook daarover zijn we het allemaal eens, een aantal collega's wensen nog verder te gaan, ze zullen straks hun amendement toelichten. Ik heb er begrip voor, de discussie ligt open.

In de commissie hebben we met de meerderheid gemeend om hier te kunnen landen en om hiermee al een grote stap vooruit te zetten.

Dit voorstel van resolutie is een oproep aan de Vlaamse Regering om er in het kader van het overleg met de Federale Regering voor te zorgen dat er vanuit ons land een signaal in die zin wordt gegeven aan de Europese Raad.

Tot hier de duiding over het proces van besluitvorming. Het toont aan hoe wij geschakeerd impact kunnen hebben op de Europese besluitvorming. Ik hoop dat veel collega's in andere lidstaten dezelfde bezorgdheid formuleren en proberen om hun regering in die richting te doen bewegen.

Het staat vast dat er een verband is, een samenhang tussen conflict en het illegaal verhandelen van mineralen. Het kan veel verder gaan dan mineralen, collega De Croo heeft dit toegelicht door een ander voorbeeld te duiden. In de tekst die we vandaag behandelen, gaat het in grote mate over conflictmineralen, over ertsen als tin, wolfraam, tantaal en goud. Als ze in Centraal-Afrika al niet de aanleiding zijn tot oorlog of conflict, zijn ze vaak het motief om de conflicten te laten duren en om zo de civiele maatschappij, de mensen, te kwellen in het hun dagelijkse leven en om de instabiliteit te bevorderen.

Ik zoom even ten gronde in op de inhoud van de tekst. Via dit voorstel van resolutie vragen we dus om te pleiten bij de Europese Raad voor een bindende verordening inzake 'due diligence' of passende zorgvuldigheid, afhankelijk van en op maat van de activiteiten van de ondernemingen, hun grootte en hun plaats in de toeleveringsketen. Dat wil zeggen dat de maatregelen gedifferentieerd zijn en verschillen voor upstream- en downstreambedrijven.

Vanuit deze overwegingen stellen wij in het voorstel van resolutie voor om de verplichtingen zwaarder te maken voor alle EU-importeurs, raffinaderijen en smelterijen van tin, tantaal, wolfraam en goud en de daarvan afgeleide metalen. Bovendien vragen wij om stimulerende maatregelen in te voeren om de downstreambedrijven aan te sporen tot 'due diligence'. Een evaluatie wordt ook vooropgesteld na drie jaar om na te gaan of een bijsturing nodig blijkt.

We focussen met andere woorden op de volgende elementen: een zo efficiënt en effectief mogelijk beleid door zich in eerste instantie te richten op de kern van de waardeketen, namelijk het niveau van de importeurs, de raffinaderijen en de smelterijen, maar ook op de importeurs van de metalen onder diverse handelsvormen zoals baren, staven, draden enzovoort.

We focussen er ook op dat een globaal geografisch toepassingsgebied voor de definitie 'conflictgebied' wordt gebruikt, opdat er geen stigmatisering zou zijn van één bepaalde regio om de facto een embargo te vermijden.

We vragen ook aandacht voor de competitiviteit van onze ondernemingen door te voorzien in een overgangsperiode en de kmo's hierin te begeleiden.

We vragen ook aan de Europese Unie om stimulerende en sensibiliserende maatregelen te treffen via hun openbare aanbestedingen, via een toegankelijke lijst van verantwoordelijke smelterijen, raffinaderijen en importeurs wereldwijd, en om te voorzien in een overgangsperiode en de nodige ondersteuning. Op die manier zullen kleinere bedrijven ook de nodige aanpassingsperiode en ondersteuning krijgen en houden we het systeem in zekere zin beheersbaar.

'Due diligence' zal in dit zwaartepunt het meest uitgewerkt moeten zijn, met niet alleen de nadruk op het uitwerken van een beleid, een risicoanalyse, het beheersen van die risico's, maar ook door het invoeren van onafhankelijke audits door een derde en publieke rapportering. Met andere woorden: er moet een verplichting komen.

Door te focussen op de spelers in de productieketen kunnen we vat krijgen op een aanzienlijk deel van de productieketen. Daardoor kunnen we het proces ook controleerbaar maken.

Ook grote downstreambedrijven zullen aan 'due diligence' moeten doen en hierover rapporteren. Ze zijn immers al onderhevig aan de bestaande Europese richtlijn met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit.

Die richtlijn schrijft voor dat bepaalde grote ondernemingen en groepen verslag dienen uit te brengen over, onder andere, hun beleid inzake mensenrechten, de bestrijding van corruptie en passende zorgvuldigheid in de toeleveringsketen. Ook daarop wordt de nadruk gelegd.

Voor de andere downstreambedrijven, voornamelijk kmo's en microbedrijven, opteren we ervoor om hen geen al te zware verplichtingen op te leggen, maar hen wel aan te sporen om de nodige passende zorgvuldigheid of 'due diligence' aan de dag te leggen. We vragen de Europese Commissie om dit te omkaderen en de nodige instrumenten daartoe aan te reiken. We hopen met deze tekst, als hij wordt goedgekeurd, te wegen op de Belgische besluitvorming en zo ook een impact te hebben op de Europese besluitvorming.

Ik dank u.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik zal kort mijn motivatie toelichten om achter de amendementen te staan die we samen met de sp.a hebben ingediend.

Er zijn vier amendementen. Het initiatief is heel waardevol en belangrijk. Het thema kan niet worden onderschat. Na het intense internationale werk dat er is gebeurd rond het marginaliseren van bloeddiamanten, willen we ook conflict-mineralen die een aandrijver zijn van conflicten en voor financiële middelen van conflicterende partijen zorgen, reglementeren. Het is dus een heel belangrijk thema. Het is goed dat het Vlaams Parlement daarmee bezig is.

Als we dat dan doen, moeten we het ook goed, volledig en consequent doen. Daarom wilden we ook amendementen indienen op de voorliggende tekst. Twee van die amendementen, met name nummer 5 en 8, wijzen erop dat er toch een zekere dualiteit zit in de tekst. Er wordt tegelijkertijd gas gegeven en geremd. Er wordt vertrokken van een ethisch principiële houding die stelt dat de conflict-mineralen eruit moeten, maar tegelijkertijd worden er argumenten aangedragen dat we moeten uitkijken dat we hiermee geen concurrentienadeel krijgen. Eigenlijk begint men heel wat argumenten op te sommen die kunnen worden gelezen als 'we zijn er wel tegen, maar we zijn niet bereid daarvan de consequenties te nemen op economisch vlak'. Ik denk dat dat zelfs niet de bedoeling is van de mensen die ze hebben ingediend. Daarom vragen we ook om dat te schrappen.

Wat de twee andere amendementen, 6 en 7 betreft, is de onderliggende gedachte dat we ook alle achterpoorten moeten sluiten en ervoor moeten zorgen dat we streng zijn en duidelijk gecontroleerd voor iedereen, ook als het gaat over mineralen die al in afgewerkte of half afgewerkte producten zitten, ook als het gaat over downstream-bedrijven.

Ga resoluut voor waar het hier om draait, het bestrijden van conflictmineralen, en doe het voor iedereen. Dat was de motivatie voor het indienen van onze amendementen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Ik wil het initiatief van de collega's en vooral van de eerste indiener, mevrouw de Bethune, ondersteunen. We hebben daar in de commissie discussie over gevoerd. Ik wil ook de verslaggever, mevrouw Soens, bedanken.

Ik wil de frustratie die ik tijdens de commissievergadering had, hier even verduidelijken. Ik vind het spijtig dat over dit onderwerp alleen een hoorzitting is georganiseerd in het federale parlement, waar er ook, terecht, een resolutie over is aangenomen. Internationale handel is een Vlaamse materie die wij heel belangrijk vinden. Ik vind dan ook wat wij met de commissie de kans hadden moeten grijpen om daar zelf een dossier over op te bouwen, hoorzittingen over te organiseren, een standpunt in te nemen op basis van informatie die wij rechtstreeks hadden kunnen krijgen. Dat is een gemiste kans.

Ik heb verschillende collega's al horen bevestigen hoe onmenselijk het is dat die conflictmineralen in de handel komen. Daarmee speelt men de rebellen in de kaart en komen de vrede en de veiligheid van verschillende bevolkingsgroepen over heel de wereld, onder andere in Congo, ernstig in het gedrang. En dan kunnen wij niet anders dan onze verantwoordelijkheid te nemen.

Het voorliggende voorstel van resolutie is inderdaad een eerste stap in de goede richting, dat moet ik bevestigen, maar de tekst zelf is zo dual opgesteld, zoals de heer Vanbesien terecht heeft gezegd, dat ik vrees dat dit een druppel op een hete plaats is, mijnheer De Croo. Dat zijn uw wijze woorden. Waarom zeg ik dat? Omdat het technisch niet mogelijk en logisch is om aan Europa te vragen om een bindende due diligence te organiseren wat betreft rapportering, enkel voor upstreambedrijven en voor de downstreambedrijven, zoals het hier geformuleerd staat, aan te moedigen om redelijke maatregelen te nemen teneinde de herkomst te kennen. Collega's, we moeten weten waarom we over dit voorstel van resolutie stemmen en waar we paal en perk aan willen stellen. En dat kan niet met kalme aanmoedigingen. Ik vind het terecht dat kleine kmo's de nodige ondersteuning moeten krijgen en niet moeten worden verzwamd maar men kan de nodige ondersteuning bieden opdat elk bedrijf, ongeacht de grootte, upstream of downstream, de plicht heeft om te rapporteren en bij te dragen naar vermogen zodat de hele keten van de conflictmineralen kan worden afgesloten.

Wat nu voorligt, is 'too little'. Het is een begin. Daarom hebben sp.a en Groen amendementen ingediend. Een van de meest onaanvaardbare argumenten is dat van de concurrentievervalsing. We hebben het daarnet gehad over wat die illegale handel van ertsen veroorzaakt in die landen van herkomst. Dan past het niet om economische motieven en concurrentievervalsing van onze Vlaamse bedrijven op de voorgrond te schuiven.

Om geen lippendienst te bewijzen aan de handel van die conflictmineralen, maar die export effectief te kunnen stopzetten, wil ik iedereen vragen om de vier amendementen die sp.a en Groen hebben ingediend, goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de stemmingen over de amendementen en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine Vermeulen, Bart Dochy, Herman De Croo, Jelle Engelbosch, Jos De Meyer en Sofie Joosen betreffende antibioticagebruik bij nutsdieren – 572 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Sabine Vermeulen, Bart Dochy, Herman De Croo, Jelle Engelbosch, Jos De Meyer en Sofie Joosen betreffende antibioticagebruik bij nutsdieren.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Collega's, geregeld worden we gealarmeerd over de toenemende bezorgdheid over het te omvangrijke gebruik van antibiotica in onze dierhouderij en over de mogelijke ongunstige invloed daarvan in de ontwikkeling van resistentie bij de antibioticabehandeling van mensen.

Vorige week konden we nog een persbericht lezen van AMCRA dat er een nieuwe vorm van colistineresistentie is ontdekt bij voedselproducerende dieren. U moet weten dat in de humane geneeskunde colistine wordt gebruikt als laatste redmiddel bij patiënten met complexe infecties, nadat alle andere vormen van antibiotica tevergeefs toegediend werden. Er kwam dus zeer terecht een oproep om het colistinegebruik in de diergeneeskunde tot het strikt noodzakelijke minimum te beperken.

De commissie had afgelopen maanden veel aandacht voor de problematiek. Uit de hoorzitting en de commissiebesprekingen kan ik vooral besluiten dat wij allen erkennen dat de strijd tegen antibioticaresistentie een blijvend aandachtspunt en werkpunt moet blijven en opgedreven moet worden. Het doel moet zijn de resistentie terug te dringen en het effect van maatregelen en onderzoeksinvesterings te vergroten zodat men de verdere ontwikkeling en verspreiding van resistentie zoveel mogelijk kan beheersen. Daarbij streven we ook naar een dierhouderij waar gezondheid de norm is en ziekte en behandeling met antibiotica uitzonderingen zijn.

Op het terrein is er al heel veel werk verzet. De landbouwsector, de dierenartsen, de wetenschap, de farma-industrie en de mengvoederbedrijven zijn zich terdege bewust van de problematiek en hebben zich in het verleden, zonder enig verplicht wettelijk kader, geschaard achter het doel om het antibioticagebruik te reduceren en hebben hiertoe ook al belangrijke bijdragen geleverd.

Helaas merk ik op dat er noch in de beleidsnota, noch in de beleidsbrief expliciet wordt ingegaan op de strijd tegen antibioticaresistentie. Ik meen dan ook dat een resolutie absoluut op zijn plaats is en de nodige aandacht van de regering verdient. Het Vlaams beleid moet verder zijn bijdrage leveren binnen zijn bevoegdheden. Sensibilisering, preventie en advisering zijn zeer belangrijke sleutels om een antibioticadaling te kunnen realiseren. Het vergroten van bewustwording van en kennis over de werking en het gebruik van antibiotica zijn hierin zeer belangrijk, met daarnaast concrete tips voor preventie, hygiëne en het voorkomen van overdracht van bacteriën. En dat is een taak voor Vlaanderen, waar wij met dit voorstel van resolutie extra aandacht voor vragen.

Effectieve bestrijding van antibioticaresistentie kan ook niet zonder innovatie. Want verbeterde infectiepreventie, het tegengaan van de verspreiding van resistente bacteriën en alternatieve behandelingen kunnen het gebruik van antibiotica terugdringen. Daarom moet het Vlaams beleid bij de toekenning van onderzoekskredieten

aandacht hebben voor onderzoeksinstellingen die alternatieve behandelingen en innovaties op het gebied van infectiepreventie ontwikkelen.

Collega's, dit voorstel van resolutie formuleert pertinente aandachtspunten in de strijd tegen antibioticaresistentie. Laat het een engagementsverklaring zijn voor de Vlaamse Regering, want ook een bijdrage van Vlaanderen is onontbeerlijk en blijvend noodzakelijk om deze maatschappelijk belangrijke opdracht waar te maken. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, collega's, ik wil me heel graag aansluiten bij de correcte toelichting van collega Vermeulen. In deze belangrijke problematiek, vooral in tijden van crisis in de landbouwsector, is het belangrijk om ook op dit element van de kwaliteit te wijzen. Het kan voor onze landbouwsector een extra argument zijn om de dierhouderij in ruime context in een goed daglicht te stellen. Met dit voorstel van resolutie willen wij vooral een hart onder de riem steken van eenieder die zich in het verleden reeds heel hard heeft ingezet binnen de ruime sector om deze problematiek in elk geval aan te pakken en om te streven naar verbetering.

We zijn ervan overtuigd dat er nog wel wat marge is om daar nog verdere inspanningen voor te doen. Dat is ook de bedoeling van dit voorstel van resolutie, dat binnen de commissie in unanimititeit werd goedgekeurd.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Ik heb met aandacht geluisterd naar onze twee collega's, en in feite gaven zij de twee invalshoeken aan die in mijn ogen van groot belang zijn. Collega Vermeulen heeft aangehaald dat men reeds begint te falen in het bestrijden van een aantal infecties door antibiotica. We hebben in de hoorzitting ook van professor Dewulf gehoord dat er over zestig jaar – ik vond dat nog relatief optimistisch – antibiotica geen effect meer zouden hebben. We horen nu dat sommige infecties en ziekenhuisbacteriën niet meer bestreden kunnen worden met antibiotica. We moeten daar dus bijzonder voorzichtig in zijn en zien dat wij geen nieuwe bron van het nutteloos en overbodig maken van antibiotica in stand houden, zij het dan door het bijna preventieve of te gevaarlijke gebruik van antibiotica in de sector van de vleesproductie.

De tweede bezorgdheid kwam van collega Dochy, en hij heeft ook gelijk. We moeten inderdaad opletten dat wij niet gehandicapt worden in onze concurrentie, onder meer met Nederland, dat zich volledig antibioticavrij producent noemt van bijvoorbeeld vlees. En we mogen ook niet hypocriet zijn. In de debatten over de vrijere handelsakkoorden tussen de Verenigde Staten en Europa heeft men het soms over met hormonen behandelde vleesproducten. We vinden dat 'not done', maar tegelijkertijd zijn we toch te omzichtig tegenover de eventuele overdadige antibiotica-behandeling die men aan sommige van onze producenten zou kunnen verwijten.

Die twee invalshoeken, enerzijds van mevrouw Vermeulen over de volksgezondheid en anderzijds over het concurrerende vermogen van onze landbouwers, onze kwekers en veehouders die de heer Dochy heeft aangehaald, zijn in mijn ogen evenwichtig in dit voorstel van resolutie aangebracht. Daarom zullen wij het uiteraard ook steunen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil de collega's gelukwensen en danken voor het voorstel van resolutie dat ze hebben opgemaakt en ingediend. We gaan die met onze fractie ook ondersteunen, laat daar geen twijfel over bestaan.

Ik wil toch even wijzen op de noodzaak ervan, bijna nog meer dan de indieners. De daling die de voorbije jaren in het antibioticagebruik in de veeteelt werd vastgesteld, is gestopt. Er is opnieuw een stijging van antibioticagebruik, vooral van een aantal vormen van antibiotica die ook voor de menselijke gezondheid gevaarlijk zijn. Het is dus absoluut tijd om actie te ondernemen. Het punt is dat we als Vlaanderen maar partieel bevoegd zijn voor de materie. Het gros zit bij het federale niveau, en dat maakt het niet altijd gemakkelijk.

Het grootste probleem, collega's, is de al te grote preventieve toepassing van antibiotica, vooral in mengvoeders. Ik vroeg vanmiddag in het restaurant waar die konijnen gekweekt waren die we daar opgediend kregen. Men wist het ons niet te zeggen. Ik bedoel maar: wij krijgen elke dag een dosis antibioticum binnen die onze resistentie tegen virussen aantast. Misschien zal dat voor ons nog niet kwalijk zijn, maar voor onze kinderen en kleinkinderen wel. Dit is dus niet alleen een probleem van gezond vlees, maar ook van menselijke gezondheid. Er moet dus keihard ingezet worden op die te grote preventieve toepassing.

Ik wil ook even kritisch zijn. Een van de grote problemen is nog altijd de relatief gebrekkige monitoring van het gebruik. Er is beterschap. Ik hoor collega Dochy zeggen dat er stappen gezet worden. Dat is ook waar, maar er moeten ter zake nog veel meer stappen dan vandaag gezet worden. Het is positief dat wordt opgeroepen dat alle spelers in de keten meewerken. Laat dat duidelijk zijn.

Er wordt gesuggereerd dat onze concurrentiepositie benadeeld zou worden als wij te streng zouden zijn in het gebruik van antibiotica in vlees. Wel, collega's, wij hebben een krachtig instrument, zij het niet altijd zo onbesproken, namelijk het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM), dat ons voedsel, geproduceerd bij landbouwers, promoot. Ik denk dat het produceren van vlees zonder antibiotica een fantastisch promotie-instrument kan zijn voor onze landbouwers, zowel in binnen- als buitenland. Laat ons daar volop op inzetten.

Met het bezoek van de Europese commissaris van gisteren in het achterhoofd, wil ik net als de heer De Croo waarschuwen dat een te open handel met de VS hier wel eens veel meer antibiotica op de tafels zou kunnen brengen dan wij zelf allemaal zouden willen. Laat dat dus een aandachtspunt zijn waarmee we rekening moeten houden.

Samengevat: wij steunen dit voorstel van resolutie. Wij zouden net dat stapje verder dan jullie zijn gegaan, dat begrijpen we van elkaar. Maar het is in ieder geval een belangrijke stap, die ook in de commissie kamerbreed ondersteund wordt. Er moeten nog meer stappen gezet worden.

Ik nodig dus minister Schauvliege, die er nu niet is maar die ongetwijfeld op de streaming deze zitting volgt, van harte uit om deze thematiek krachtig op te nemen. Het is zoals mevrouw Vermeulen als lid van de meerderheid met de nodige gepaste voorzichtigheid heeft gezegd: deze thematiek komt in haar beleidsnota en -brieven relatief weinig aan bod. De thematiek komt daarin niet, of bijna niet, aan bod. Wij verwachten van de Vlaamse minister dat zij een pleitbezorger is van het beste vlees dat op onze tafels komt en van de beste promotie die ervoor gevoerd kan worden. Ten bate van de gezondheid van ons allemaal.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

**VOORSTEL VAN DECREET van Cathy Coudyser, Karin Brouwers, Marnic De Meulemeester, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken en Ann Soete houdende het toeristische logies
– 499 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 5**

Voorstel tot verwijzing naar de commissie

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft mevrouw Cathy Coudyser bij motie van orde een voorstel gedaan tot verwijzing van het voorstel van decreet van Cathy Coudyser, Karin Brouwers, Marnic De Meulemeester, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken en Ann Soete houdende het toeristische logies naar de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

Is het parlement het eens met dat voorstel tot verwijzing naar de commissie?
(Instemming)

Dan is aldus besloten.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, op woensdag 27 januari 2016 ontvangen wij mevrouw Marianne Thyssen, Europees commissaris voor Werkgelegenheid, Sociale Zaken, Vaardigheden en Arbeidsmobiliteit, in het Vlaams Parlement.

Ze zal bij die gelegenheid de plenaire vergadering toespreken, die begint om 14.15 uur.

De actuele vragen en de eventuele andere agendapunten zullen worden behandeld aansluitend op het bezoek.

Graag doe ik een warme oproep tot alle Vlaamse volksvertegenwoordigers en alle Vlaamse ministers om de plenaire vergadering van woensdag 27 januari 2016 vanaf 14.15 uur bij te wonen.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door zijn regering, en de Staat Israël, vertegenwoordigd door zijn regering, inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door gezinsleden van personeel van een diplomatieke zending of een consulaire post, ondertekend te Jeruzalem op 11 november 2013

– 478 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Montenegro inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 9 juni 2010
– 479 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
110 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2015 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de overdracht van toegewezen eenheden naar de gewesten voor de periode 2008-2012
– 493 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag betreffende grensoverschrijdende samenwerking inzake wegvervoerinspectie, gedaan te Luik op 3 oktober 2014
– 548 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
110 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Rik Daems, Tine Soens en Wouter Vanbesien houdende wijziging van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelings-samenwerking

– 556 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Ingeborg De Meulemeester, Sabine de Bethune, Herman De Croo, Tine Soens en Wouter Vanbesien betreffende onderwijs in ontwikkelingssamenwerking

– 439 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
110 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine de Bethune, Ingeborg De Meulemeester, Herman De Croo, Karim Van Overmeire, Johan Verstreken en Karl Vanlouwe betreffende conflictmineralen
– 552 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4**

Stemmingen over de amendementen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de stemmingen over de amendementen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 5, van Güler Turan, Wouter Vanbesien en Tine Soens.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 6, van Güler Turan, Wouter Vanbesien en Tine Soens.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 7, van Güler Turan, Wouter Vanbesien en Tine Soens.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 8, van Güler Turan, Wouter Vanbesien en Tine Soens.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
87 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Sabine Vermeulen, Bart Dochy, Herman De Croo, Jelle Engelbosch, Jos De Meyer en Sofie Joosen betreffende antibioticagebruik bij nutsdieren – 572 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden. (*Applaus*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, de heer Stefaan Sintobin is vandaag 56 jaar geworden. Ik wil hem daarvoor van harte feliciteren. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 20 januari 2016 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.24 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Mercedes Van Volcem: ambtsverplichtingen;

Tine van der Vloet: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz,

Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts,

Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Tom Van Grieken

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc

Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Tom Van Grieken

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Tom Van Grieken

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia

Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser,

Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy

D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants